ra încă de stima leaderilor financiari, dar asta se datora abilităţei sale, combinate cu o aparenţă de onestitate, care-ar fi înşelat chiar cel mai ager ochi. Alfred Loewenstein era însă cinstit. Cariera sa financiară a fost fără pată. Marele faliment mondial nu se produsese încă, dar ritmul industriei începuse a se resimţi de o oarecare încetinire, iar opera de stabilizare monetară redusese simţitor profiturile.

Dac'ar fi deschis ochii, spre a vedea lucrurile aşa cum erau, Loewenstein n'ar fi căzut nici-odată. El se încăpăţână însă a ţine drumul pe care apucase, ferindu-se a manifesta vre-o nelinişte chiar faţă de oamenii săi de încredere. Era Loewenstein infailibilul, marele speculator, sau dacă vreţi, marele actor.

Astfel, în primăvara anului 1928 pleca în Statele Unite, unde efectele concernurilor sale fuseseră vândute la mii de acţionari. Era însoţit de patru secretari, posedând fiecare perfect limba uneia din marile naţiuni ale lumei, doi stenografi, doi şofeuri, un detectiv particular, un pilot aviatic, un valet şi nelipsitul masseur. Suita aceasta ocupa opt cabine pe *„Ile de France"*. Călătoria costă 4 mii de lire, la care se adăugară 600 lire numai pentru mesagii radiofonice (în total după valuta de atunci circa trei milioane lei).

Scopul acestei vizite nu era tocmai bine cunoscut marelui public. Se presupunea că venise la New York spre a pune la cale noui lovituri financiare? Dar în Wall Street se şoptia că era în căutarea de noui fonduri băneşti. Oamenii de paie aveau mereu nevoie de bani, o nevoie cu atât mai mare, cu cât averea lor teoretică devenia mai fabuloasă. Se ştie acum precis că Loewenstein era în căutarea unor împrumuturi, ce se ridicau la vre-o 5.000.000 de lire. Incercarea sa rămase infructuoasă.

Ca un mare actor ce era, nu se arăta de loc turburat de acest eşec. Călătoria spre Europa se făcu cu obicinuita pompă, de şi ajungând la Bruxelles, nu aduse nici o modificare în felul său de viaţă, devenind mai extravagant decât oricând. Prietenii găzduiţi de el în vara acelui an, vorbesc încă de fastuosu-i dineu dat într'o seară de Iunie. Continua a face proecte de viitor. Intenţiona să cumpere noui cai de curse. Visul său era să câştige marele premiu naţional. Presidând imensa masă şi servind oaspeţilor săi cele mai rare vinuri, Loewenstein nu era mai nervos decât de obiceiu. Amintirea acelei seri e încă vie în mintea tuturor acestor prieteni, acri resping ipoteza că s'ar fi sinucis câteva zile mai târziu.

După cele arătate până aci, cititorul va trage singur concluzia care i se va părea mai plauzibilă. Pentru noi acest ultim capitol e un mister, ce nu se va lumina niciodată. Iată datele tragediei — fără comentarii:

„La 1 Iulie 1928, Loewenstein se duse cu avionul la Londra— după cât se pare —pentru una din obicinuitele-i afaceri. Işi petrecu ziua următoare pe terenul său de vânătoare dela Melton Mowbray. In seara aceea cină cu vecinul moşiei sale, discutând foarte bine dispus, despre sport şi afaceri. La 3 Iulie se întoarse la Londra, iar la 4 Iulie ordonă să i se pregătească aeroplanul pentru Bruxelles.

Era o vreme minunată. La aeroportul Croydon, avionul său sta gata de plecare. Lângă aparat aştepta obicinuitul personal: Căpitanul Ronald Drew pilotul, două secretare, un mecanic, şi Baxter, valetul. Niciunul din aceşti cinci indivizi n'a observat ceva neobicinuit în purtarea lui Loewenstein. Aeroplanul decolă. Pentru prima dată Loewestein nu lucra în cursul călătoriei. Citia o carte. Avionul înainta lin, la o înălţime de vre-o 1200 m., spre coasta franceză, şi începeau a se vedea nisipurile Dunkerkului. In momentul acela belgianul se ridică ducându-se către un compartiment ce se afla îndărătul aeroplanului. Văzând că trec 15 minute şi nu mai reapare, valetul se alarmă. Pornind după el, găsi uşa avionului deschisă şi descoperi că stăpânul dispăruse. Baxter rămase o clipă înţepenit apoi se repezi la ferestruica ce despărţia cabina pilotului de motoare. Luă atunci o bucată de hârtie pe care scrise în grabă: „Stăpânul dispărut". Bătu în geam şi arătă aceste cuvinte căpitanului Drew, care întoarse avionul dar dându-şi seama de inutilitatea mişcării, îşi continuă drumul spre „Le Bourget".

In dimineaţa de 5 Iulie, acţiunile lui Loewenstein suferiseră o considerabilă scădere. Cu ocazia acestei oscilaţii se pierdură şase milioane de lire. Timp de două săptămâni circulară cele mai fantastice svonuri. Se spunea astfel că Loewenstein se strecurase din aeroplanul său şi că ar fi aterisat cu ajutorul unei paraşute, — că se ascunsese la Londra, Paris sau New-York. Alţii susţineau că se retrăsese într'o mânăstire belgiană, împreună cu o frumoasă sârboaică. Dar în ziua de 19 Iulie, trupul său fu găsit plutind pe apele Canalului. Identificarea se făcu după un ceas de mână şi după o montură a danturei. Loewenstein era într'adevăr mort, aşa cum avea să fie şi Kreuger patru ani mai târziu.

Loewenstein se sinucisese? Acesta fu verdictul neoficial al parchetului parisian. Nu se poate spune că nu observase o mare restrângere a averei sale personale şi o serioasă şi permanentă scădere a prestigiului. Cu doi sau trei ani înaintea morţei, acţiunile sale suferiseră puternice sguduiri şi mulţi profetizaseră un crah complet. Pe urmă, se comentase mult asupra eşecului pe care-l întâmpină în încercarea sa de-a obţine un împrumut dela financiarii americani şi asupra unei alte încercări tot nereuşite de-a cumpăra supremaţia unei bănci din Bruxelles, care se opunea operaţiunilor sale.

Dar, pe de altă parte, aruncarea lui din aeroplan părea inexplicabilă.

Experţii cari examinară aeroplanul a doua zi după înregistrarea accidentului, declarară că era aproape imposibil să deschizi uşa avionului în cursul sborului. Doi mecanici îşi uniră forţele, dar în zadar; aerul ce apăsa din afară opunea o rezistenţă de neînfrânt.

Fusese un accident? Niciuna din cele cinci persoane care se aflaseră pe bordul aeroplanului nu simţise vre-o oscilaţie. Iar pe de altă parte, cei cari respingeau ipoteza sinuciderei invocau buna dispoziţie de care bancherul dăduse dovadă în ultimele sale zile. Aceştia susţineau şi mai susţin încă, oridecâteori vine în discuţie misterioasa moarte, că în Iulie 1928, Loewenstein era departe de a fi un om ruinat. La epoca aceea mai avea încă o avere efectivă de două milioane de lire. Uzinele sale hidro-electrice au continuat să prospere şi după moartea lui. Au suferit bineînţeles şi ele de pe urma deflaţiei care s'a produs în Septembrie 1929, dar nu atât încât să li se pericliteze situaţia.

Să fi fost o crimă? Ipoteza aceasta ar putea explica în parte deschiderea uşei. Prietenii lui Loewenstein au lansat o sumedenie de versiuni isbitor de neplauzibile, cu privire la un complot pus la cale de nişte indivizi, cari datorau belgianului mari sume de bani, pierdute la joc, şi aveau deci tot interesul ca acesta să moară, pentrucă datoriile de această natură nu pot fi reclamate de moştenitorii defunctului. Teoria aceasta care însă, prin faptul că cele cinci persoane care se aflau cu Loewenstein în aeroplan, erau devotaţii săi angajaţi...

Dar ce vreţi? Acolo unde există o umbră de mister oamenii simt nevoia să discute, să împletească tot felul de presupuneri, care mai de care mai fantastice. Pentru a renunţa la această plăcere de dragul unei explicaţii mai apropiată de adevăr, dar mai simplă, trebue să moară mai întâi copilul avid de senzaţional, care ocupă un colţ în sufletul fiecăruia dintre noi.

Atât numai că în biografiile „Oamenilor de Paie" poate intra orice legendă, fără să pară imposibilă, întrucât sunt ei înşişi nişte întrupări ale senzaţionalului.

Aceste fantastice figuri financiare aveau în mâini mine producătoare de cărbuni, mari flote comerciale, care făceau să circule dela un capăt la altul al lumei, materii prime şi mărfuri prelucrate, uzine ce procurau forţă electrică, etc. Omenirea avea nevoe de aceste bunuri şi servicii şi le plătia bucuroasă. Exploatarea lor era deci profitabilă, procurând dividende. Dar Oamenii de Paie s'au servit de ele în speculaţii nechibzuite, ridicând eşafodaje şubrede şi inutile pe solidele lor baze.

Minele lui Hugo Stinnes continuă să producă cărbuni, fabricile de chibrituri ale lui Ivar Kreuger îşi urmează neturburate activitatea, iar uzinele electrice şi fabricile de mătase artificială ale lui Alfred Loewenstein sunt în marea majoritate tot atât de solide ca şi în anii de prosperitate. *Oamenii de Paie — în special aceştia trei de cari ne-am ocupat — au cauzat lumei pierderi ce trec de 200.000.000 lire.*

Ei au fost creaţiile şi victimele marei finanţe, care i-a ridicat sus de tot, spre a-i prăvăli la un moment dat în abisul ruinei. Activitatea lor a fost totuş de mare utilitate socială, prin stimulul pe care l-au produs în economia lumei.

H. P.

Ce nu știe toată lumea

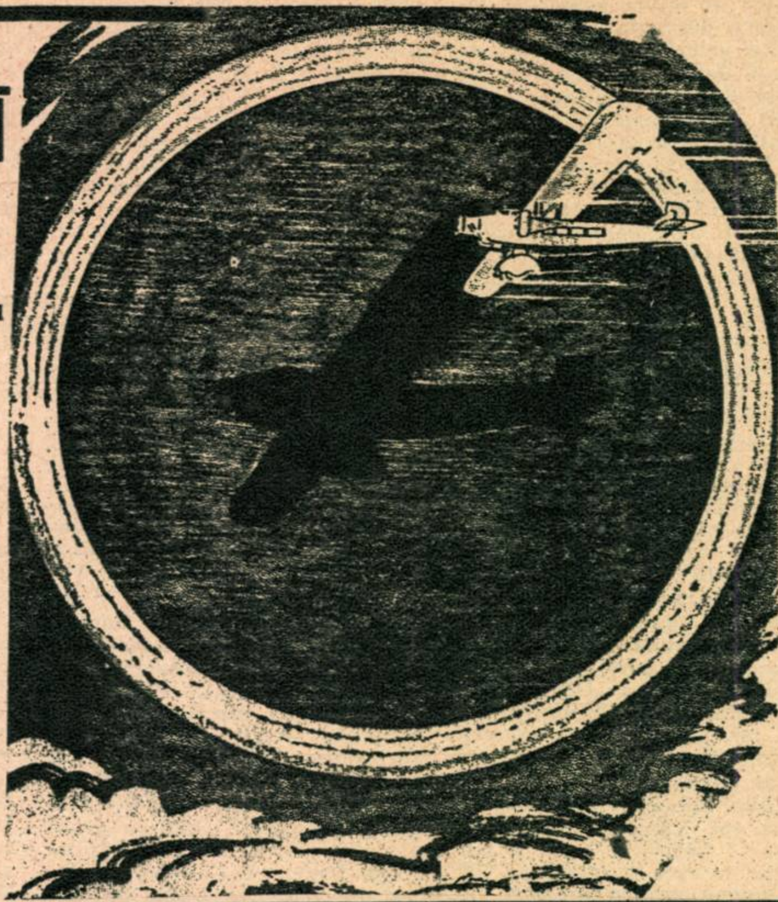
Dr.: Iscălitura d-lui C. Gunter din Saskatoon în statul Saskacevan (Statele-Unite), are forma unui epure

Dr. mijloc: Femeile portugheze poartă sarcinile în cele mai multe cazuri pe cap. Copiii nu fac excepție de la această regulă

Jos: In Tempe din statul Arizona (Statele-Unite) există un pom, pe care cresc în acelaș timp: struguri, portocale și lămâi

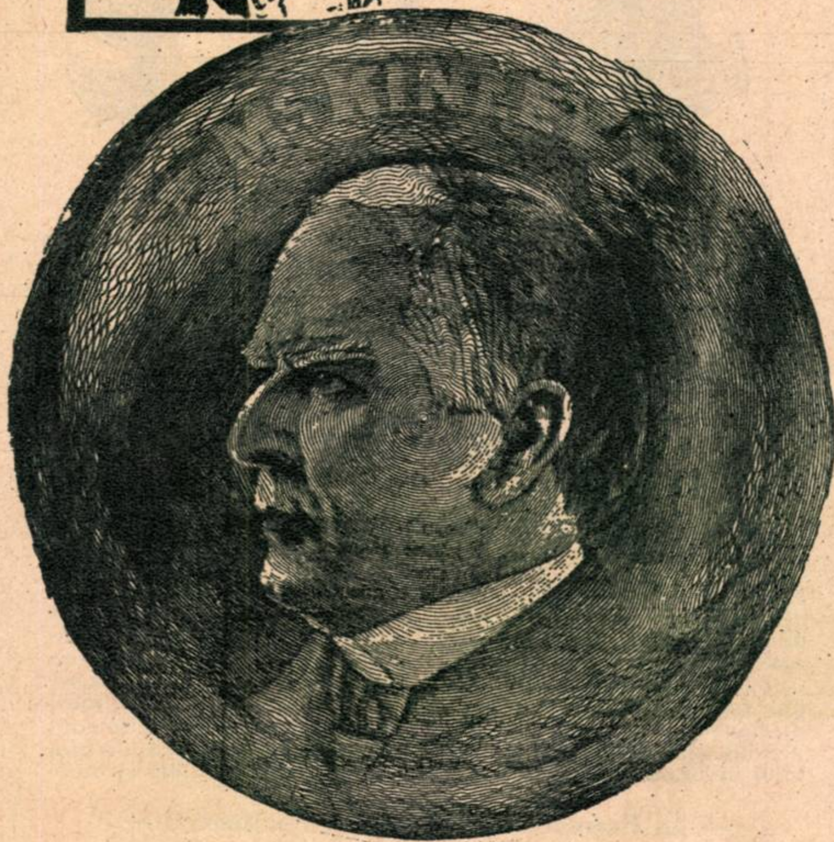

Jos: O mumie de aur. Mongolii păstrează corpul lui Lama al lor acoperindu-l cu o pătură de aur

St. jos: Acest portret al președintelui Mac Kinley e un obiect de artă foarte rar. El e gravat pe o monedă de aramă și-i format dintr'o singură spirală, care începe în mijlocul portretului

Sus: Un curcubeu văzut dintr'un aeroplan apare ca un cerc complect, iar umbra aeroplanului se vede în mijlocul acestui cerc

SEARA LA BĂI

NICIODATĂ moda nu se potrivia atât de bine pentru rochii de seară estivale, ca acea de anul acesta. Ţesăturile spumoase, volanele vaporoase fac din aceste rochii visul ireal al unei nopţi de vară, par ţesute însuşi din razele lunei la marginea mărei sau în păduri misterioase.

Alăturat vă arătăm o toilettă de mousseline-ciré imprimată. Montată în faţă, este foarte decoltată în spate, şi numai două fâşii se încrucişează, pornind dela umeri, pentru a voala spatele bronzat. O pălărie enormă, transparentă, completează, în mod foarte armonios, înfăţişarea şi dă purtătoarei acel aer romantic, pe care femeile elegante şi l-au ales anul acesta.

Cealaltă schiţă înfăţişează o rochie de organdy brodat, cu mâneci bogate, care lăţesc umerii şi fac talia să pară mai subţire. Cordonul este o fâşie lată de velours-chiffon, de coloare vie.

A treia rochie este destinată serilor de mare gală la casinou. Este confecţionată din crêpe-satin beige-rosé, coloare foarte seiantă tenului bronzat de soare. Mulează corpul cât se poate de strâns, lărgindu-se bogat în jos şi decolteul urmează linia maillot-ului sau a rochiei de plajă, purtată ziua.

Acestea sunt natural numai câteva sugestii, pentru rochiile de seară, pe care le vom lua cu noi, plecând la băi. Se înţelege că, între aceste trei tipuri-standard, există o serie întreagă de rochii, între care ne va fi uşor să alegem, potrivindu-ne gradului de eleganţă necesar localităţii, în care avem de gând să mergem.

Concursul „Celor mai frumoase zece cuvinte din limba română“

Cititorii noştri îşi amintesc că în luna Iunie am instituit un concurs pentru alegerea celor mai frumoase zece cuvinte din limba română. Premiile acordate, precum şi concursul în sine au avut darul să determine un număr mare de prieteni ai revistei să participe la acest concurs. Am primit aproape 500 de răspunsuri şi a fost nevoe de o muncă încordată spre a le grupa şi clasifica.

Gruparea s'a făcut în modul următor:

S'a însemnat cuvintele alese de fiecare cititor în parte, notându-se numărul celor comune la mai mulţi participanţi. In felul acesta s'au găsit cuvinte repetate de două, trei, patru, cinci... zece, o sută de ori. In urmă s'a stabilit o listă de cele zece cuvinte repetate mai mult, clasificându-se cuvintele după acest număr. Astfel, cuvântul „dor" ne-a fost indicat de 115 participanţi, cuvântul „doină" de 112, „mamă" de 69, „glorie" de 55, „amurg" de 48, „freamăt" de 43, „patrie" de 37, „lacrimă" de 35, „murmur" de 32, „mioară" de 28, „România" de 23, etc.

Am putut asfel forma o listă tip de zece cuvinte indicate cel mai mult:

1) Dor.
2) Doină.
3) Mamă.
4) Glorie.
5) Amurg.
6) Freamăt.
7) Patrie.
8) Lacrimă.
9) Murmur.
10) Mioară.

Am ales dintre răspunsuri pe acelea care se apropie mai mult de lista tip, atât prin cuvintele indicate cât şi prin ordinea lor.

Nici un concurent nu a indicat toate cele zece cuvinte tip.

Au indicat şase cuvinte din listă.

D. Marinescu D. Valentin, str. Română 55, loco.

D. George Rednic, str. Română 42, loco.

D-na Ecaterina Botez, învăţătoare, str. Banu Mărăcine 1, loco.

Au găsit cinci cuvinte din lista tip:

Magda Pavlov, str. Antim no. 71, Loco VI; Verona Marinescu, str. Varipate 1, Slatina-Olt; Nicolae Georgescu, str. Viitorului 14, Loco; Alexandru Marin, str. Demostene 67, Loco; Fl. Rieman, str. Rosetti 3, Caracal; Maria Ticăi, str. Take Ionescu 10 B., Loco II, Parcul Inginerilor; Octavia Irimescu, studentă, Satul Agapia, Jud. Neamţ; Fl. Don, str. Polonă 103 bis, Loco; Marioara Iacobeni, str. Mihail Ghica (f.), Loco; G. Stănescu, str. Av. Zorileanu 45, Loco; D-ra M. M. Anghelescu, str. Imprimeriei 11, Loco; Sava Trifu, str. Năstase Pamfil 9, Loco III; Victor I. Son, Inv. Com. Bogza, Jud. R. Sărat; Rădulescu Mircea, Mitr. Veniamin Costache, no. 11, Loco; N. I. Rădulescu, str. I. Bărbulescu 26, Buzău; Radu I. Tudor, Bisericani, Jud. Neamţ.

Au indicat patru cuvinte din lista tip:

Ion I. Teulea, str. Vespasian 46, Loco; Hacic Morcanian, str. St. Protopopescu, Slatina-Olt; Cernavodeanu, Calea Moşilor 139, Loco; Sultana Ionescu, str. Gl. Dr. Demostene 67, Loco; D. Marden, str. Vapoarelor 9, Brăila; O. Toderaş, Com. Priscior, Jud. Hunedoara; Jenny Argeşanu, str. Sărăriei 73, Iaşi; Ştefan Tudor, str. Vasile Lascăr 153, Loco; aria Camerer, str. Cernăuţi 5, Loco; Olimpia C. Popescu, Com. Viişoara, Jud. Teleorman; Enric Iacobeni, Reg. 2 Vânători, Cotroceni-Bucureşti; Lupu Julietta, str. D. Soarec 10, Piatra Neamţ; Riga Botan, str. Maria Rosetti 6, Loco; Alex. Popescu, str. Arhitect Ion Mincu 10, Loco; Anette Cismărescu, studentă, str. Aurelian 40, T. Severin; Victoria Iacobici, str. Maior Av. Zorileanu 65, Loco; Gheorghe I. Vodă, Tohanu Vechi 62, Jud. Braşov; Grigoriu G. Ionel, str. Viitorului 104, Loco; Dr. I. Lesner, Odobeşti-Putna; Teodor Mareş, Vulcana-Dâmboviţa; I. Lăpuşanu, str. Regina Maria 30, Cluj; Ivonne Athanascu, str. Vasile Lascăr 160 A., Loco; Iliana Oncescu, General Lahovari 95, Loco III; Genunea Stoican, str. Mareşal Prezan 21, Bacău; Zoe Testianu, str. Gral. Berthelot 6, Giurgiu; Const. Balan, Munteni-Belceşti, Jud. Iaşi; Alexandrina Marin, str. Gl. Dr. Demostene 67, Loco; Sersea G. Dan, Profesorilor Severin; Rista W. Marcu, str. Aristia 10, Loco II; Gh. I. Calafeteanu, elev, com. Roşiori-Mehedinţi.

Au indicat trei cuvinte din lista tip:

Cornelia Gordian, Banca Naţională, Loco; Amedea Almăjeanu, str. Grănicerilor 4, Loco; Ioan Mihart, elev, str. Traian 193, Turnu-Severin; iRta W. Marcu, str. Ardeleni 9, Loco III; Locot. Parapeanu I., str. Vopsitori 21, Sibiu; Ileana Bucur, Răducăneni, jud. Fălciu; locot. Milcu Ioan, Sanatoriul Eraclide, Bucureşti; E. Weber, str. Sborului 11, Loco; Mica Grünberg, str. Vaselor 11, Loco; Ioan Penescu, com. Năruja, jud. Putna, Of. Năruja; Nelly Gordian, str. Paleologu, 3 Loco; Eug. Moldoveanu, şos. Basarab 58, Loco II; Adriana Petroniu, str. Aurel Vlaicu 28, Loco; Virginia Dolesco, b-dul Carol 39, Loco; Lucreţia Lazăr, stud. str. Tribunei 21, Sibiu; George Săndulescu, str. Orzari 82, Loco; Daniela Antonescu, str. Frumoasă 52, Loco; Hette P. Eugen, str. Lânăriei 73, Iaşi; Protopopescu Anastase, str. General Prezan 2, Cernăuţi; Munteanu Elena, str. Carpaţi 58, Bazargic; Constantin A. Cantacuzino, C-lea Dorobanţilor 67, Loco; V. Iacobini, Maior Av. Zorileanu 45, Loco; Maior A. Kiselevski, str. V. Lascar 120, Loco; Petre N. Vernescu, Sanat. „Dr. Cosmutza", Cluj; Cecilie Cerkez, str. Londra 9, Loco; Draghina Andru, B-dul Reg. Ferdinand 11, Oradea; Ella Ing. Otopianu, B-dul Carol II, No. 25 bis, Loco; Christian Popescu, str. Ion Ţăranu 3, Loco; Mimy V. Manolescu, Drăgăneşti-Olt; Zoe Costea, Seminarul Central, Loco VI; Emma Sturdza, Profetului I, Loco; Rizescu D. Gheorghe, şos. Viilor 26, et. III, Loco V; Creangă Maria, Moşilor 154, Loco; Eltelö Mihail, Gara Topliţa, jud. Mureş; Vica Dobrescu, str. Popa Tatu 58, Loco; Ileana Bobicescu, Bobiceşti, Gara Balş; C. D. Diaconescu, str. Foişor 9, Loco V; Magda Antoniu, Liceul de fete, Braşov; Marieta Chetreanu, str. Ghica Vodă 16, Huşi; Maria Demetrescu, str. Dragoş Vodă 23; Vatra Dornei; Economescu Gh., str. Sachelarie 10, Loco V; Corneliu Kanner, B-dul Domniţei 24, Loco; Fanchette Goldenberg, str. Stelea 18, Loco; Dragoş Manolescu, str. Dr. Mirinescu 9, Loco VI; Lily Poenaru Căplescu, str. Vasile Lascăr 40, Loco; Nic. C. Stoenescu, str. Ecoului 78, Loco; Jurescu, Bis. Amzei 7, Loco; Rodica Sterian, str. Take Ionescu 14, Loco II; Emanoil I. Ştefănescu, str. Raion 104, Loco; Finkelstein, Egalităţii 26, Galaţi; Grigorescu Nicu, str. Socola 62, Iaşi; Grigoreescu Viorica, str. Socola 162, Iaşi; Ioan Popica, Intorsura-Buzău, Brădet, jud. Braşov; Fluor D. Rădulescu, Institutul de Chimie, Cluj; Ruxandra Ştefănescu, Drăgăneşti, Filaret 19-21, Loco; E. Drăgoşescu, str. Dimitrie Racoviţă 18, Loco; N. K. Anghelescu, str. Mihai Bravu 299, Brăila; Racoviţă Const., str. Cobălcescu 54, Loco II.

Au indicat două cuvinte din lista tip:

Grigorescu Gr. str. Socola 162, Iaşi; N. N. Bosneanu, str. Orzari 71, Loco IV; Barbu Almajeanu, str. Grănicerilor 4, Loco; Ivanovici S., Calea Floreasca 37, Loco III; Alexandru Tell, str. Ecaterina Teodoroiu 17, Loco; Emil Ronololean, şos. Mihai Bravu 24, Loco; Ionel M. Sperdea, str. Sebastian 136, Loco VI; Frăţilă Nicolae, Colonia Bocea 3/5, Câmpina; Domiţian Băbuţiu, func. soc. „Mica", Brad-Hunedoara; Chérie Cătunaru, str. Gr. Alexandrescu 28, Loco III; Victor Ionescu, str. Nifon 6, Loco; Ionel Stematin, Mareşal Badoglio 26, Loco; Traian N. Văgălău, Siria, jud. Arad; Otilia Buliga, Tg. Secureni, jud. Hotin; Antonov Gurie, str. St. Ilie 102, Botoşani; Giovanni Ungureanu, sc. de aplic. a artileriei, Timişoara; Elena Vasilescu, Ştefan cel Mare 250, Loco III; Rodica Panea, C-lea Severin 24, Craiova; Gigi Ionescu, str. Caragiani 3, Tecuci; Nicu Gheritée, Octavian 35, Loco; Cecilia Ionescu, com. Merii Petchi, jud. Ilfov; Florea Iordache, Bălăşeni-Ilfov; Didy Micu, Puţu cu Plopi 15, Loco; Eugeniu Avramescu, str. Principatele Unite 48, Loco; Nicu St. Lăzărescu, str. E. No. 23, Parcul Regina Elisabeta a Greciei, Loco VI; A. Stănciulescu, str. Călăraşi, 99, Brăila; A. Teodorescu, str. Graţia 50, Brăila; D. Prutu, B-dul Maria 39, Loco; Monny Militaru, str. Col. Georgescu 39, Loco; J. Wajchechowski, soc. „Concordia", Gura Ocniţei-Dâmboviţa; Dorinel Brişov, Vila Petrescu, Predeal; Ionescu Elvira, str. Râpei 3, Iaşi; Fancy Negrie, str. Fortunii 27, Ploeşti; Ioan D. Mihăilescu, com. Dumbrava Roşie, prin Piatra-Neamţ; Gh. Ticăloiu, str. I. Simionescu 8, Botoşani; Minodora Dumitraşcu, str. Miron Costin 4, Iaşi; Lucian Bugoj, Gara Zlătunoaia, Linia Iaşi-Dorohoi; Mimy Ostroveanu, Ghica Vodă 105, Craiova; Emanoil Cohn, str. Eminescu 13, Botoşani; Tantzi Giurgescu, str. Mussolini 31, Loco; Alexandrina Buicliu, str. Lt. Paulescu 1, Loco; Lucia Radu, universitatea din Cluj; Ioan Rogneanu, student, Liceul „Petru Maior", Gherla-Someş; Gh. Ticăloiu, prof. Câmpulung-Muscel; Alexandrescu Maria, calea Domnească 333, Târgovişte; Ioanin Lupescu, str. Polizu 48, Loco II; Mony Gagea, avocat, Sangerz-Băi, jud. Năsăud; Veronica N. Philipovici, str. Austrului 22, Loco IV; Ion I. Manu, str. Domnească 48, Bacău; Margueritte Giurgescu, str. Mussolini 31, Loco III; Nicolae Pânzariu, com. Brăeşti, jud. Dorohoi; George Marcu, student, Universitatea din Cluj; D-tru Scheianu, com. Brastavăţu, jud. Romanaţi; Val Moga, Universitatea din Cluj; Const. Rizeanu, str. Roşiori 20, Galaţi; Ghiţă Şerbu, Şcoala Normală, Făgăraş; Elena Ionescu, str. Arionoaiei 48, Loco; Anca şi Ion Iamandy, Parcul Independenţei, str. E., Loco; Pavelescu V., Anton Carp 10, Buzău; A. D. Ionescu, procuror, Curtea de Apel, Oradea; Fli Papaianopol, str. Şerban Vodă 20, Loco; Donescu Elena, calea Ostrov 39, Silistra; Sarina Tuchfeld, str. Ion Heliade Rădulescu 32, Târgovişte.

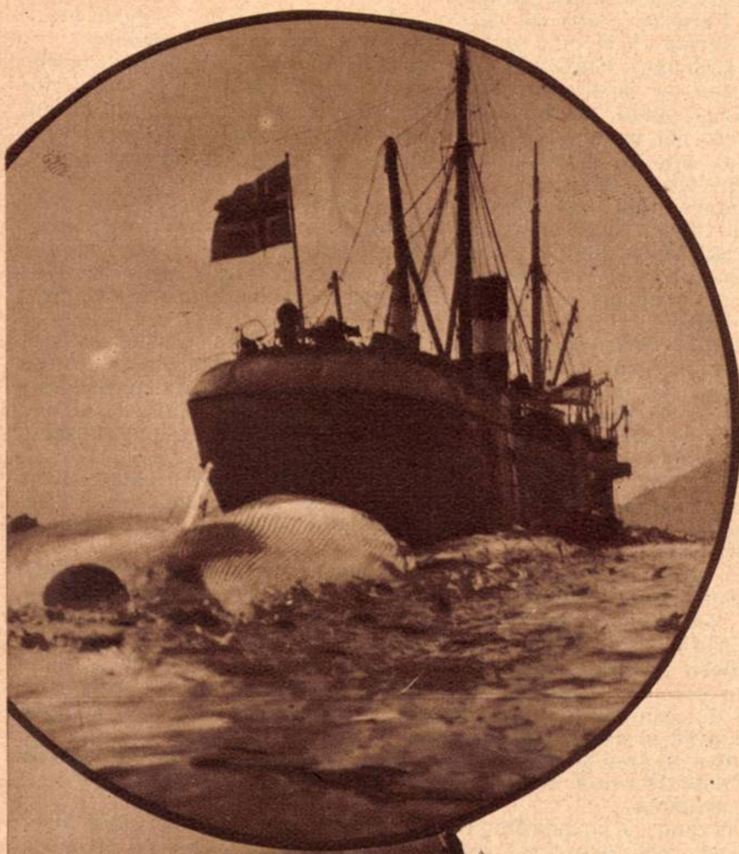
Au indicat un cuvânt din listă:

Sauerquell Gisela, Direcţia Regională P. T. T., Cernăuţi; Therese Ionescu, str. Parisului 1, Loco; Sandu Katz, Sărindar 14, et. II, Loco; Irma Mogoşan, Brad, jud. Hunedoara; Tăutu Dumitru, str. Constantin 2, Loco; Alex. Şerban, B-dul Mărăşeşti 3, Loco V; Şerban Nicolae, B-dul Mărăşeşti 3, Loco; Ludm. Paraipan, Sultana-Tulcea; Simon Marcovici, str. Unirii 30, Craiova; Mihai Plămădeală, B-dul Regina Maria 90, Constanţa; Paula Calmanovici, 14 Martie 20, Loco; Ion M. Dimitrescu, com. Tichirisu, Putna, of. Vidra; Marioara Grigoriu, str. Sărăriei 71, Iaşi; Cpt. Hanagick-Sergiu, reg. 5 prin str. Nic. Săveanu 12 Focşani; Luxa Ştefănescu, str. Sirenelor 20, Loco; Elena Dr. Semetrescu, str. Olimpului 47, Loco; Adriana dr. Gross, Spitalul militar, Timişoara; Daniel Copăcianu, Vila Mănescu, Predeal; Ion I. Tudor, înv. Bălăşeni-Ilfov; Minda dr. Cădariu, str. Regele Ferdinand, Lipova; Teodorescu Mihail, str. Constantin 2, Loco; Ileana Mihăescu, Clopotarii vechi 23, Loco; Georgescu Pelaghia, com. Lunca-Corbului, jud. Argeş; Irina Lepa, A. Mureşanu 26, Cluj; Nellu Mihalcea, G-ral Petre Popovăţ 65 bis, Loco II; Dorina Ionescu, str. Bozianu 9, Loco; Ion Dumitrescu, com. Tichiris, jud. Putna; Mya Petric, str. Pasteur 8, Oradea Mare; E. Boganova, str. Poliţiei 9, Loco; Marţian N. Pompiliu, elev, cl. VI sec. Loc. Gh. Şincai, str. Dragu Teodor 18, Loco; Ioana Ionescu, Curtea de Apel, Oradea; Rizescu P. Silvya, sos. Viilor 126, Loco; Gesticone, str. Română 222, Loco; Papadopol I. str. Virgil Pleşoianu 63, Loco; I. Z. Ţăranu, Gara Tutova, Moşia Sălceni; Elisa Ionescu, str. Plantelor 54, Loco; Morăndău Gh. Baia comunală, T. Severin.

ÎN LUPTĂ CU GIGANTUL

BALENA e cel mai mare animal din câte au existat vre-odată. Faţă de scheletul unui dinozaur — gigant al epocei de piatră — care se întinde pe o lungime de douăzeci de metri, fauna actuală dă o impresie de infim. Bazându-se pe structura scheletului, savanţii au evaluat greutatea unuia din aceste animale preistorice — cu destulă preciziune — la vre-o *treizeci şi cinci de mii de kilograme.* Aceasta e greutatea a treizeci şi cinci de boi mari.

Balenele cele mai mari de astăzi, ating adesea lungimea de treizeci şi unul de metri, iar greutatea lor — uşor de determinat

pentrucă li se utilizează carnea, — se ridică la cincizeci de mii de kilograme — ceeace echivalează cu greutatea a *cincizeci de boi mari,* sau cu două mii o sută de oameni robuşti.

Iată giganţii cari fac obiectul celor mai palpitanţi vânători.

Pentru a pune stăpânire pe aceste comori vii, oamenii organizează expediţii la Poli, îndurând frigul tăios al insulelor veşnic acoperite de zăpezi.

Balena e vânată azi cu mijloacele cele mai moderne. Dar cum specia pare ameninţată de exterminare, va fi cruţată timp de un an.

Astăzi, balena e vânată din avion. O asemenea partidă de vânătoare e mai „pasionantă" decât orice alt sport, deşi în fond, nu i s'ar putea atribui acest caracter. E mai curând aplicarea unei perfecţionări.

Altădată, un om scruta orizontul, până când vedea o balenă, şi atunci semnala apariţia strigând „blow ah blo-o-o-w"; o clipă mai târziu, bărcuţele de vânătoare erau lansate pe apă, şi se îndreptau spre balenă. Omul cu cangea îşi arunca arma cu mâna; în vremea din urmă această cange era lansată cu ajutorul unui mic tun.

Incepea o vânătoare pe viaţă şi pe moarte. Ore la rând, luntrea era vertiginos târâtă de balenă; adesea era sfărâmată dintr'o lovitură de coadă, sau se răsturna, din cauza frânghiei care fusese prea scurtă.

Această luptă dura câteodată ore ba chiar zile la rând, şi vânătorii se temeau întotdeauna de o ruptură a frânghiei, sau de o fugă a balenei, cu cangea în ea.

Astăzi?... astăzi se trece în avion regiunile frecventate de balene.

Avionul oferă un orizont foarte larg, e de zece ori mai rapid decât cea mai rapidă barcă cu motor; căutarea balenei, care reclama timp şi deci bani, impune astăzi cheltueli cu mult mai mici. Pe bordul acestor avioane se află deobiceiu un echipaj, compus din trei persoane: un pilot, un radiotelegrafist şi un observator. In felul acesta balena e mai uşor descoperită decât înainte, pentrucă de sus ea poate fi văzută şi când stă sub apă.

O balenă poate rămânea dela 30 până la 60 de minute sub apă, fără să respire, graţie proviziilor de aer şi în consecinţă, căutarea ei depe cu cart depindea de întâmplare

Aviatorul, cu ajutorul telegrafiei fără fir, comunică poziţia cetaceului şi conduce vaporul şi bărcile de capturare.

Decând cu distrugerea aceasta intensivă, balenele nu numai că s'au rărit, dar au devenit foarte temătoare. Ele trebuesc surprinse prin iuţeală şi viclenie, deaceea vânătorii se servesc, de motoare speciale repezi şi tăcute pentru bărcile lor şi întrebuinţează căngi încărcate cu explozibile sau de electricitate, care produc o moarte instantanee.

Uneori însă aceste mijloace nu slujesc la nimic: bomba poate să nu explodeze, curentul poate să fie prea slab pentru trupul enorm al animalului.

Atunci din nou avionul sboară deasupra balenei, în cercuri, până când ea apare din nou la suprafaţă. Din carlingă, observatorul îşi ţinteşte mitraliera; în cazul acesta e vorba de o armă de foc de un gen special, calibru mare şi ţeavă dublă. Arma aceasta aruncă gloanţe explosive, cu efecte formidabile. Ea bombardează balena în momentul în care iese să respire şi cele mai adesea ori o salvă e destul spre a da lovitura de graţie animalului uriaş. Sângele curge în valuri — de jur împrejur marea se colorează în roşu — şi animalul pluteşte, cu pântecele în aer.

După o agonie de douăzeci de minute moare.

Un om îndemânatec străpunge pântecele cetaceului cu un instrument special şi introduce în gaura făcută un tub lung, metalic, flexibil. Pompele încep să funcţioneze, balena se umple de aer; şi când e umflată complet, nu mai e nici o teamă că va cădea la fund.

E nevoe de cabluri groase de oţel, spre a aduce animalul pe vapor, unde e de îndată tăiat în bucăţi.

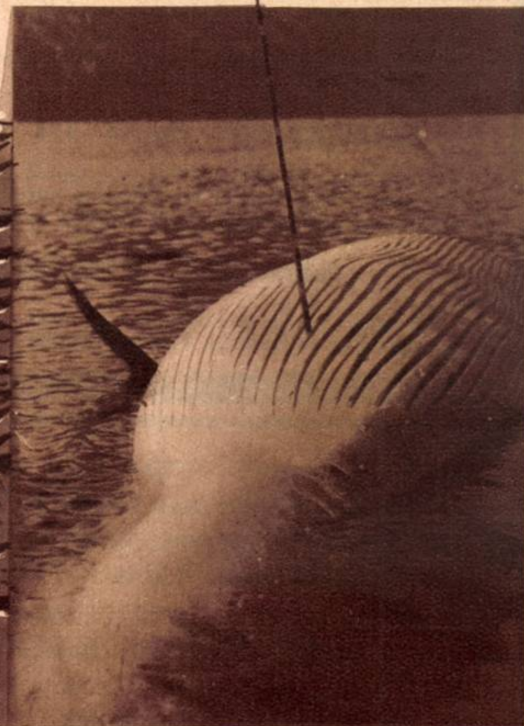
Astfel se face vânătoarea de balene de astăzi.

Ne ridicăm pentru prima dată spre a încerca să reperăm vânatul.

Dedesubtul nostru se întinde ghiaţa veşnică a Groenlandei. Pe apa neagră a Oceanului Arctic, gheţarii sclipesc, svârlind reflexe albastre şi albe.

Te simţi impresionat de singurătatea absolută, care se întinde până în cel mai îndepărtat orizont. Acolo, departe în jos, s'a găsit, de curând, trupul profesorului Wegener, mort îngheţat.

Valurile spumoase se sfarmă de gheţari.

Klekersoe, radiotelegrafistul, examinează cu luneta suprafața apei; sburăm mai jos.

Trece o oră.

Din depărtare zărim ceva mic, de culoare întunecată, care se mişcă, lăsând în urmă o dâră largă, în apă. Ne repezim într'acolo: e o balenă.

De sus pare mică... dar văzând-o mai de aproape, cu drept cuvânt te simți impresionat. O țâşnitură de apă se ridică; e respirația balenei.

Suntem acum destul de aproape şi vedem mişcările apei şi flancurile albicioase ale animalului. Klekersoe comunică vasului poziția şi viteza animalului. E o balenă mare, de cel puțin treizeci de metri lungime, spune el. Nu scăpăm o clipă prada din ochi. Ea intră sub apă şi nu mai mişcă. Indărătul nostru apare coşul vaporului, escortat de micul „balenier".

In acesta din urmă se află cinci persoane: omul cu cangea, pilotul, un telegrafist, şi doi lucrători. Comunicăm direct cu cel dintâiu şi-l dirijăm. Pentru el balena e încă invizibilă. Maşinile sale, cu sgomotele total amortizate, dau vasului o viteză de două ori mai mare decât cea cu care se mişcă cetaceul.

O vânătoare? Cu astfel de mijloace nu poate fi vorba decât de măcelărire.

Iată-i, s'au apropiat; balena revine la suprafață şi cât ai clipi din ochi barca s'a repezit asupra uriaşului. De sus de unde privim, abia avem timpul să distingem ce se petrece.

Deabia acum vedem cât de imens e animalul şi cât de infim e omul.

Sârma de oțel de care e ataşată cangea şi-a şi luat sborul în linie dreaptă spre balenă, „harponorul" un campion al tirului un „as" în calculul mişcărei oportune şi al vitezei a tras cu micul său tun. Nu auzim explozia care urmează; dar vedem cum cangea pătrunde în corp, făcând să explodeze acolo o bombă. Animalul a fost atins în părțile sale vitale. Dar cu toate acestea, mai are încă forța de a se afunda odată şi dispare în urmă-i o dâră roşie. El trage după sine „balenierul" cu o viteză fantastică, învingând rezistența maşinilor, după a căror mişcare barca ar trebui să meargă înapoi. Coborâm aparatul şi planăm deasupra locului unde trebue să apară la suprafață. După 18 minute vedem massa neagră. Imediat, mitraliera noastră începe să bombardeze şi trimite patru mii de proectile în capul gigantic al balenei. Trei minute mai târziu e moartă. Agonia a durat un sfert de oră şi nu o zi întreagă, cum se întâmpla înainte. Un triumf al progresului... E un spectacol desgustător, pentru cel care-l vede pentru prima dată.

„Realitatea Ilustrată" organizează o excursie la Băile Herculane şi Cazane. Plecarea din Bucureşti Sâmbătă seara cu tren special şi vagoane turism cu paturi. Sosirea la Băile Herculane, vizitarea stațiunei şi înapoiere la Orşova. Plaja la Dunăre, masa la Orşova. După amiază, plimbare cu vaporul la Cazane şi vizitarea insulei Ada-Kaleh. Seara înapoere cu vaporul la Turnul Severin şi de aci cu trenul (vagoane turism cu pat) la Bucureşti.

Prețul total al excursiei: Lei 850.—

Fantome sgomotoase de la hanul lui Gray

HANUL lui Gray este o clădire veche care de mai bine de şase sute de ani adăposteşte familii de avocați londonezi şi e renumit pentru fantomele ce se spune că l-ar vizita deşi locatarii săi, oameni de un nivel intelectual ridicat şi cu mințile perfect echilibrate, au refuzat multă vreme să creadă în aceste fantastice manifestări.

Acum însă, aceste imobile au două fantome, pentru a căror existență ar fi în stare să jure, persoane de o considerabilă seriozitate şi care-au stat ani de zile la îndoială, mai înainte de-a se putea decide să vorbească cuiva despre ele. Unul dintre aceştia, e avocatul Thomas Burgrave.

Viața extrem de liniştită pe care o ducea împreună cu soția sa, în apartamentul din Hanul lui Gray, a fost mereu turburată timp de zece ani, de spiritul unui om asasinat — probabil tot vre-un avocat — care nu-şi găseşte linişte în groapă.

Hanul lui Gray e format din apartamente de locuit, combinate cu birouri. O parte din această construcție a fost ridicată a adăposti facultatea de drept pe la 1371. Francis Bacon a trăit în vremea lui Shakespeare, a sădit arborii grădinei şi admiratorii săi presupun că aci ar fi scris el, în clipele-i de răgaz piesele marelui dramaturg englez.

Dar fantoma care-şi face de lucru în apartamentul d-lui Burgrave e foarte recentă. După spusele Mediului spiritist, Ouija, asasinul ar mai trăi încă în Winnpieg, Canada, iar victima ar fi un oarecare domn Munger.

D. Burgrave vorbeşte despre ciudatul său oaspe, degajat cu o vôce fermă ca şi cum puțin i-ar păsa dacă e crezut sau nu.

„La început, când m'am mutat aci", spune el, împărțiam apartamentul cu vărul meu care e şi el avocat. Intr'o zi, pe când rămăsesem singur în birou şi scriam nişte scrisori, simții la un moment dat pe umăr o mână grea dar prietenoasă. Apăsarea era atât de puternică încât m'am întors în scaun. Nu văzui însă pe nimeni lângă mine!

„Câteva nopți mai târziu, fui trezit de nişte paşi ce-mi străbăteau biroul dela un capăt la altul. Crezând că era vărul meu, îi strigai să se ducă la culcare. Dar paşii continuară. Sării atunci din pat. Biroul şi coridorul erau goale şi totuşi, sgomotul paşilor se auzia mereu. Trecui în camera vărului meu. Acesta dormea adânc.

„Manifestările au continuat şi după ce m'am căsătorit. Trei prieteni diferiți veniți să petreacă câteva zile cu noi, au refuzat să-şi mai repete vizita. O doamnă a simțit mâna aceea grea pe umăr, în vreme ce scria la biroul meu. Intorcându-se şi nevăzând pe nimeni, a leşinat. A trebuit să-i dăm un pahar mare cu coniac, spre a o face să-şi vie în fire.

Ceva ciudat în aceste manifestări e că devin mai violente dacă se fac reparații radicale, cum s'a întâmplat acum, când s'au schimbat podelele şi s'a făcut instalația unei băi într'o cameră de mansardă.

Aci, doamna Burgrave îşi întrerupse soțul pentru prima dată în viață dându-i dreptate — totul se întâmplase aşa cum relatase el — dar voia ca soțul său să povestească pățania ei cu fantoma.

„Ei bine" zise d. Burgrave conformându-se într'o seară dupăce dulgherii lucraseră toată ziua la mansardă, am plecat cu soția şi cu un prieten la teatru. Ajungând la jumătatea scărei, soția mea băgă de seamă că-şi uitase poşeta. Ne spuse să ne urmăm drumul că ea avea să ne ajungă din urmă.

„Intră în casă şi rămase nemişcată câteva clipe. O bătaie rapidă şi insistentă venia de sus dela o uşă încuiată, ce ducea dela pod spre acoperiş.

„Crezând că un lucrător fusese uitat închis acolo de către tovarăşii săi, luă cheia urcă scările şi deschise uşa. Dar pe acoperiş nu era nimeni. Cobori atunci şi intră în dormitor spre a-şi lua poşeta.

„Cioc, cioc — cioc — cioc — sgomotele se auziră din nou mai insistente.

„Urcă iar scara. Deschise uşa şi de data aceasta, ieşi pe terasa acoperişului explorând-o dela un cap la altul fără a găsi pe nimeni. Alarmată, cobori în dormitor îşi luă poşeta şi se repezi spre ieşire. Trosc! se auzi un sgomot formidabil din pod, ca şi cum cineva ar fi trântit nişte scânduri.

Palidă şi tremurând de data aceasta, cu toate că trăise ani de zile în această casă a fantomelor, o luă la fugă pe scară şi veni într'un suflet până la noi, cari o aşteptam în squar".

D. Burgrave a arătat apoi cum a aflat povestea fantomei sale — cum aceasta a fost identificată de către mediul spiritist „Ouija", cu un fost Mr. Munger. Un prieten al lui Burgrave care a petrecut la el o săptămână a plecat apoi în Australia şi într'o seară la o petrecere unde fusese chemat şi Ouija, întrebă aşa, la întâmplare.

„Cine e fantoma dela Hanul lui Gray. Spre marea-i uimire, Ouija dictă o lungă serie de întrebări, spunând că spiritul aparținuse unui oarecare Munger, că asasinul său trăieşte încă în Winnipeg şi că a fost ucis cu un ciocan. El nu-şi va găsi linişte, a declarat mai departe mediul, până când ucigaşul nu-şi va fi primit pedeapsa pentru fapta sa.

Un alt locatar al Hanului Gray pretinde că în apartamentul său se flă o altă fantomă, care face mereu sgomotul unei chei ce se întoarce în broască.

ST. R.

TENEBRO

(17) DE RUDYARD MULLTON

— Nu puteţi intra, se opuse fata.
— Zău?...
— Ahmet! strigă Mady.
Sidi Ahmet, prietenul lui Mady, apăru. Avea un tatuaj monstruos în obraji, reprezentând spirala unui melc.
— Ce doriţi? se adresă el lui Evans, într'o englezească perfectă.
— Am un mandat să percheziţionez casa. Cine locueşte aci?
— Eu, răspunse Ahmet.
In prima cameră în care intrară, găsiră pe Diana la masă, în faţa unei tăvi cu sandviciuri, din care îmbuca cu poftă...
— Ce cauţi d-ta aci? o întrebă Evans.
— Am fost adusă cu sila de Sambo, uşierul agenţiei Tenebro, şi aceste persoane mă ţin prizoniera lor. E ridicul...
Evans dădu ordin ca Ahmet şi Mady să fie arestaţi şi transportaţi la Scotland Yards, pentru cercetări.

— Dvs, se adresă el Dianei, sunteţi liberă, dar trebue să ne spuneţi unde vă putem găsi, fiindcă e necesar să fiţi la dispoziţia poliţiei. Unde doriţi să vă conducă unul din agenţii mei?
— La Moro Mopp.

✲

In timp ce Ahmed şi Mady fuseseră transportaţi la Scotland-Yard şi li se luau interogatoriile, inspectorul Evans îşi descărcă automobilul de poliţişti, în jurul casei în care locuia Rex Farwell. Când Sambo veni să-i deschidă, doui agenţi uriaşi înşfăcară pe african, care începu să ţipe şi să se zbată...
El fu repede însă imobilizat, aruncat într'un automobil al poliţiei şi pornit spre Scotland-Yard.
Când Evans intră în biroul agenţiei Tenebro, Rex Farwell, foarte calm, telefona unui client că e în măsură să-i găsească terenul dorit...
— Rex Farwell, zise solemn, inspectorul, în numele legii, te arestez.

— Dar ce s'a întâmplat? întrebă Farwell liniştit.
— Din ordinul tău, Sambo a dus pe d-na-Diana Driss la vila lui Ahmed, unde urma să-i aplicaţi masca de piele. Tu eşti faimosul „T."!...
— Fii serios, domnule inspector!...
— Unde e Bill Parker?
— Nu ştiu, răspunse Rex. A fugit.
— A fugit.
— Da... Mi-a lăsat scrisoarea asta.
Şi întinse inspectorului un bilet, cu următorul conţinut:

„DRAGĂ REX,

„Nu mai pot suporta tensiunea aceasta. Mi-e frică. Nu vreau să fiu arestat. Simt că Moro mă va distruge. Iartă-mă că te părăsesc, într'un moment atât de greu.

„BILL"

CAP. XVII.

O DESCOPERIRE SENZAŢIONALA

— Rex Farwell, recunoşti că în noaptea trecută, Sambo, omul d-tale de încredere, a transportat pe d-ra Diana Driss la locuinţa lui Ahmet, unde aţi ţinut-o prizonieră?
— Recunosc.
Interogatoriul lui Rex Farwell, mergea astfel ca pe roate. Inspectorul Evans îşi freca mâinile, mulţumit.
— Recunoşti că din ordinul d-tale, Sambo a procedat astfel?
— Recunosc.
— Recunoşti această scrisoare?
— Şi-i puse în faţă scrisoarea semnată „T.", pe care o primise Moro Mopp.
— N'o recunosc! răspunse Farwell.
— Cum? Nu e scrisă de tine? Ai îndrăzneala să negi?
— N'am scris niciodată o astfel de scrisoare. Cred că Mopp şi-a trimis-o singur, ca să mă bage pe mine mesa!
— Dar modul cum ai procedat cu d-ra Diana Driss, e un rapt doveditor. Primele declaraţiuni ce dânsa ne-a făcut, sunt concludente...
— Domnule inspector, răspunse Rex, nu ştiu dece doriţi cu tot dinadinsul să mă scoateţi vinovat, când ştiţi prea bine că şi Diana şi eu, suntem pur şi simplu victimele unei maşinaţiuni a lui Moro. Am dat ordin lui Sambo s'o ascundă pe Diana la Ahmet, din două motive: mai întâiu fiindcă Moro mă ameninţase şi Diana voia să se ducă la el, ca să mă scape; or, eu nu voiam să accept acest sacrificiu din partea ei, şi am căutat s'o împiedic să se întoarcă la banditul de Moro; şi al douilea, am ascuns-o, ca să n'o găsească Moro, şi s'o răpească: eu sunt convins că Moro este faimosul „T.", deci un individ foarte primejdios, şi prima datorie a mea de prudenţă faţă de Diana, era s'o ascund astfel, încât Moro să n'o poată găsi. In fine, trebuia să câştig timp, în unele tratative cu Moro, şi aceasta nu era posibil, decat păcălindu-l că Diana a dispărut...
Un zgomot formidabil se produse la uşe.
— Ce e asta? întrebă Evans, încruntându-se.
Agentul Ralph Deep, reuşi să introducă pe Bill Parker, care protesta vehement. Agentul dădu raportul şefului său: Bill Parker voise să fugă şi l-a prins la gară, când voia să se urce în tren.
In acest timp, Bill Parker se calmase brusc, de parcă vederea figurii inspectorului, îl electrocutase. Părea atât de profund impresionat, încât amuţise. Buzele i se mişcau, dar nu putea să rostească nici un cuvânt, şi devenise de o paloare cadaverică. In acest timp, inspectorul râdea ca un nebun.

Bill întinse mâna și arătând spre inspector bâlbâi:

— Tenebro!... Acesta nu e inspector de poliție, ci Tenebro... Tenebro prezicătorul, răpitorul de oameni...

Rex Farwell, care cunoștea de vre-o două zeci de ani pe Evans, se adresă lui Bill:

— Ești nebun sau faci pe nebunul?...

— Arestați-l, începu să urle Bill, arătând spre Evans. Vă spun că acesta este Tenebro! Il cunosc. El e acela cu care mă asociasem, ca să prezicem viitorul. Acesta e Tenebro, care-și punea barbă falșe. Il cunosc bine, chiar eri m'a vizitat, ca să mă amenințe...

Rex se încrută și se adresă inspectorului:

— D-ta ești Tenebro?... D-ta ești cel care te-ai asociat pe vremuri cu Bill, ca să prezici viitorul?...

— Da, eu sunt, răspunse Evans râzând. Ca să aflu cine e „T.", și cum Bill Parker era amestecat în această afacere, m'am dus într'o zi la el și m'am dat drept prezicător. El nu mă cunoștea că sunt dela poliție, și, cu barba falșe, nici un client nu riscam să mă recunoască. M'am asociat cu Bill, ca să-l pot iscodi și trage de limbă.

— Tu ești banditul „T"! îi strigă Bill.

— La dracu!... răspuns Evans vesel. Ți-am spus că m'am asociat atunci cu tine, numai ca să pot lămuri ce rol ai jucat în asasinarea unchiului lui Rex Farwell. Am crezut la început, că tu ești „T".

— Dar ai ghicit, răspunse Bill d-nei Hastings, că în urma plângerii făcute la poliție, copilul i-a fost ucis.

— Știai, deci, de această crimă... De unde știai?...

— D-na Hastings, răspunse Evans, îmi făcuse plângerea chiar mie, la Scotland Yard, în acea dimineață, așa că știam că se plânsese poliției, contra lui „T", a cărui scrisoare se afla în mâinile mele. Știam de asemeni, că „T." află totdeauna când e denunțat de victimele lui, și atunci asasinează pe cel pe care l-a răpit...

— Evans, zise Rex, încep să înțeleg înverșunarea d-tale, de a mă scoate pe mine vinovat, în afacerea „T."...

— Ești un prost dacă faci astfel de insinuări, zise Evans. Adevărul e că acest faimos „T.", e atât de tare, încât a aruncat bănuiala asupra tuturor, chiar și asupra mea, și chiar asupra unor persoane mult mai sus puse, decât mine...

In aceiași zi, Evans puse în libertate pe toți cei arestați, dovezile strânse contra lor, fiind considerate ca insuficiente.

*

De când îi dăduse amănuntul cu inelul strecurat între pernele automobilului, inspectorul Robert Evans în mod instinctiv, de câte ori se afla într'un automobil, își băga discret mâna printre perne, doar va găsi inelul lui Mary Barnett. In adevăr, acest inel ar fi cel mai bun indiciu asupra identității faimosului răpitor de oameni, „T".

Intr'o zi, consilierul Arthur Lavinton se oferi să ducă cu mașina pe Evans dela ministerul de interne la Scotland Yard. Evans primise bucuros și după obiceiul ce-și făcuse, în timp ce vorbea cu consilierul, începuse să scotocească în mod discret printre pernele mașinii. Fu cât pe aci să dea un strigăt: într'o cută găsise într'adevăr un inel! Nu mai putu să fie atent la ceeace-i spunea Sir Arthur, fiindcă un gând obsedant își găsea din ce în ce mai mult loc în mintea sa: e oare posibil ca însuși Sir Arthur Lavinton, consilierul de stat, una dintre cele mai însemnate personalități politice ale Angliei, să fie banditul „T"? Mintea lui refuza să creadă aceasta, și totuș cum și-ar fi putut explica altfel existența inelului între pernele mașinii?

Incetul cu încetul, o sumă de amănunte îi năpădiră în minte, convingându-l că totuș Sir Arthur Lavinton, ar putea să fie aceeaș persoană cu răpitorul „T". Iși aminti, în adevăr, câte amănunte de cea mai strictă intimitate cunoștea „T", din viața a o sumă de persoane particulare. Numai un om cu o înaltă situație în stat, prin mâna căruia treceau toate dosarele poliției, ar fi putut să cuoască atâtea secrete, despre o diversitate atât de mare de particulari. Numai Sir Arthur Lavinton sau o persoană din poliție, putea să posede la dispoziția sa dovezile, necesare pe baza cărora dădea îndrăznețele lui șantaje. Numai un conducător al poliției și afacerilor interne ale statului, putea, în adevăr, să-și permită cutezanța de a răpi oameni și de-a cere sume enorme pentru răscumpărarea lor. Sir Lavinton conducea prin ordinele sale cercetările și le putea îndruma în orice sens voia, astfel ca niciodată poliția să nu fie pe pista cea bună. Iși dădu seama câte căi greșite nu i s'au indicat, fie lui personal, fie poliției în general, în această afacere.

Și totuș, nu putea să creadă că un om atât de bogat și de influent ca Sir Arthur Lavinton, ar putea săvârși fapte atât de banditești. Sumele încasate de faimosul „T" erau cu totul neînsemnate, față de averea fabuloasă a lui Lavinton. Ce-l determina deci pe acest conducător să dea lovituri atât de primejdioase pentru situația sa?

Un alt considerent interesant încolțea în mintea inspectorului. El observase că de câte ori persoanele amenințate de „T" se adresau poliției, cu scrisorile de șantaj pe care le primiau, și de câte ori poliția se ducea la locul indicat de bandit pentru depunerea sumei, de atâtea ori „T" nu-și făcea apariția. Așadar, „T" știa perfect atunci când cei șantajați se adresau poliției, și în acest caz se feria să vină la locul întâlnirii, pentru ca poliția să nu poată pune mâna niciodată pe el. De unde știa „T" toate aceste cazuri fără excepție, când cei șantajați se adresau sau nu poliției? Cu siguranță că trebue să fi fost o persoană chiar din poliție, care dacă nu era însuș „T", cel puțin îl informa cu cea mai mare precizie pe sinistrul bandit, despre modul cum reacționau persoanele amenințate. Or, în ultimul timp, se luase hotărîrea ca numai Evans și Sir Lavinton să fie informați de plângerile provocate de „T".

Totuș, inelul deși un prețios indiciu, nu constituia o probă suficientă contra lui Sir Lavinton, și cine ar fi îndrăznit de altfel, să se aventureze a-l acuza fățiș, numai pe baza unei dovezi atât de șubrede? Evans își propuse să verifice întrucât Sir Lavinton este amestecat în afacerea Tenebro, și mintea sa agilă începuse îndată să elaboreze planul unei curse, pe care urma s'o întindă consilierului.

CAP. XVIII.

VERITABILUL „T".

Rex Farwell și Bill Parker fuseseră lăsați în libertate, dar puș. sub supraveghere. Ei reveniseră la sediul faimoasei lor agenții și căutaseră să ia contact cu Diana, care se afla la Moro, dar roșcatul financiar interzisese oricui accesul locuinței sale.

Or, în cursul serii, poșta aduse lui Rex Farwell, următoarea scrisoare:

Domnule,

„Stuația este diametral schimbată: vă anunțăm că d-ra Diana Driss se află acum, în adevăr, în mâinele noastre, într'un loc sigur, unde, va fi făcută inofensivă, prin aplicarea măștii de piele.

„Vă cerem pentru răscumpărarea ei, suma de 1000 lire, sumă ce ați realizat în ultimele zile, din afacerile agenției dv.

„Vă veți afla cu această sumă, singur, astă noapte, la ora 12 precis, la fântâna dintre Neubury și Marlborough, unde începe pădurea.

„In cazul când veți avertiza poliția, vom ucide imediat pe prizonieră.

„VERITABILUL T"

Rex sări într'o mașină și se duse direct la Scotland Yard. Se năpusti cu scrisoarea la Evans, și-i strigă:

— Este sau nu Diana la Moro acasă?

— Da, e la Moro, răspunse inspectorul. Chiar eu am trimis-o lui Moro, cu un agent, după ce am eliberat-o din vila lui Ahmed.

— Mare ispravă ai făcut! zise Rex. Ei bine, Moro și „T", răpitorul de oameni, este una și aceiași persoană!

— Dovada?

— Dovada e scrisoarea asta, pe care am primit-o adineauri, și care nu poate să fie trimisă decât de Moro, dat fiind că Diana e acum prizoniera lui!

— Bine, zise Evans. Vom fi astă seară cu toții la fântâna indicată.

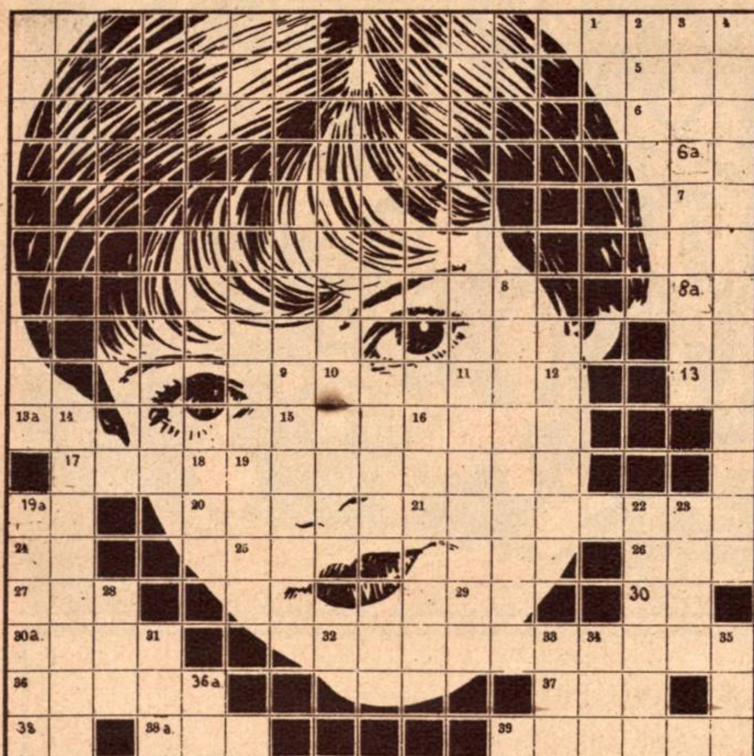
— Dar dacă vine poliția, replică Rex, ști bine că banditul află totdeauna despre aceasta, și nu vine la întâlnire. Are s'o ucidă pe Diana, în cazul acesta...

(Va urma)

Pagina jocurilor

REZULTATUL CONCURSULUI DE JOCURI DIN „REALITATEA ILUSTRATA" No. 337

Problema I-a: („Doly Haas")

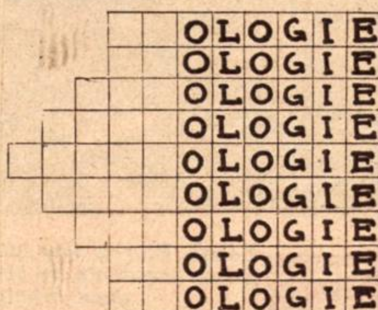

ORIZONTAL: 1) Cel mai sigur mijloc de... seducție! 5) E încornorat la Polul Nord și totuși nu divorțează. 6) Cu „F" este urât de contribuabil, cu „D" este iubit de atleți, iar așa cum e îi lasă indiferenți. 6 a) Pronumele tău, la femenin. 7) Are 2 litere și 365 de... 8 a) Cămașă cu i și cu... fără i. 9) Poftim, la mahala! 11) Are două roți și loc pentru patru... picioare. 13) E mic, mititel și... nu mai e întrebuințat azi de dânsa. 13) Chemarea de pe portativ (Arghezi). 15) Urzitură, adesea țesută în culise. 17) Calitate... sex-appeal-oasă!! 19 a) Motorul unui... motor. 20) Diftong. 21) Nici nu s'a născut încă! 24) Aur și conjuncție franțuzească. 25) Soare și zeu egiptean. 26) Căuta, începând din mijloc! 27) Operațiune zilnică și matinală, la bărbați. 28 a) Afirmație. 30) Proprietatea celei de a doua persoană. 30 a) ...de încredere. 32) Așa e femeia în dragoste. 36) Fără legături sau... pasageri! 37) Încheetura bratului. 28) Alexandru cel scurt (Arghezi). 38) Numai pe ea o iubesc! 39) Dragoste.

VERTICAL: 2) Lucrezi pământul. 3) Și așa e femeia în dragoste! 4) Culoare albă, provocată de supra încălzirea... inimei. 8) Situație provocată de despărțirea celor ce se iubesc. 9) Fluviu... romantic. 10) Lac... sfânt. 11)...?... 12) A învins pe Schmeling și pe... actrița June Knight. 14) Așa cum le place lor să fie „el". 16) Fratele celui dela 5 oriz. 18) Nota divelor din Capitoliu. 19) Peștii (!) trăesc și cu el și fără el. 19 a) Știință, azi ieșită din uz. 22) Prieteni de... interior. 23) Fază în războiu. (Poate surveni și în războiul inimilor!) 28) Dedesubt. 28 a) Nu, femenin. 29) Artilerie din tranșee. 31) El, pentru ea îndrăgostită! 33) El, pentru ea, abandonată! 34) Stâlpii *bărnei*. 35) Posedă. 36 a) Coarnele unui *ren*...

IANG-KU.

Problema II-a: RECONSTITUIRE

Să se găsească nouă cuvinte potrivite, la terminațiunile date mai sus.

Cuvintele sunt existente în dicționarele uzuale.

de SILLY VALCEANU
Craiova

Incepând cu numărul de față, direcțiunea revistei noastre, a hotărît să acorde premii în fiece săptămână deslegătorilor de jocuri.

Pentru numărul 340 acordăm următoarele 12 premii:

500 lei în numerar.

Un loc gratuit la una din excursiile de Duminică organizate de revista noastră.

Zece cărți în valoare de 500 lei.

Deslegările se vor trimite cel mai târziu până Joi 10 August cu indicația pentru jocuri. Ele trebuesc să fie însoțite de bonul din pag. 32.

Au trimis deslegări corecte pentru ambele probleme, următorii:

Elena Pănescu, Craiova; Theodor Th. Stihhi, Iași; S. Simonovici, Loco; Anibal Gh. Teodorescu, București-Noi; Elisa Feitelsohn, Loco; Fcist. Josefsohn, Loco; Dr. Virgiliu Leonte, Loco; Elisabeta Vișan, Loco; A. C., Loco; George G. V. Dumitrescu, Homorăciu-Prahova; Tilici Louise, Loco; Victor Manoliu, Tg.-Frumos; Sideriu G. Aurian, Loco; Ioan Capră, avocat, Dorohoi; Morăndău I. George, T.-Severin; Seny Grusa, Inv. Hendon-Târnava-Mare; Jean Cajal, Loco; Iulia Valy, Loco; Aurel Iliescu, Loco; George M. Nicolescu, Craiova; Lotty-Paul, Loco; George Marcu, student, Cluj; Dumitru Dinulescu, Loco; I. Bobicescu, Bobicești-Balș; Ecaterina Schiopu, Topleț; Lena Iliescu, Sascut-Putna; Vornica Gheorghe, student, Vad-Făgăraș; Leiba Mendel, Loco; Victoria Alexandrescu, Târgoviște; Vionea Gr. Mihail, Craiova; Zeno Susman, Hațeg; Iacob Abraham, Alba-Iulia; Theodor Cardaș, Iași; Popescu Ana, Mihăești-R.-Vâlcea; Ziega Theodor, Loco; Titi Bădescu, Loco; Nicu Rosen, Ploești; Lilly și Getta Bonciu, Buzău; Marin Dinu, student, Loco; Ionel I. Rădoi, Loco Tania Hobnikian, Cernăuți; M. Haimovici, Loco; Ștefănescu St., Pitești; Gh. Trestianu, Ploești; Weintraub Alexandru, Baia-Mare; Etta Elistisch, Loco; Paraschiv Mirescu, Giurgiu; D-na Margot Av. St. Prună, Caracal; Daniel Schwartz, Galați; Iosif Prunner, Loco; D-na Galy Văsescu, Botoșani; Isidor Moscovici, Iași Tiberiu Paraschiv, Loco; S. Lt. Pârlog Teofil, Loco; Fagi D. Paul, Femezin-Sătmar; Hristea Buzeșteanu, Roșiori de Vede; V. Marinescu, Slatina-Olt; Tantzi Giurgescu, Loco; Ioan R. Stanitz, Loco; Elena Sendreanu, Curtea de Argeș; Lucia D. Nicolaescu, Loco; Mimy și Getta Bonciu, Loco; Harry Moscovici, Loco; I. Ionescu, Loco; Schwartz Heinrich, Loco; Ioan Sorescu, Loco; Ecaterina Botez, Odobești-Putna; Henry Wolff, Loco; Ana Rainăr, Loco; Sublt. Dinu Ioan, Bistrița-Năsăud; Isidor D. Săliște-Sibiu; Valentin Fotescu, Loco; Serghiescu, Sofia, Buzău; D-na Baley Teodorescu, Loco; Al. N. Vasilescu-Vasal, Loco; Dita Fruchter, Loco; Zoe Iliescu, Colentina-Ilfov; Inginer Anghel Grama, Loco; Margareta Constantinescu, Loco; Pandrea Liviu, Făgăraș; Gheorghe A. Văsioiu, Slobozia-Câmpina-Prahova; Eby Nadler, Loco; Petrică Dumitropol, Loco; Karmin Jean, Ploești; B. Berlinblum, Loco; Jean Saidmann, Botoșani; Nicu Sotir, Loco; Gh. R. Ionescu, Galați; Musteață Mircea, Loco; Dora Bârsan, Săliște-Sibiu; Minda Dr. Cădariu, Lipova; Margareta Ștefanovici, Gara Zlătunoaia; Aurel Schuller, Loco; Coralia Popidany, Sibiu; Const. Stancu, Loco; Basil Boldar, Socodor, Jud. Arad; Emil Mărgineanu, Turda; Nellu Mihalcea, Loco.

Au trimis deslegare corectă pentru o singură problemă următorii:

Reichenberg Bela, Loco; Lucreția Margareta Pallade, T. Măgurele; Gheorghe Tuță, Cluj; Margareta P. Popescu, Loco; Eugen Dumitrescu, Loco; Max Cerbeanu, Loco; Valeriu Vidiu Banio, Loco; Mady Moldoveanu, Brăila; Oscar Leibovici, Loco; Natalia Cândescu, Loco; Zigmund Thal, Loco.

Câștigătorii, atât din prima categorie cât și dintr'a doua, se vor desemna conform condițiunilor anunțate, în ziua de Joi 3 August a. c., la orele 20, în redacția noastră din str. Const. Mille 7, etajul IV. Tragerea e publică.

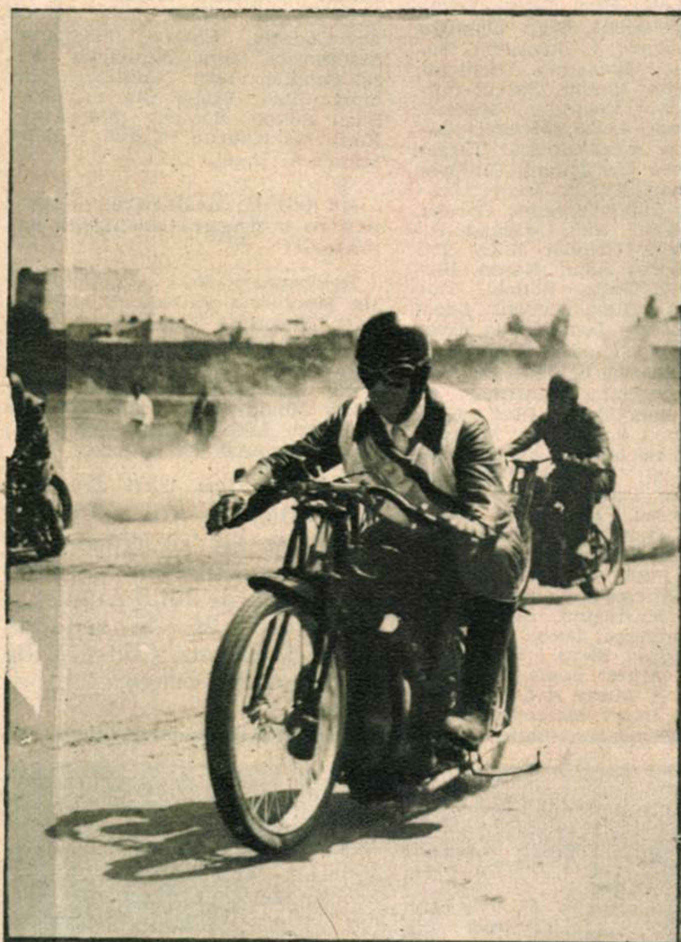
„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacția și Administrația: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevărul" S. A.

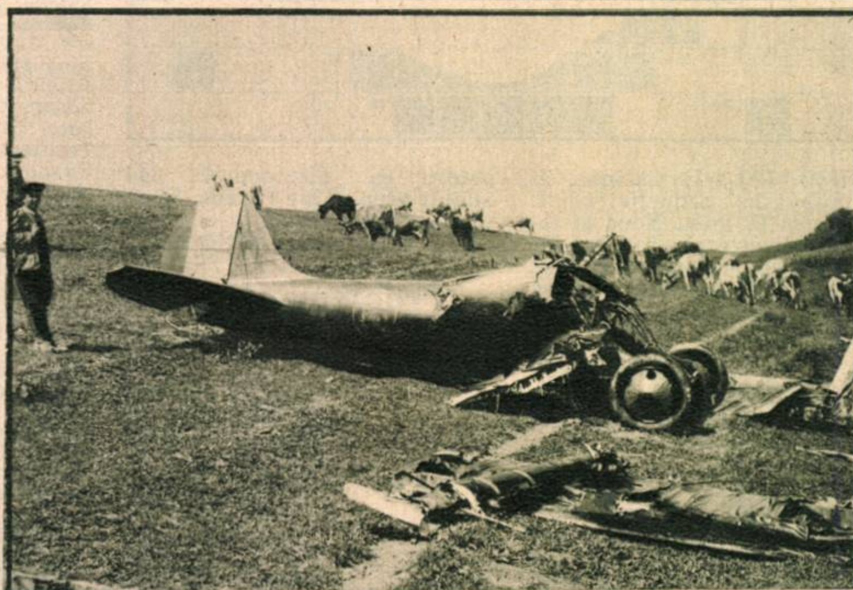
Din țară

Echipa „Juventus" care a învins pe R. G. M. T. din Budapesta cu 1-0.

Instantaneu prins la concursul internațional de motociclete care a avut loc Duminică.

Lângă Pipera s'au produs săptămâna trecută două grave accidente de aviație, care s'au încheiat cu tragicul bilanț al unui pilot mort.

Săptămâna trecută s'a acordat brevetul de pilot unor noui aviatori civili. In fotografia noastră comisiunea care a decernat brevetele și nouii aviatori.

Un grup de cercetași sirieni au vizitat țara noastră. Fotografia noastră îi înfățișează în fața redacției revistei.

CUPON DE JOCURI
No. 340

Numele și pronumele ....

....

Adresa:

„Realitatea Ilustrată"
No. 340

Cupon de excursii

REALITATEA ilustrată

NUL VI
10 AUGUS
10 LEI

15–50
378

Există un tip al frumuseţii desăvârşite?

CARAVANA TINEREŢII IN DRUM SPRE FERICIREA VISATĂ

Şapte fete tinere, alese dintre cele mai frumoase manechine şi modele europene au fost angajate pentru film, la Hollywood. Sunt figuri pe care le cunoaşteţi din

REGINE de FRUMUSEȚE

Există un model tip, definitiv, al frumuseței femenine?

Se poate defini frumusețea, în mod absolut? Nu, răspunde Vibart Dixon, care vă va explica în acest articol că nu există, în acest domeniu o regulă definitivă. Un model tip, prețuit cu deosebire de un popor, nu este tot așa de apreciat în alt colț de pe glob. Și apoi, pentru fiecare, cea mai frumoasă femee nu e aceea pe care el a ales-o, dintre atâtea altele?...

UN grup de artiști s'au ocupat recent, într'o Universitate americană, cu stabilirea tipului de frumusețe ideală. Unul după altul, cele mai frumoase modele, defilară pe dinaintea lor, în timp ce mai mulți oratori discutau despre calitățile fizice ale fiecărui model.

Cu toate acestea, cei cari luară cuvântul nu fură de acord cu toții, fiecare judecând după gustul său și neparvenind să se înțeleagă cu vecinul său, asupra unei formule ideale de frumusețe.

*

Timp de secole, Venus din Milo, a fost socotită tipul de frumusețe ideală. Este îndoios, dacă azi o persoană care ar semăna întocmai cu faimoasa statuie, ar triumfa la un concurs de frumusețe. Această femee ar păli față de grațioasele noastre silfide de astăzi, al căror farmec și atracție, e probabil să triumfe față de frumusețea rece a lui Venus. Ceeace se numește de obiceiu „sex-appeal", joacă de asemenea un rol important în actracția pe care o ființă omenească poate s'o aibă asupra semenilor.

D-ra Lisl Goldarbeiter „Miss Universe 1929".

„Miss Germania 1929" și „Miss Germania 1930": se vede deosebirea tipurilor. Sus în mijloc: „Miss Universe 1930".

In fiecare an, se țin concursuri de frumusețe, între Europa și America, pentru alegerea unei „Miss Univers". Pentru ca aceste competițiuni să fie altceva decât simple jocuri, ar trebui să existe un model tip de frumusețe, un tip ideal pe care arbitrii să-l admită fără discuție.

Care este oare tipul de frumusețe?

Laureata unui recent concurs de frumusețe posedă următoarele caracteristice: Grosimea gâtului 35,70 cm., bustul 81,60 cm., talia 61,20 cm., șoldurile 91,80 cm., coapsele 45.90 cm., pulpa 31,87 cm., glezna 15,94 cm., piciorul 14.03 cm., și greutatea 52 kgr.

Vai! câte femei n'au aceeaș măsură ca aceasta și totuș trec neobservate!

Teoria relativității este tot atât de exactă în ceeace privește frumusețe, ca și în celelalte domenii. O tânără fată considerată ca un ideal de frumusețe într'o țară oarecare, n'ar fi de loc remarcată în alt colț al lumei.

Niciodată un proverb n'a fost mai exact decât acela care spune: „frumusețea este în ochii aceluia care privește" și fiecare țară privește cu ochi diferiți.

Astfel arabul al cărui tip ideal de frumusețe este bazat pe amploarea formelor, consideră cu dispreț talia plată a femeei europene de azi. Englezii au o predilecție în deosebi pentru femeea blondă. Chiar și aceia cari au fost sensibili la farmecele unei brunete, recunosc că idealul lor este totuș femeea blondă. Câte odată,

D-ra Diplorakos, care a fost aleasă „Miss Europa 1931"

Stânga: *D-ra Duchateau „Miss Universe 1932"*

în visurile lor, ei întrevăd cu deliciu silueta unei femei înalte, cu pielea fragedă și transparentă, cu ochii albaștri și părul auriu.

*

Să încercăm să definim tipul de frumusețe apreciat de cele mai multe popoare europene. Să luăm de pildă pe francezi; aceștia nu pretind ca tipul să fie o frumusețe clasică; fiecare trăsătură trebue să exprime: viață și inteligență. Mică, vioae, iată tipul de femee care place francezilor. Ea trebue de asemenea să aibă o ținută și picioare perfecte, șic și eleganță. Ochi când triști, când deliranți de bucurie, fisionomia mobilă și o expresie schimbătoare.

Italianul păstrează încă, anumite tradiții. Pentru el, femeea ideală trebue să posede aceleași caracteristice ca și o pictură din epoca medievală. Gene dese, ochi negri, un ten pal și diafan.

Tipul său se apropie puțin de acel al femeei franceze, însă pe când aceasta își exteriorizează temperamentul său, italianca își ascunde adevărata ei natură.

Mai voluptoasă este femeea spaniolă, mai arzătoare și mai sensuală. Acest tip de frumusețe este destul de deosebit de acel al țărilor pe care le-am citat. Și spaniolii ar putea să rămână complet indiferenți la fermecul unei frumuseți anglo-saxonă.

Să mergem mai spre nord. Frumoasa scandinavă se apropie mult de tipul ideal al frumuseței britanice, dar ea este mai puțin eterică, structura sa este mai masivă și ochii săi se confundă cu albastrul cerului.

Nu de mult încă germanii apreciau femeile voinice. Sporturile au schimbat acest ideal și acum tipul de femee germană se apropie de acel al multor țări. Hitler voește să reînvieze trecutul.

In ceeace privește pe negrii, un semn caracteristic de frumusețe sunt umerii largi, nasul turtit, și buzele groase. Toate „vamp"-urile noastre n'ar isbuti în niciun fel să impresioneze pe semenii noștri din Africa!

De altfel, pentru fiecare dintre noi, cea mai frumoasă femee nu e oare aceea care a reușit să ne pătrundă în suflet, aceea pe care am ales-o dintre toate? Ce importă defectele feței și imperfecțiunea liniilor sale!! După un oarecare timp noi nu le mai observăm, și adesea frumusețea sufletească face ca defectele fizice să treacă neobservate.

M. P.

Miss Austria 1930.

Miss Anglia 1932.

Când pământul suflă foc.

$$CH_4 + 2O_2 \longrightarrow CO_2 + 2H_2O$$

Para focului de gaz metan luminează intreaga vale, așa încât fotografiile noastre au putut fi luate in timpul nopței, fără lumină de magneziu. Dacă n'ar fi cerul intunecat, nici nu s'ar cunoaște că aceste fotografii nu sunt făcute ziua.

In dreapta *impresionanta fluturare a focului, amintește isbucnirea lavei dintr'un vulcan.*

Jos: *Oamenii lucrează la câmp in timpul nopții, ziua căldura fiind innăbușitoare.*

PROMETHEU, ca să aducă oamenilor focul, a fost nevoit să se repeadă tocmai în Olymp, spre a-l fura din ceruri, atrăgându-și prin aceasta mânia Atotputernicului Zeus.

Eu, în locul lui, nu mă avântam atât de departe și m'aș fi adresat lui Vulcan, — care tot avea o răfuială veche cu stăpânul titanilor, de când acesta îl apucase de un picior și-l aruncase tocmai în fundul pământului, lăsându-l șchiop. El ca răsbunare, bucuros mi-ar fi dat, intr'ascuns, o bucată de lavă topită și iată focul gata.

Deasemenea Prometheu ar fi putut foarte bine să aștepte câteva sute de mii de ani, și-l poftiam astăzi, la noi, la Copșa Mică, să-și ia foc cât vrea, din torța uriașă, care de vreo lună își fâlfâie flăcările, pe podișul transilvănean, de parc'ar fi o pânză gigantică, bătută de vântul mării, în vârful unui catart. Dar bietul Prometheu s'a pripit și astfel a avut de îndurat chinul de-a sta ani dearândul legat de-o stâncă, la dispoziția vulturului, care să-i sfâșie măruntaiele.

La ce-am mai răscoli însă mitologia? Morții cu morți iar viii cu vii! Cele trecute nu se mai pot intoarce!

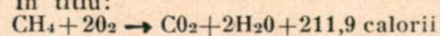
E vorba că azi avem foc, mai mult decât ne trebue. Și în special focul dela Copsa Mică nu ne trebuia de

fel mai ales acum în timpul verii!

Localitatea, cunoscută înainte mai mult ca stație de bifurcare a trenului spre Sibiu și Cluj, a devenit celebră, de când pământul a prins a sufla foc, pe gura deschisă între ea și Mediaș.

Ce se petrece azi acolo, am arătat în titlu:

$CH_4 + 2O_2 \rightarrow CO_2 + 2H_2O + 211{,}9$ calorii

Vedeți ce simplu e? Insă numai pe hârtie și numai pentru chimiști, cari tot studiind fenomenele naturale au ajuns să le exprime simplificat, prin formule: metanul CH_4, sau gazul natural, se combină cu oxigenul O_2, adică arde și se transformă într'un alt gaz, bioxidul de carbon, CO_2, sau acidul carbonic și apă, H_2O. Dar în acelaș timp în formula de sus am adăugat și un alt termen *„211,9 calorii"*. Aceasta înseamnă că se produce și multă căldură, atâta, încât tot la 24 de litri de gaz aprins, s'ar putea încălzi, până la fierbere, două kilograme de apă.

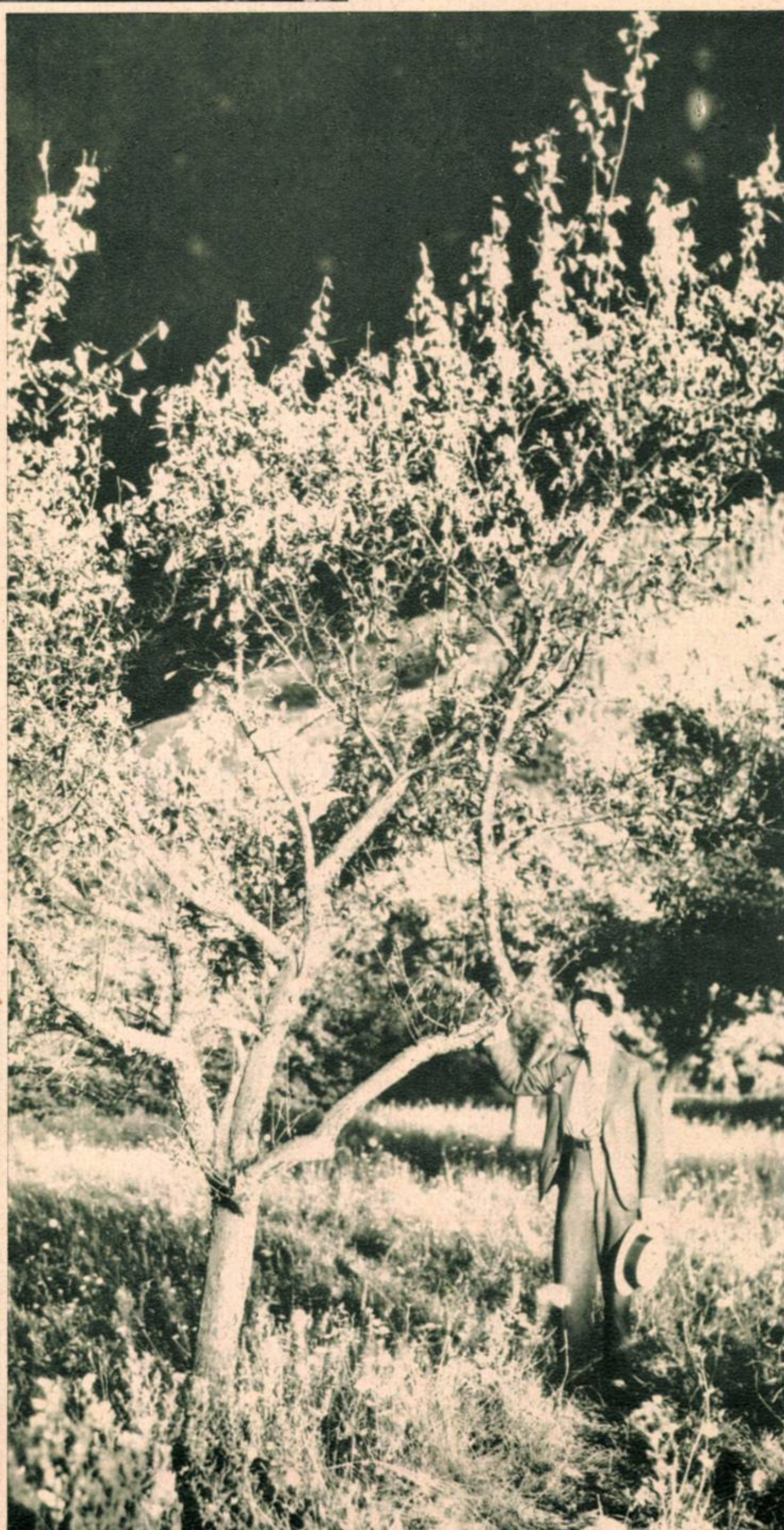
Și oile pasc în timpul nopții, de par'că s'ar fi mutat soarele.

Oameni din toate părțile vin să privească spectacolul.

Jos: *Incercare de stingere a sondei. Această încercare a reușit să înăbușe focul numai pentru câteva ore; în urmă gazul s'a reaprins.*

Toate acestea se exprimă într'o singură formulă... simplă pentru toţi acei cari cunosc secretele chimiei. Pentru noi însă, cari nu voim să ne batem capul cu toate convenţiunile oamenilor de ştiinţă, formula e chinezească. Rămâne numai fenomenul.

In pământ — mai cu seamă prin părţile Mediaşului, Diciosânmartinului, Copşei, Sărmăşelului — se găseşte ascuns un gaz, cam la fel cu cel aerian, pe care uzina Capitalei îl scoate din cărbuni. Gazul acesta, care se cheamă metan, sau gaz de pământ, e rudă de-aproape cu petrolul (benzina, petrolul de lampă, păcura şi chiar cu parafina solidă) şi la fel cu acesta are proprietatea că arde. Inchis în adâncul pământului, metanul când găseşte câte o spărtură, câte un loc mai slab, ţâşneşte afară, cum ar ieşi aerul dintr'un balon spart. In vechime, cărăuşii cari cutreerau ţara cunoşteau locuri unde ardeau „focuri nestinse", la care ei puteau să-şi aşeze ceaunul de mămăligă şi să-şi facă fiertura.

In veacul trecut, când oamenii au învăţat să înjuge vaporii de apă la maşinile lor şi să se folosească de forţa motrică, au început să caute şi locurile unde să găsească petrol şi pe cele mai rare, unde se află gaz metan.

Chiar printre ţările bogate sunt puţine cele unde să se găsească exploatări de gaz natural. Se găseşte mai mult în America şi pe la noi.

In România, deabia de puţină vreme a început a fi preţuit gazul metan şi în general nu e folosit decât în imediata apropiere a locului unde se găseşte. In Statele Unite ale Americii însă, oamenii au adus gazul tocmai din Texas, până la Chicago, distanţă mai lungă decât cum ar fi din Bucureşti la Paris.

Pentru captarea şi utilizarea lui se fac sondaje şi se bagă tuburi în pământ, cam la fel cum se face pentru petrol. Când s'a dat de gaz, se înşurubează imediat la tubul din pământ, o prelungire, care are şi o ramură laterală, prevăzută cu un robinet. Deschizându-se acest robinet, se poate închide tubul vertical cu un capac, aşa ca să iasă gazul numai prin ţeava laterală. Dacă strângem acum robinetul, păstrăm gazul în pământ ca într'un rezervor, dându-i drumul, numai atunci când ne trebue.

Principala întrebuinţare a metanului e la ars. In chimia organică însă metanul — din punct de vedere teoretic — e cam acelaş lucru cu celula în biologie, e cărămida cu ajutorul căreia se construeşte edificiul molecular al celor mai complicate substanţe. Rentabilitate nu prezintă însă, deocamdată, decât fabricarea negrului de fum şi — în oarecare măsură — a acetilenei.

Se produc la noi în ţară câteva milioane de metri cubi de gaz metan, cu ajutorul cărora funcţionează fabrici de sticlă, de sârmă, de cărămizi, fabrica de nitrogen dela Dicio Sân Martin, etc. şi sunt luminate şi încălzite casele din Mediaş, Turda, etc.

Prin focul dela Copşa Mică se pierd mii şi milioane de metri cubi. Cu energia risipită în vânt s'ar putea mişca toate trenurile din ţară, fără să mai fie nevoie de alt combustibil.

Dar gazul metan, la fel cu toate forţele naturii, dacă scapă de sub stăpânirea omului poate produce catastrofe groasnice.

Exploziile înfricoşătoare ce se produc în minele de cărbuni se datorează unui amestec de gaz metan cu aer (grisu).

Căci la fel ca oricare gaz ce arde, metanul, în amestec cu aerul, explodează. Gazul singur n'ar face explozie, ba chiar dacă într'un vas în care am închis metan curat, am introduce un chibrit aprins (aşa fel ca să nu pătrundă şi aer, odată cu chibritul) flacăra beţişorului s'ar stinge.

La Copşa Mică se poate vedea că focul nu ţâşneşte, odată cu gazul din pământ; el formează un fel de coroană deasupra, în aer. Metanul iese din pământ cu putere şi suflă para focului în sus.

Spectacolul — mai ales noaptea — e feeric. Câmpia e luminată ca ziua. O căldură înnăbuşitoare stăpâneşte de jur împrejur şi oamenii nu se pot apropia decât până la 50—60 de metri. Pompierii păzesc focul — n'au ce-i face, îl lasă în plata Domnului — şi încasează o taxă de 2 lei, dela fiecare spectator. Un restaurator din Copşa şi-a instalat o bodegă provizorie şi serveşte aici limonadă şi răcoritoare, iar lumea din toate părţile vine să vadă „focul".

Sătenii, cari-şi au ogoarele prin jur, sunt nevoiţi să muncească noaptea, căci ziua căldura e prea mare: la dogoarea focului se adaugă şi arşiţa soarelui. Noaptea mai bate vântul şi lumină e destulă.

Incercările de stingere au dat greş. Una a isbutit să înnăbuşe focul pentru câteva ore, dar mai apoi gazul s'a aprins iar. Şi astfel gazul va arde, la fel cu focul de petrol dela Moreni, până când mai toată cantitatea ce se găseşte în acest loc, sub pământ, se va fi isprăvit.

Căci forţele naturii sunt oarbe şi omului îi vor mai trebui mulţi ani până când să poată pune deplină stăpânire pe ele.

n. c.

Cum s'au distribuit premiile în concursul celor mai frumoase zece cuvinte

Pe baza clasificării arătate în numărul trecut al revistei noastre, premiile în concursul celor mai frumoase zece cuvinte din limba română, s'au repartizat în felul următor:

D. Marinescu D. Valentin 2000 lei numerar;

D. George Rednic, 15 zile vilegiatură la Tuşnad, în pensiunea Sebö;

D-na Ecaterina Botez, învăţătoare, un aparat de radio.

S'a acordat câte un aparat fotografic „Agfa-Box" următorilor: Magda Pavlov, Verona Marinescu, Niculae Georgescu.

S'au acordat cărţi în valoare de 200 lei, din editura „Adevărul", următorilor:

Alexandru Marin, Fl. Riema, Maria Ticăi, Octavia Irimescu, Fl. Don, Marioara Iacobeni, Gh. Stănescu, M. M. Anghelescu, Saba Trifu, Victor I. Ston, Rădulescu Mircea, M. I. Rădulescu şi Radu I. Tudor.

Dilatarea stomacului

Dilatarea stomacului este adeseori provocată de un exces de aciditate a sucului gastric. Aciditatea se acumulează în stomac şi dă loc la fermentarea alimentelor de unde urmează acea senzaţie de balonare atât de desagreabilă şi adeseori dureroasă. Pentru a evita dilatarea, luaţi o jumătate linguriţă de Magnesia Bisurata după fiecare masă, sau atunci când se simte nevoia.

Magnesia Bisurata neutralizează aciditatea şi împiedică formarea gazelor; ea previne arsurile, apăsările, râgâelile acide, indigestiile şi ea asigură o digestie sănătoasă şi normală. Magnesia Bisurata se găseşte de vânzare la toate farmaciile şi drogueriile. Flaconul lei 75 şi flaconul mare economic lei 110.

Lista

BILETELOR DE TRAMVAI PREMIATE CU CÂTE 500 LEI FIECARE

In săptămâna aceasta am premiat cu câte 500 lei oricare bilet simplu sau de corespondenţă, de 4, 5 sau 6 lei, indiferent linia, dacă va purta unul din următoarele numere:

A 8775—123
A 4115—023
A 9397—179
A 2006—105
A 5412—116
B 4802—129
B 3203—129
B 4825—106
B 4999—063

precum şi abonamentul de 6 călătorii Nr. 835

CEI NEBAGAŢI IN SEAMA...

La expoziţia inventatorilor au făcut impresie modelele luxoase, dar au rămas în umbră inventatorii tineri, neavând mijloace materiale spre a-şi evidenţia avantagios gândirea. Nu se pierde, oare, vre-o idee preţioasă?

ZIARELE s'au ocupat de invenţiile, mai bine prezentate la Expoziţia inventatorilor din Bucureşti. Printre acestea au fost remarcate multe lucrări de valoare.

Totuşi sunt câţiva inventatori, lipsiţi de mijloace, cari au prezentat opera lor în mod foarte modest, uneori pusă stângaci la punct, tâmplăria, ferăria, etc. fiind lucrate pedeantregul de mânile lor, fără îndemânarea meşteşugarului de specialitate. Obiectele aceste, nu tocmai estetice, — spre deosebire de cele lucrate în serii, prin fâbrici — au avut nenorocul să fie trecute cu vederea şi astfel *ideea*, cu nimic vinovată, riscă, poate, să fie înmormântată pe vecie.

Spre a împiedica această nedreptate şi a întinde o mână de încurajare tinerilor inventatori români, am făcut o ultimă vizită expoziţiei în ziua de închidere, dându-ne osteneala să descoperim scânteea geniului şi în acele opere care nu au un aspect exterior impecabil.

Se poate întâmpla ca inventatorul cel mai modest, să aibă o idee excelentă...

Să-l căutăm deci!

UN STILO - MAŞINĂ DE SCRIS

Mi-a atras atenţia un ingenios *stilo*, cu care se poate scrie cu litere de tipar. Are o roată dinţată, care poartă un sul de litere, printr'un indicator de comandă.

Se poate scrie tot atât de repede, ca şi cu orice alt stilo, pe registre, etc. — spune inventatorul — ceeace este imposibil cu obicinuitele maşini de scris.

Stiloul e mic; se poate purta în buzunar. Costul de fabricaţie n'ar fi mai mare de 200 lei.

Inventatorul e un tânăr de 23 ani, d. Const. Botez, student universitar şi în acelaş timp absolvent al Academiei regale de muzică din Bucureşti. In calitate de violonist, a mai inventat nişte cue de vioară, *şuruburi metalice micrometrice*, cu ajutorul cărora se poate acorda delicatul instrument, chiar în timpul unui concert. Acordarea se face repede şi exact. Şuruburile aceste micrometrice sunt mult mai practice decât cuele grosolane de lemn, cari, când voim să le mişcăm, sar brusc câte-un semiton în sus sau în jos, sau chiar câte un ton întreg. Cu şuruburile micrometrice acordarea se face lin, fără salturi bruşte, violonistul mergând la sigur, fără rizicul de a se compromite la un concert şi având plăcerea de a-şi putea acorda vioara uşor oricând.

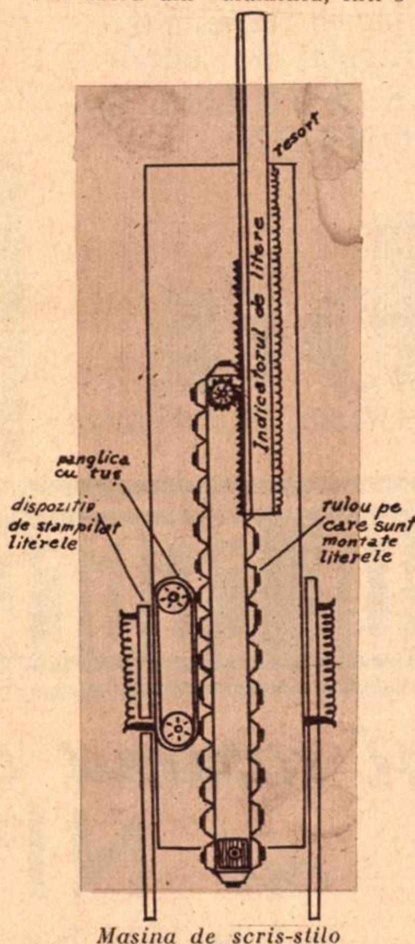
UN GEAMANTAN-PAT

Tot d. Const. Botez a *inventat şi lucrat cu mâinile d-sale* un geamandan, care se poate transforma într'o masă. Innăuntru, geamandanul are un pat foarte practic şi comod, cu saltea de lână, precum şi un scaun.

Patul, scaunul şi masa intră în geamandan, care mai rămâne pe jumătate gol, putând conţine — după dorinţă — şi un cort sau alte obiecte necesare ale excursionistului.

Geamandanul are o mărime obicinuită, de geamandan de călătorie. Geamandanul, cu masă, scaun şi pat (fără cort) costă 900 lei.

D. Botez a construit barele necesare din lemn. Totul cântăreşte 15 kilograme. Dacă barele s'ar lucra din aluminiu, într'o

Maşina de scris-stilo

fabrică specială, giamandanul ar costa ceva mai mult, dar în schimb ar fi mai uşor şi mai elegant.

TURBINĂ PENTRU CAPTAREA FORŢEI VALURILOR

Cea mai importantă invenţie — până acum — a tânărului inventator, pare a fi o turbină. Aripile turbinei sunt aşezate în mod abil, astfel că ori şi de unde ar veni valurile, forţa lor este captată în mod fericit, făcând să se învârtească turbina mereu în aceeaş direcţie.

Valurile mării, care azi se sbuciumă zadarnic, ar putea deveni astfel un isvor important de energie, de forţă creatoare, pusă la dispoziţia oamenilor.

Chestia este de o deosebită importanţă, meritând să fie luată în consideraţie de către specialişti, cari să se pronunţe apoi asupra valorii reale a invenţiei dând posibilitate tânărului inventator de a face o experienţă în stil mai mare.

MICROSCOPUL ORGHIDAN

Se ştie că la un microscop partea scumpă este lentila, care uneori costă o avere. Pentru acest motiv microscoapele moderne sunt foarte scumpe, neputând fi puse la îndemâna tuturor cercetătorilor, studenţilor... apoi prin laboratorii technice etc.

Un tânăr inventator, d. Orghidan, a avut ideea de a înlocui scumpa lentilă convexă, cu o picătură de uleiu de ricină.

Mi se spune că microscopul d-lui Orghidan a fost experimentat la facultatea de ştiinţe din Bucureşti, unde s'a găsit că aparatul ar face acelaş serviciu ca un microscop obicinuit, în valoare de 3000 lei.

Microscopul d-lui Orghidan costă numai 30 lei!

Cu acest prilej, ne amintim de nişte aparate fotografice, pe care o droguerie din Bucureşti le pusese în vânzare, înainte de războiu, cu preţul de *doui lei, un aparat fotografic*. Aparatul deasemeni nu avea nici o lentilă. Era o simplă cutie neagră de carton, având o găurice mică în mijlocul unuia dintre pereţi. Fotografiile ieşiau minunate, putând rivaliza cu cele lucrate cu aparate scumpe.

Ce s'o fi făcut aceste aparate? Poate că ideea s'ar putea relua. Sau poate că au fost părăsite tocmai pentru că făceau o prea mare concurenţă? In orice caz credem că fabricanţii ar avea o compensaţie: ar putea câştiga la plăci fotografice, hârtie sensibilă, etc., dacă s'ar răspândi sportul fotografiatului fără lentilă. Deasemeni ar putea aduce avantagii şi microscopul fără lentilă: atât ştinţei, cât şi comerţului.

CUPLAJ DE ŞINE SISTEM ENE

Fiecare, dintre noi cunoaşte sgomotul obositor, pe care-l produe vagoancle căilor ferate, trecând de pe o şină pe alta.

Şina din loc în loc se întrerupe, lăsându-se un spaţiu liber, unde metalul să se poată dilata fără ca şina să se îndoaie.

Dacă n'ar fi aceste spaţii libere, atunci şina dilatată nu ar avea la dispoziţie locul unde să se lungească şi s'ar curba, putând determina o deraere.

In schimb însă acest sistem de cuplaj are desavantajul, că se tocesc şinele la capete, unde sunt mereu lovite puternic, de câteori trece o roată: de sute de ori, numai cu prilejul trecerei unui singur tren; — pe unele căi, de mii de ori în cursul unei zile! Tocănitul monoton oboseşte pe călători, sdruncinându-le nervii.

D. Ene a avut ideea, foarte simplă, de a modifica felul de tăere al şinelor, cari în loc să fie retezate la capete, în mod vertical, cum se face azi, să fie retezate pieziş, astfel ca şinele să se suprapue pe o mică distanţă, îmbucându-se reciproc. Vagonul calcă, de pe o şină pe alta, fără a face sgomot.

Este oul lui Columb!

Atragem atenţia direcţiei C. F. R., care ar putea face experienţe pe o linie. Cuplajul ar fi mult mai solid ca cel de azi, făcându-se prin şuruburi aşezate vertical şi străbătând ambele şine.

INVENŢIILE D-LUI TEODOREANU

Un alt tânăr inventator, care se ocupă de chestiuni mici, a descoperit un sistem de-a împiedeca să funcţioneze clanţa unei uşi, atunci când dorim aceasta, de pildă noaptea.

Dacă ar veni noaptea răufăcători, cu chei potrivite, şi ar descuia uşa, ei tot nu ar putea-o deschide, deoarece clanţa este înţepenită. Limba clanţei îndeplineşte, la un moment dat, funcţia de lacăt solid.

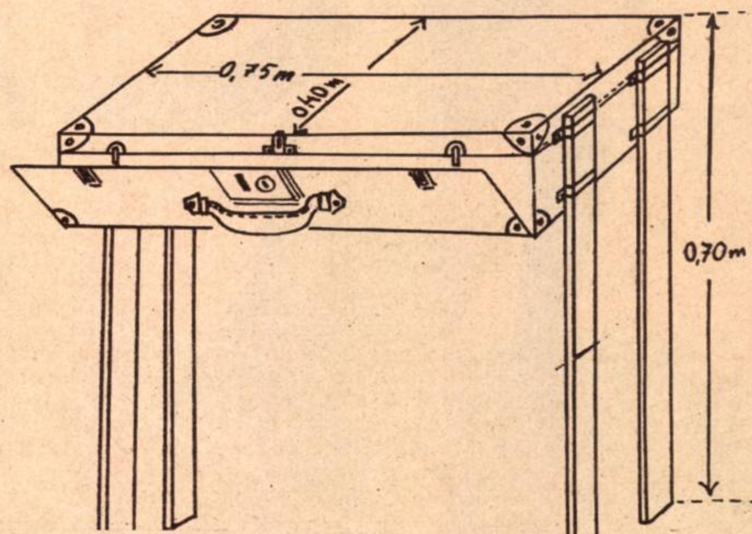
Tot d. Teodoreanu a mai imaginat şi un aparat practic de tăiat tăiţei.

Iată atâtea invenţii — poate şi altele! — care merită atenţie, fiind păcat să fie uitate, după închiderea expoziţiei.

Noua generaţie dovedeşte că românul se ţine de ritmul vremei şi că putem face şi noi ceva pe tărâmul technic al invenţiilor.

Credem că tinerii inventatori români trebuesc priviţi cu bunăvoinţă şi încurajaţi, deoarece, vorba veche: „nu se ştie de unde sare epurele! Deocamdată au nevoe de un sprijin spre a-şi pune invenţiile la punct, sau spre a le experimenta pe o scară mai mare.

ALEX. F. MIHAIL

Geamantanul — masă — pat şi scaun al d-lui Const. Botez.

Ultima glumă scoțiană: o cămașe de sport

Zeița modei a adus în vara aceasta, pentru bărbați, o mare ușurare: ei pot să umble pe stradă fără haină, numai cu pantalonii și cu o cămașă de sport.

S'a ales pentru aceasta un model care păstrând calitățile cămășii e și original și economic. Moda nouă — fiindcă e vorba de economie — cere neapărat o cămașe scoțiană.

D-l A. MARK

a deschis — cu prilejul serbărilor organizate de Fundațiile Culturale în Parcul Carol un cabinet științific de consultațiuni psichografologice, astrologice și cabalistice, în Pavilionul Regal (par-terre, stânga). D-sa primește între orele 10-12 a. m., 5-8 d. a. și 10-12 seara.

BOX! BOX! BOXAREA BOXULUI — BOXUL K—O.

NAM putut lua parte la procesul boxului. Vina nu este a mea, deoarece de multă vreme ţineam să fiu încredinţat că geniul omului, manifestat mai mult prin însuşirile creerului, se află ascuns şi în doi pumni, al căror fluid, ca să nu se piardă, e îmbrobodit în alţi doi pumni, uriaşi, de cauciuc sau muşama. Avusesem în seara procesului o discuţie violentă cu vecinul apartamentului meu, adorator al aerului curat şi care voia neapărat să lase deschise toată ziua uşa closetului cu geamul spart ca aerul să circule pe sală cu violenţă, ca un mic crivăţ răcoritor. Eu încercam să-l conving de nepotrivirea mijlocului pentru atingerea scopului, el de adevărul că scopul scuză mijloacele. Şi dacă n'ar fi intervenit soţiile noastre, adversare bătăii, când e vorba de soţi străini, cred că ne-am fi încăerat. El m'ar fi convins, sau eu l-aş fi convins — asta depindea de tăria pumnului nostru. Oricum, iată un caz, când boxul mi-ar fi fost de mare folos, mi-am zis.

Când am ajuns la grădina unde se desbătea practic şi teoretic procesul, discuţiile luaseră sfârşit. Boxul fusese decretat artă sublimă, cu o majoritate de 1 (un) vot, de un public îndeobşte delicat, dacă nu chiar fricos, dar amator pasionat al spectacolului de cotonogire al altora.

— Trăiască boxul! am strigat violent în mulţime spre a-mi atrage un adversar sau un adept.

Un tânăr cu ochelari puternici şi cu sprâncene fine alburii se rupse din mulţimea care năvălia din grădina procesului, în grădina cu mititei şi fără a mă saluta, isbucni cu o tandră voce de domnişoară:

— Dacă eşti pentru box, de ce n'ai venit la vreme să votezi?... Fără votul meu, arta boxului ar fi fost trecută printre exerciţiile barbare ale trecutului şi înscris în codul penal alături de agresiunea premeditată, atentatul la bunele moravuri şi asasinatul neisbutit.

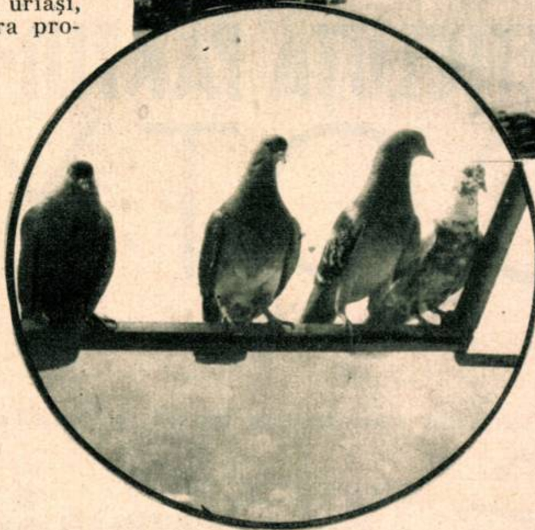
L'am tras la bufet şi lângă două calde limonăzi, pe care le-am plătit anticipat, i-am răspuns cu surâs împăciuitor:

— Eşti contabil desigur şi pe Spinoza îl cunoşti pe dinafară...

— Exact!

Se crede că specia păsărilor provine din reptile, dar nici o păsărică oricât de mică n'ar mai voi să fie reptilă.

— N'am venit la boxul demonstrativ întâmplător şi spre norocul boxului. Aş fi votat *contra* şi disputa s'ar fi încheiat în cazul cel mai bun cu... *meci nul!* Eşti într'adevăr de partea boxului?... Cum e cu putinţă, tocmai dumneata, fiinţă evoluată, descendent din strămoşi meditativi?... Ce te face să te socoteşti boxeur... fie şi numai în teorie?...

Tânărul sorbi furios din limonată, îmi a-

Femeile pot fi graţioase, chiar atunci, când învaţă boxul ; nu credem că ar fi însă estetic un spectacol de box între femei.

runcă o privire de pisică subtilă cu aer de tigru şi mă lămuri:

—Dumneata nu vezi, domnule, că degenerăm?... Avem nevoe de o reincorporare a spiritului, căci prin spiritualizarea corpului pe care o urmărim de câteva mii de ani, suntem aproape de desfiinţare, aproape de neant. Geniul omului din această pricină şi-a pierdut până şi nuanţa de agresivitate, fără de care nici nu ne mai putem perpetua cum se cade. Vrei să ajungem să ne facem copiii cu siringa?... sau cu buline?... Omul fără muschi e ca inexistent. Trebue să ne recucerim locul în natură, pe care aproape l'am pierdut.

Argumentele erau mai puternice decât nişte pumni violenţi, aruncaţi între sprâncene. Clătinându-mă pe genunchi am băiguit ceva neînţeles. Adversarul a tras profit depe urma acestui moment de slăbiciune şi mi-a repezit acel *upercut* ideologic, din care trebuia să ies *noculat:*

— Domnule ideolog, legile sunt numai pentru cei tari! Fără forţă fizică n'ai niciun drept — afară de dreptul de a fi asasinat. Vrei să fi asasinat?...

— Nu... bâlbâi eu.

— Dacă nu vrei să fii asasinat, asasinează!

— Nici asta nu pot...

— Invaţă!... Deaceia există boxul!... Boxul este preludiul existenţei şi existenţa este preludiul cugetării. Nici puiul de găină din ou nici fătul de nouă luni din matrice, nu se ivesc în viaţă decât după 99 de figuri de box, cu ciocul sau cu pumnii mici!...

— Dar acest argument, în loc să mă zdrobească de tot, m'a pus pe picioare — aşa cum se'ntâmplă deobicei chiar pe ring, între doi adversari la fel de îndârjiţi. Am sorbit şi eu din limonata caldă şi mi-am desmierdat adversarul pe umăr:

— Dragă, nu eşti boxeur! De geaba te încrunţi ca un primitiv!

— Crezi că nu sunt?... suflă el cu jumătate de curaj pierită, odată cu jumătate de respiraţie.

— Desigur că nu eşti!... Mai curând sunt eu, deşi, teoretic, combat boxul. Inainte de-a veni era cât pe-aci să mă bat cu un vecin, care lua apărarea unor closete...

— Vezi că...?...

— Nici un „vezi că"! Adversarul meu n'avea nici creeri nici alte simţuri mai deosebite, mirosul bunăoară. E un individ care nu crede decât în argumentul parului. Cu astfel de indivizi nu se poate sta de vorbă, nici cât se poate discuta ca un copac sau o curcă. Astfel de indivizi s'au abătut din drumul vieţii şi sunt sortiţi pieirii, pentrucă nicio femeie nu va voi să-i mai procreeze. Viitorul omenirii e în descendenţa fiinţelor delicate, gânditoare şi cu mirosul fin. Dumneata însuţi, boxeur teoretic cum te arăţi, eşti în definitiv omul viitorului.

— Fără box nu accept!

— Tocmai! *Fără* box. Căci dacă ai fi fost boxeur n'ai fi încercat o singură clipă să stai de vorbă cu mine, să aduci argumente atât de ingenioase înlănţuite de o logică, pe care o au numai creerele foarte evoluate. Dumneata ar fi trebuit să începi pledoaria cu doi pumni, care m'ar fi culcat lat la pământ — şi care fii sigur, m'ar fi convertit la religia boxului în prima clipă, când mi-aş fi revenit în fire — dacă s'ar mai fi întâmplat aşa ceva! Faptul c'ai început să raţionezi te pune pe scara animalului cugetător, şi partida pentru dumneata e pierdută!

— Crezi?... gâfâi gingaşul contabil şi mâinile lui subţiri zămislite pentru o broderie de cifre şi petale, începură să tremure.

— Desigur!... îi şopti şi luându-l de braţ, ca să nu cadă jos sub loviturile de câte două tone ale argumentelor raţionale care trebuiau să urmeze, îi mărturisi cu glas de destăinuire, în care am intercalat şi câte un suspin: De mii de ani, dragul meu, noi, oamenii, am apucat-o pe altă cale decât a forţei brute şi a pumnului. Dac'am fi rămas la atletismul din pădurile ecuatoriale şi din cavernele de miazănoapte, şi azi ne-am fi purtat tot cu câte o măciucă pe umăr şi am fi locuit tot în smârcuri. Dar am lăsat forţa muschiulară reptilelor, fiarelor şi noi am trecut pe linia simţurilor mai delicate, a închipuirii, a minţii mai ascuţite. „Inginerul" care a inventat praful de puşcă era un călugăr uscat ca o iască şi flămând ca un şoarece de biserică. Pe americanul care a iscodit mitraliera l-ar fi bătut un copil, iar Blériot, care s'a ridicat cel dintâi cu un aeroplan modern era firav ca un poet de mansardă. Ca un mic revolver care începe numai bine în buzunarul vestei, dumneata poţi ţine piept nu numai lui Moţi Spacov sau lui Carnera, ci unei haite întregi de pantere flămânde — căci în acel mic revolver e esenţa cugetării a cinci mii de ani. Cine recurge la muşchi, se'ntoarce cu cinci mii de ani înapoi, se pune la nivelul şarpelui, al hipopotamului şi al crocodilului, cari, pentrucă au rămas credincioşi l-au întrecut de mult pe om. Noi am evadat din instinctele brute, de ce ne-am reîntoarce la ele?... Nu ne mai prind şi în cel mai bun caz degradează. Se spune că păsările au evoluat din reptile... Nicio pasăre, oricât de mică i-ar fi guşa cu care ciripeşte, n'ar consimţi să se întoarcă în nămolul mut, din care au zburat într'un moment de inspiraţie fără pereche. Renunţă la ideologia boxului! Adoptă ideologia ideii şi a simţirii! Creerul e mult mai tare decât pumnul, crede-mă. Şi acum mai regreţi că n'am venit la votare? Ce mai doreşti?...

— Aş dori să-ţi trag vre-o doi pumni...

— Prea târziu!

— Atunci mai vreau o limonată. Dar rece!...

Şi tânărul se şterse înfrigurat, de o sudoare prematură, provocată'n el de o ideie fierbinte.

F. ADERCA

SFATURI ANTICANICULARE

DE îndată ce sosesc căldurile, toate ziarele și revistele se simt obligate să publice sfaturi anticaniculare, „Cum să ne apărăm de călduri", „Cum să ne ferim de insolație", „Sfaturi pentru lunile de vară".. și altele.

De vreme ce așa este tradiția, să ne fie îngăduit să dăm și noi cititorilor o serie de sfaturi contra căldurilor; cum însă toate recomandațiile higienei au fost publicate de sute de ori, vom căuta să vă oferim o serie de sfaturi inedite.

Pe asfaltul topit de soarele fierbinte, patru tocuri înalte și ascuțite se înfig simetric:

— Vin căldurile, dragă. Ce ne facem?...

Ce să faceți, Doamnele mele... Să citiți pe Herodot.

Nu știți cine ę Herodot?... Un mare romancier cehoslovac sau un gazetar american. Nu importă. Dar să-l citiți, fiindcă veți găsi în Herodot admirabile remedii contra căldurii.

In adevăr, Herodot ne spune că grațioasele egiptene de acum câteva mii de ani, întocmai ca și cucoanele de azi, nu se puteau lipsi de o mică plimbare cotidiană, — cum ar veni pe calea Victoriei sau la Șosea. E încă o dovadă că nimic nu se schimbă sub soare. Dar acest astru era pe atunci mult mai înfierbântat în Egipt, decât este azi la București, — ceeace nu trebue să vă surprindă: era pe vremea aceea mai tânăr cu vre-o șase mii de ani.

Curioase cum sunteți, veți întreba:

— Dar cum se puteau plimba egiptenele pe o căldură mai grozavă decât la noi?

Iată ce scrie Herodot, în această privință:

„In litiere, risipeau un strat gros de ierburi verzi, pe care se întindeau, îmbrăcate cu o simplă tunică de in".

Până aci, nu e greu să le imitați. Vă rămâne numai să vă culcați în automobile, pe un strat de iarbă rece, fiindcă îmbrăcăminte mai complicată, nici dv. nu obicinuiți.

Herodot continuă:

„Egiptenele își înfășurau pe brațe și pe gât două sau trei vipere vii, dresate de neguțători galici sau fenicieni. Și numai astfel cutezau să iasă la plimbare, pe caniculă"...

Conițele noastre știu desigur că temperatura trupului viperei este sub temperatura celui feminin, căci șarpele are sângele rece, pe când al femeei clocotește, vara ca și iarna. Din această cauză, înfășurarea trupului cu vipere, este un remediu excelent contra căldurii, și vi-l recomandăm... cu căldură.

Dacă anumite prejudecăți de rasă sau de specie, vă împiedecă să întrebuințați acest remediu, nu vă rămâne

decât să vă duceţi la strand... dar apoi veţi fi obligate — spre a vă curăţa trupul, să vă duceţi la Mare. Evitaţi însă Tekirghiolul, unde veţi da iară peste noroiu...

Ca să ajungi la mare însă, în gara Constanţa te vor trece toate nāduşelile:

— La ce oră e tren spre Mamaia?

— E afişat la casă.

La casă, un afiş galben anunţă trenuri din oră în oră spre Mamaia sau spre Movilă, plus trenuri automotoare şi suplimentare. Dar, deşi existent pe afiş, trenul nu se vede în gară, la ora indicată. Te adresezi din nou portarului, care te lămureşte:

— Pleacă după afiş, dar încă nu s'a pus în circulaţie.

S'a zvonit, pe peron, că un tren suplimentar pleacă în dimineaţa aceasta de Duminică arzătoare, dar nu se ştie pe ce linie trage şi dacă pleacă spre Mamaia sau spre Carmen Sylva. Portarul se contrazice cu tăbliţele de pe vagoane, iar acestea cu afişul galben.

— E pentru Carmen Sylva!

Jumătate din lumea de pe peron, dă năvală în trenul care se umple într'o clipă.

Dar altcineva precisează:

— E pentru Mamaia!

Cei din tren vor să coboare, în timp ce pasagerii de pe peron, amatorii de Mamaia, vor să se urce. Femei se rostogolesc din tren, pe scări, unde s'au încins bătăi. Nimeni nu cedează pasul: călătorii spre Mamaia vor să se urce peste cei din tren; aceştia vor să coboare până nu pleacă trenul. Unii ies pe ferestre. Copii sunt striviţi sau trecuţi, colete ce sbiară, din mână în mână, pe deasupra capetelor. Prin uşile blocate, nimeni nu urcă, nimeni nu coboară.. Dar toţi împing cu convingere, voiniceşte...

In fine, trenul cu călători pentru Carmen Sylva, a plecat... spre Mamaia...

*

De aceea, dacă nu aveţi pumnul lui Schmeling şi statura lui Carnera, nu vă sfătuim să plecaţi la mare.

In acest caz este preferabil muntele. De pildă, la Poiana Ţapului, o staţiune răcoroasă, strivită între somptuozitatea Sinaiei şi majestatea munţilor dela Buşteni. Aci vei scăpa de căldura din Bucureşti, dar în locul insolaţiei, te ameninţă neurastenia. In adevăr, odinioară unica distracţie a vilegiaturiştilor era să privească la gară, defilarea trenurilor. Azi, toată lumea pândeşte pe şosea, făcând cură de praf şi exerciţii de recunoaştere a mărcilor de automobil:

— Fiat!

— Aşi!... E un Buik.

— Chrysler! Il cunosc după claxon!

Şi astfel, înebuneşti lent... Ca mâine, nefericiţii vilegiaturişti din Poiana Ţapului vor sta ore întregi cu capul ridicat spre cer, până la ankilozarea gâtului, amuzându-se să ghicească „marca" avioanelor:

— Spad!

— Fokker!

— Aha... vine acceleratul aerian de Oradea!...

Legea progresului...

Trebue să recunoaştem însă că sunt şi alte delicii la munte, în afară de înghiţirea în doză masivă a prafului de pe şosea. De pildă, răsăritul de soare la Omul. Toţi turiştii au un carnet de impresii şi obligaţia de-a se duce să şi le scrie la Omul, în faţa răsăritului de soare.

Pagină tipică, la fel în toate carnetele de impresii:

Ziua întâia: Am urcat din greu 7 ore, panta abruptă a munţilor, ca să vedem răsăritul soarelui la Omul. Se spune că e o minune.

A doua zi: Am suit, sufocaţi de

Cu moda costumelor de cauciuc s'a creeat şi o nouă meserie: vulcanizatorul volant. Reparaţia costumului de baie se face pe loc.

„Five-o'clock tea" în bazinul de înnot

extenuare, stâncile pleşuve, dar vom fi desigur recompensaţi de truda noastră, prin superbul răsărit de soare de la vârf.

A treia zi: Am suit toată noaptea ca să prindem răsăritul de soare de pe piscul Omului. Abia ne mai târam. Dar răsplata va fi magnifică.

A patra zi în zori: In fine, am ajuns în vârful Omului. Plouă cu găleata.

*

In goana sa după răcoare, vilegiaturistul mai are şi alţi duşmani de moarte, pe lângă ploaie şi chelneri, — de pildă, cum ar fi bagajele soţiei.

Trăim clipa de actualitate a valizelor şi a cufărului, şi de groază la gândul cantităţii de bagaje ce va lua soţia. Cufărul, acest obiect născocit de o imaginaţie diabolică, prin secolul al XIV-lea, din necesitatea unei vieţi de lungi peregrinări a seniorului medieval, şi care pe vremea Regelui Soare era capitonat (cufărul, nu seniorul) cu stofe scumpe şi avea colţurile bătute în plăci de aur, servia acum şase veacuri, mai ales pentru transportul rochiilor femeeşti. In fiecare femee este o Gabrielle d'Estrée, care, în secolul al XVII-a, îşi transporta în călătorie până şi patul demontabil, închis într'un cufăr de nuele!

Contra cantităţii de bagaje ce ia soţia în tren, nu vă putem însă da nici un sfat:

Aşa este sexul căruia îi datorăm pe nevestele şi celelalte necazuri mai mici ale noastre.

ION ZĂBAVĂ

Animalele şi criza

TIMPURILE sunt grele, chiar pentru animale. Influenţa nefastă a crizei se resimte în grădinile zoologice şi în circuri. Cu multă dificultate se găseşte posibilitatea de a hrăni bietele animale. Sutele de elefanţi, de tigri şi de lei, întemniţaţi de civilizaţia noastră nedreaptă, produc azi griji gardienilor sau proprietarilor.

Ei caută să scape acum de animale, dar în ce chip? Nu pot să le vândă, fiindcă nu există cumpărător. Oraşul Spokane a găsit că cel mai bun mijloc ar fi să le ucidă. Şi aşa a şi făcut.

Un excentric din St. Louis a cumpărat doi lei jigăriţi (nu de ai noştri) slăbănogi şi înfometaţi, spre a se îmbrăca în haine de îmblânzitor şi a-şi da astfel iluzia că de fapt este dresor de lei. Ii lăsa să rabde de foame şi când socotia că sunt destul de slăbiţi, începea să-i bată cu biciul. Guvernul aflând de chinurile la care supunea animalele le-a confiscat şi le-a ucis.

Iată unde ajung regii animalelor şi ai junglei, în ţările noastre civilizate.

Prinţul Nicolae al României pe câmpul de aviaţie din Berlin

Săptămâna trecută, prinţul Nicolae a sosit la Berlin şi şi-a luat locuinţă la hotelul Eden. Prinţul, în ziua de 1 August a vizitat aeroportul din Tempelhof, de unde a plecat cu un avion la Dessau, la uzinele Junkers. In fotografia noastră vedem pe prinţ în mijlocul suitei sale, la aeroportul din Tempelhof.

TAINELE OCEANULUI Indian

Otrăviri, asasinate, canibalism, pentru perle...

de Anton Zischka

SE ştie că în ziua de azi se coboară hidroavioane în golfurile liniştite şi romantice ale insulelor din oceanul de sud; s'au ridicat staţiuni de T.F.F. şi circulă automobile. Pe aceste insule, se văd haine de bumbac şi misionari americani, pe toate stâncile de coral, pe care filmele sonore şi romanele le-au popularizat atât. Totuşi, Oceanul Austral e plin, încă de mistere, de obiceiuri vechi şi barbare şi alături de priveliştile încântătoare pe care le arată filmele sonore, se găseşte aci magia şi kai-kai [1]....

Malaita, de exemplu, nu este decât o insulă mică, lungă doar de patruzeci kilometri. Niciun om alb n'a străbătut-o vreo dată. Aici e locul unde trăesc „negrii de apă sărată". Acolo unde sgomotul valurilor nu se mai aude, acolo unde nu se cunosc nici vapoarele, nici radio, nici criza mondială, nu se văd decât Borakii, vrăjitorii papuaşi cari vin regulat să-şi însuşească „Long pig", adică pe indigenii depe coastă. Aceştia sunt cei cari au reuşit să „înegrească" pe Harrows, comerciantul alb venit în Tahiti, cu douăzeci de ani în urmă.

Inegrit!.... Peste tot, sub tropice, mii de albi se „înegresc", îşi pierd tot cumpătul, se demoralizează, desobişnuindu-se de respectul aproapelui, devin sălbateci, jumătate nebuni şi asasini. Unii se „înegresc", fiindcă soarele şi frigurile le-au ros sufletul, alte mii fiindcă se găsesc în afară de legile economiei mondiale, fiindcă preţurile tuturor comorilor, provenind din ţările însorite, au scăzut considerabil şi din această cauză s'au distrus, deodată, fructele martiriului, ale muncei şi suferinţelor unei vieţi de explorator, timp de douăzeci de ani.

Lui Harrows, comerciantului alb din Malaita, i-au trebuit douăzeci de ani, ca să creeze, cu bani mulţi, în această insulă vulcanică, o plantaţie de palmieri, el a adus Canaci din alte insule şi a fondat o colonie de lucrători. Pas cu pas, cucerise jungla şi parvenise să respingă în munţi pe indigenii primitivi, pe papuaşii lacomi de sânge şi de carne omenească. Trei albi trăiau în insulă, cu aproape trei sute de „negri de apă sărată", cum se numesc lucrătorii importaţi. Câţi Papuaşi sălbateci şi goi, trăiau în interior? Nimeni nu ştia.

Surveni criza materiilor prime. Palmierii lui Harrows îşi pierdură valoarea. Un tânăr comerciant sosi în insulă şi-şi însuşi clientela celui vechiu. El nu voia să câştige 500%, ci se mulţumia cu 100%. El hrănia pe lucrători, în pagubă, nu mai avea nici un beneficiu, pierdu mulţi bani.

Harrows era bătrân... nu putu suporta nici înţelege ceiace ziarele, care veniau de trei ori pe an dela Papeete, numiau criză mondială. El nu putu admite că această criză poate nimici lucrul său... Harrows „se înegri"...

Aceasta începu cu dispariţia a trei canaci, pe urmă patru, Ei dispăreau fără a lăsa urme, într'un fel inexplicabil. Biggers, „comisionarul" şi singurul reprezentant al M. S. Regelui Angliei, reprezentantul imperiului, întreprinse cercetări. In curând, nu mai fu niciun secret şi se află că oamenii din munţi veniau să-i pândească pe canaci, că ei sosiau pe coastă în grupuri de câte douăzeci sau treizeci de inşi şi îşi atrăgeau victimele în linişte, spre a le duce apoi lagărele din pădurea virgină. Aci făceau pe canaci kai-kai...

1) Praznicul canibalilor.

Borakii n'avuseseră de mult timp parte de „long pigi", oameni buni de mâncat...

Reveniau, acum să-şi pândească victimele... Aceasta provoca panică. Canacii părăsiră plantaţiile, acele rare grădini de palmieri, care meritau încă osteneala de-a fi cultivate.

Pe urmă fu rândul lui Biggers. O lovitură de măciucă pe la spate ...şi frigurile. El ar fi putut să ceară forţelor Marei Britanii să vină să combată valul negru ce se abătuse asupra Malaitei. Dar ce poate o corabie în răsboiu contra sălbatecilor ascunşi în pădurea virgină, contra papuaşilor? El scrise unui vechiu prieten. Vierchens, un pescuitor de perle. Acest veni. Eu mă găsiam pe bordul schoonerului său. Noi sosirăm în marele golf, puţin înainte de-a se întuneca. Acest golf constitue portul natural al Malaitei... Ancora atingea aproape fundul, când boy-ul lui Biggers se şi urcase pe bord şi într'un limbaj amestecat cu puţină engleză, descrise panica ce domnia în insulă.

Biggers nu putea să adauge mai mult. El delira în friguri. Noul comerciant era alături de el. Acesta era un om tânăr, simpatic şi sincer... Nu putea să spue nimic mai mult decât boy-ul: Indigenii primitivi părăsiseră de odată locul lor de retragere şi se aruncaseră într'un fel neaşteptat, asupra canacilor. Ei rămăseseră, mereu, stăpânitori în interiorul insulei; acum, însă păreau să aibe un nou conducător, un vrăjitor foarte puternic a cărui intenţie era desigur să cucerească toată insula, să vâneze pe albi, să reînceapă viaţa strămoşilor lor, canibali.

Rămânea deci să fie văzut şi Harrows, Magazinul şi casa sa, cu acoperişul de tinichea ondulată, erau într'o totală neorânduială. Mai mult comerţ, mai multă speranţă.... Harrows veni spre noi cu o faţă slăbită, avea părul albit înainte de vreme, ochii lucitori... un salut ce semăna mai mult a înjurătură... Pe urmă întrebă dacă Vierchens voia să schimbe perle. Orice comerciant din mările de sud face comerţ de perle. Harrows păru să aibă noroc... el voia să-şi facă „suma" înainte de-a părăsi Malaita. A-ţi face „suma" e foarte greu, mai ales într'o insulă pustie. Sute de mii de perle trec prin mâinile marilor comercianţi; dar nu e important numai numărul ce ei parvin să-l adune, colierele se compun din perle asemănătoare. Dacă reuşeşti să găseşti perle de acelaş fel au o valoare îndoit mai mare, decât a cele de mărimi diferite.

Harrows deschise o cutie veche şi aduse cartoane cu perle...

La rândul său, Vierchens scoase un mic sac şi rostogoli câteva perle în podul palmei sale. Harrows voia să aibă numai două, fără bani, însă, în schimbul altor două mai mari... El le aduse. Vierchens le privi mult timp.. Erau nişte perle mari ci date, perle ovale. Valoarea lor era îndoită decât a acelora pe care voia să le aibă... şi de acee Vierchens începu să le pipăe şi să le examineze, din nou.

Erau stricate? Insfârşit le luă. Ele trebuiau să contribue mai târziu, la descoperirea secretului din Malaita.

De unde putuse să aibe Harrows aceste perle, cu un miros atât de ciudat? Timp de trei nopţi, noi nu slăbirăm din ochi casa comerciantului alb. In cursul celei de-a patra, noi îl urmărirăm fără ştirea lui şi îl văzurăm că apucă pe o cărare mică, aproape invizibilă, înfundându-se în junglă. Timp de ore, ne târârăm îi urma lui, cu nervii încordaţi, riscând într'una să fim zăriţi de el sau să-i pierdem urma, pierzându-ne noi singuri, în mijlocul acestei plicticoase păduri virgine, plină de canibali... Tam-tamul tobelor devenia din ce în ce mai nesuferit. Cert, trebuia să ne găsim foarte aproape de o câmpie. Nu dispăruseră misterios chiar eri, trei canaci? Asta trebuia să fie serbarea kai-kai-ului lor.

Apoi sosirăm lângă un luminiş şi văzurăm pe Harrows că pătrunde în cercul sălbatecilor goi şi furăm martori la cea mai sinistră conferinţă de negru, la cea mai sinistră conversaţie pe care un alb a putut s'o aibă, vreodată, cu canibalii..: a lui Harrows, cu Boraki, „doftorul" papuaşilor din Malaita. Isbiţi cu lovituri de lance, cei trei canaci erau întinşi aproape de foc... Sălbatecii, purtând măşti, dansau... în tam-tam-ul tobelor. Şi mai fioroasă decât tot restul, faţa albului fixată cu lăcomie asupra unui idol, un vechiu bloc de lemn negru, sculptat primitiv, ce se găsia între el şi Boraki... Un vechiu bloc de lemn, uns în întregime cu untdelemn şi acoperit cu coliere de perle. Harrows dădu „doftorului" un praf alb, ce avea aparenţa sărei... Boraki îl închise într'o pungă de piele pe care o purta la şold, pe urmă Harrows îi dădu încă un praf alb, pe care Boraki îl strânse în altă despărţitură a pungei sale... Şi acum, se auziau strigăte; o discuţie se începu cu un alt om gol. Boraki părea că se ceartă cu şeful. Gesturi şi cuvinte neînţelese... Se deschise, în două, o nucă de cocos. Boraki presără puţin praf alb, pe care-l avea în sacul său şi mâncă bucata sa de nucă de cocos, cu strâmbături de mulţumire... El începu să strige ceva ca o înjurătură... oferi cealaltă jumătate omului gol, cu toate semnele de respect ce se cuvin unui şef, după ce presărase de opotrivă din praful alb. El mânca... El mâncă şi se îndoi urlând apoi se prăbuşi mort, sub privirea îngrozită a Papuaşilor. Magie. Magia „doftorului", care omora pe toţi inamicii... Căci sălbatecii din marea de sud cunoşteau sarea, dar nu şi alt praf alb.

Harrows părăsi tribul ca un vechiu prieten, după ce primise de la Boraki un pumn de perle. Inainte de-a pleca, el indicase ora la care va trimite pe doi din canacii săi, în tufişurile din dosul casei sale... în braţele sălbatecilor, care nu vor avea decât să se ducă să-i prindă. Când Biggers putu din nou să cugete, începu discuţia. Patru albi contra celui de-al cincelea. Harrows părăsi insula, pe schooner-ul lui Vierchens... El muri câteva săptămâni mai târziu, lovindu-se cu propria-i mână, în momentul, fără îndoială, când spiritul său redeveni normal şi când înţelese ceeace făcuse. Dânsul dăduse lui Boraki posibilitatea de-a deveni unicul stăpânitor al tribului, dându-i sare şi otravă pentru şoareci. Sălbatecii nu putuseră să deosebească cele două prafuri şi Boraki putea astfel să-şi otrăvească toţi duşmanii. Deasemeni Harrows îi aprovizionase cu „Long Pig" trimiţându-le canaci la ore şi în locuri anumite, înaintea canibalilor, cari puteau să-i omoare fără a fi văzuţi.

Pentru toate astea, el primea perle de la gâtul idolului. Perle minunate, preţioase şi neasemuite. Ele n'aveau decât un defect, un miros insuportabil de grăsime omenească, acea grăsime care de secole s'a vărsat din belşug, peste idolul acestor sălbateci... Era mirosul pe care Vierchens îl recunoscuse dela început.

Actualități

1) In prima zi a disputei pentru cupa Davis, englezii au fost biruitori. In fotografia noastră René Dacoste dă sfaturi jucătorilor Borotra și Brugnon.

2) Jack Dempsey, fostul campion de box, s'a căsătorit pentru a treia oară cu domnișoara Hannah Williams.

3) Ana May, elefantul femelă din grădina zoologică din Los Angeles, joacă într'un film rolul de doică, slujind totodată și ca mijloc de transport pentru rechizitele necesare.

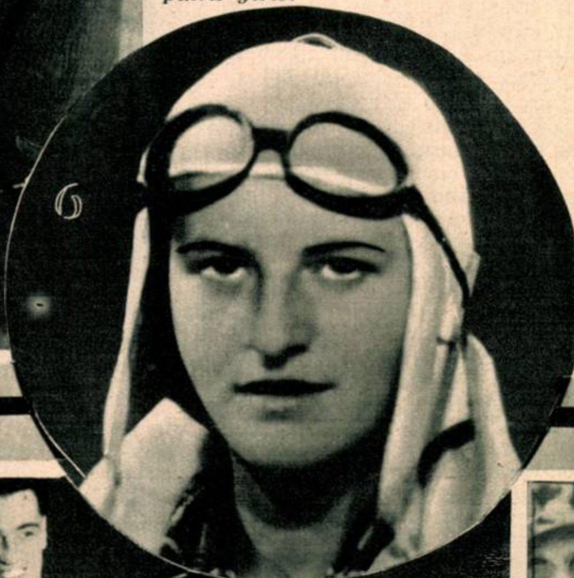
4) Johnny Seixas, unul dintre cei mai buni jucători de rugby ai echipei universitare din California lucrează in timpul vacanței de vară cu lustruitor de parchete. In felul acesta câștigă bani pentru semestrul următor și se menține în formă.

5) Carnera într'un turneu teatral la New-York, dansează deodată cu patru girls.

6) Domnișoara Edith Wachtler a primit brevetul de pilot pentru avioane de pasageri, fiind astfel prima femee pilot în transporturile publice.

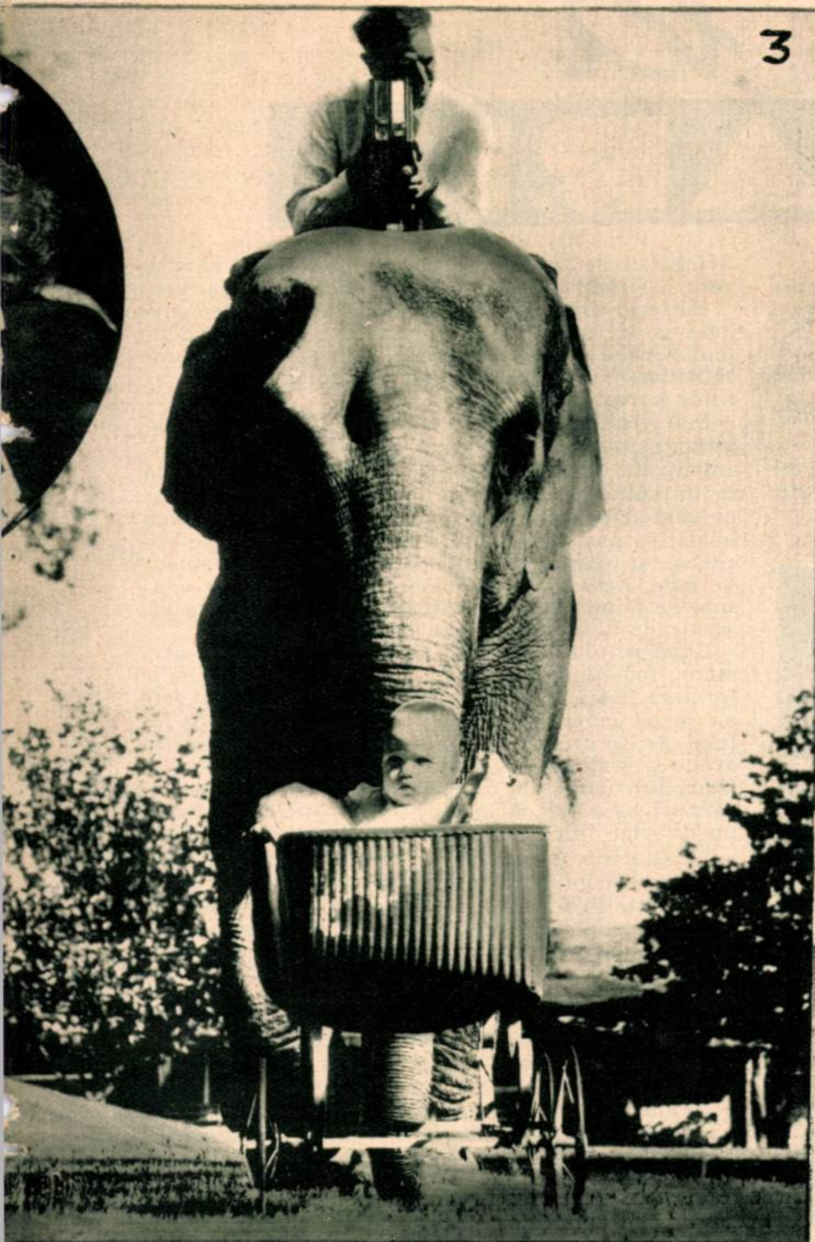
7) Jackson Barnett, cel mai bogat indian (piele roșie) din lume, împreună cu soția sa, albă, la o exhibiție de aviație din Los Angeles. Guvernul american, sub a cărui protecție se află Barnett, voiește să silească acum pe soția acestuia să restituie sumele enorme pe care le-a căpătat dela el.

8) In ultimul răsboiu al japonezilor un câine lup a făcut servicii mari armatei și a căzut pe câmpul de luptă, împreună cu stăpânul său căpitanul Itakura. In amintirea câinelui s'a ridicat acum un monument lui Zushi, în Japonia.

3

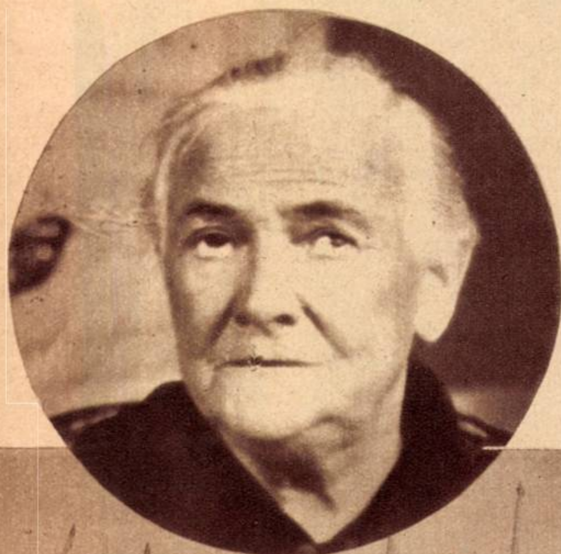

4

7

8

înapoi la BUCĂTĂRIE

Hitler interzice femeilor cultura fizică și intelectuală și evacuându-le din industrie și comerț vrea să le mărginească activitatea la gospodărie și copii.

Clara Zetkin, fosta deputată comunistă, a murit în vârstă de 77 de ani.

AM semnalat la vreme câteva din cele mai bizare reforme aduse în Germania de către noul guvern nazist. Am vorbit astfel pe larg de măsurile luate pentru epurarea rasei de elementul evreesc și de trecerea bisericei în mâinile militarismului. Privirile reformatorilor naziști au căzut acum asupra femeilor germane, care vor fi scoase din viața comercială, din fabrici și din întreprinderile publice și particulare și vor fi trimise înapoi la gospodărie.

După hitleriști, locul femeei e numai și numai în casă. Femeilor necăsătorite li se oferă tot felul de avantagii, pentru a le stimula în încercarea de a-și găsi un soț, după care urmează a se ocupa cu bucătăria și creeșterea copiilor, iar femeile căsătorite vor trebui să-și concentreze preocupările asupra gospodăriei, fiind obligate să renunțe la ideea de-a exercita vre-o profesiune.

Walter Darre, unul din partizanii lui Hitler, propune împărțirea femeilor în patru categorii:

1. Cele care vor da fruntași ai rasei.
2. Femei de o categorie inferioară, dar care vor naște totuși indivizi sănătoși, pentru marile masse ale populației.
3. Femei care se pot căsători, dar nu trebue să aibă copii, și
4. Femei care nu trebue să se căsătorească, dar sunt bune pentru frecatul scândurilor, spălatul vaselor și dădăcirea copiilor.

Procesul de realizare a planului hitlerist a și început, prin concedierea femeilor din funcțiunile statului și din Reichstag. Pe lângă aceasta s'a mai decretat că n'au voie să practice nudismul și să facă uz de farduri.

Kaiserul obicinuia să spună că lumea femeei trebuie să se rezume la trei cuvinte: „Kinder, Küche und Kirche" copii, bucătărie și biserică. Se spune că Hitler se întoarce la idealurile monarchiei și c'ar tinde la restaurarea ei.

Sub vechiul sistem de sclavie domestică, burgheza germană devenise un sac inform de grăsime, era lipsită cu totul de grație și expresie, și aștepta ca un câine o privire aprobativă din partea domnului și stăpânului ei. Exercițiile sale fizice constau în câțiva pași dela mașina de gătit la masa de bucătărie și înapoi, cu săptămânale intrări în camera de baie. Această viață combinată cu un mare consum de făinoase, ar fi deformat chiar minunata armonie de linii a lui Venus de Milo.

După revoluție și după stabilirea republicei germane, femeile germane au suferit o radicală transformare fizică și intelectuală. Tinerele femei și fete ale nouei generații au început să practice intens tot felul de sporturi, dobândind trupuri puternice, svelte și grațioase. In locul orgiei de torturi și prăjituri întronară un regim alimentar de legume și cărnuri, arătând că în ce privește structura fizică nu diferiau întru nimic de femeile altor țări.

Li se dădu drept de vot, deschizându-li-se porțile Reichstagului, și multe din ele devenira figuri dominante în forurile legislației, dovedindu-se oratoare de o remarcabilă calitate. Tot astfel, au pătruns în universități, și multe se distinseră în medicină, știință și drept, la fel cu semenele lor din Statele Unite, Anglia și alte țări.

Starea aceasta de lucruri a suferit acum mari schimbări prin straniul sistem reacționar al naziștilor. Femeile sunt date afară din toate birourile

Până în anul acesta tinerele germane făceau sport, izbutind să desmintă credința generală, că rassa germană se caracterizează prin femei planturoase.

Germanele de azi învață să fie gospodine și mame.

cură de cea mai desăvârşită libertate şi are aci posibilitatea de a se ţine uşor la curent cu evenimentele din Germania.

Sub noul program al lui Hitler pentru ajutorarea industriei germane, femeile sunt excluse din toate ramurile acestei activităţi, iar celibatarii, atât bărbaţi cât şi femei, vor fi supuşi la impozite, având în vedere că nu contribuesc la sporirea populaţiei.

Dela răsboi încoace, femeile germane au realizat mult în domeniul ştiinţei. Activitatea aceasta urmează acum să fie descurajată prin tot felul de dificultăţi. Doamna dr. Rhoda Erdmann din Berlin, o fostă asistentă a d-rului Robert Koch, e una din cele mai mari somităţi medicale, în cancer. Ea a publicat câteva interesante şi foarte documentate tratate asupra amibei şi protozoarelor şi a fost invitată să ţie o serie de conferinţe la Facultatea de Ştiinţe de la Sheffield (Statele Unite) şi la Institutul Rockefeller din New-York.

D-rul Durand, tot femee, e unul din cei mai mari medici mamoşi din Germania.

In Germania femeile se întorc la vechile cozi ale lui Gretchen. Jos: nemţoaicele învaţă să mulgă vacile.

statului şi trimise la gospodărie. Dictatorul ar fi putut foarte bine să adauge în decretul său că trebue să redevie corpolente şi informe.

Se spune însă că până acum nu s'a atacat încă niciuna din marile realizări ale democraţiei, în domeniul feminismului. Actuala hotărîre a lui Hitler a avut darul să uimească profund toate cercurile.

Printre femeile care s'au distins în viaţa politică a Germaniei a fost Clara Zetkin, venerabila comunistă, care a murit de curând, a activat o vreme ca prezidentă a acestui partid. Protestând împotriva atacurilor date comuniştilor de către Nazişti, ea a strigat lui Hitler:

„Sunteşti nişte criminali".

La ultima întrunire a Reichstagului, Clara Zetkin nu s'a mai arătat şi la fel au făcut toate celelalte reprezentante ale intereselor feminine.

O altă figură interesantă este deasemenea Ruth Fischer, actualmente Frau Golke. Naziştii au votat expulzarea ei, pe motivul că era austriacă, deşi Hitler are aceeaş origine. Ea s'a căsătorit însă imediat cu un muncitor german şi devenind astfel cetăţeană germană n'a mai putut fi expulzată. S'a despărţit însă imediat de soţul său, pentrucă nu are nici cea mai mică vocaţie pentru căsnicie.

Dr. Gertruda Baumer, o femee de intensă cultură, diferă mult de primele două. Frumoasă, distinsă, cu părul brun şi trăsăturile puternice, e tipul femeei intelectuale. Deţinea titlul de Doctor în Filosofie şi avea înalta situaţie de membru al Cabinetului.

Această doamnă Dr. Baumer, căreia i se spunea doamnă, deşi nu era căsătorită, în virtutea unei vechi prejudecăţi după care măritişul conferă o anumită demnitate, a luptat mult pentru a introduce în Constituţia republicană dela Weimar art. 19 cu următorul cuprins:

„Căsătoria se bazează pe o egalitate de drepturi între cele două sexe; maternitatea are dreptul la protecţie şi ajutorare din partea statului".

După noua legislaţie a lui Hitler însă, maternitatea devine o datorie, iar femeea care e aptă de-a fi mamă şi evită a-şi îndeplini menirea va fi pedepsită. Colonelul von Papen, unul dintre foştii colaboratori ai lui Hitler, a enunţat de curând următoarele:

„Câmpul de luptă e pentru bărbat ceeace e maternitatea pentru femee".

Dacă d. von Papen s'ar fi adresat femeilor, ar fi inversat această frază, spunând:

„Maternitatea e pentru femee, ceeace e câmpul de luptă pentru bărbat".

Imediat ce Hitler a venit la putere, comuniştii au fost concentraţi în tabere şi puşi la diferite munci, iar socialiştii au emigrat. Bătrâna Clara Zetkin, păstrându-şi atitudinea sfidătoare, a fugit în Rusia, unde s'a alipit partidului bolşevic. S'a recunoscut că avea mai mult nerv decât oricare dintre adversarii politici ai lui Hitler.

Ruth Fischer s'a refugiat în Danemarca, unde femeile se bu-

Femeile germane au dobândit abia în ultimii ani un loc important în literatură. Doamna Richards e acum una din cele mai cunoscute romanciere. Thea von Harbou a devenit faimoasă cu „Metropolis" şi alte opere. Frumoasa Helen von Nostitz Wallwitz e renumită pentru seria sa de biografii ale oamenilor celebri. Elisabetha von Schmidt Pauli din Berlin, s'a relevat prin scrieri şi conferinţe filosofice foarte originale, iar Kathe Kollwitz s'a afirmat în pictura modernistă; creaţiile sale sunt expuse la Muzeul Metropolitan din New-York.

O femee foarte modernă este Hedwig Wangel, care a părăsit scena spre a deveni călugăriţă şi a obţinut mai apoi învoirea de-a părăsi mânăstirea, întorcându-se la scenă, spre a câştiga banii necesari fondării unei case pentru femeile germane, ieşite din închisori. Acest azil se numeşte Casa Hedwig Wangel şi se află la Stochow, lângă Berlin.

In domeniul sporturilor, s'a distins Fräulein Mollenhauser din Hamburg, care la aruncarea cu discul a bătut recordul feminin de 43 de metri, iar doamna Henel Mayer deţine campionatul săriturilor.

Educaţia fizică şi-a găsit numeroase adepte în rândurile femeilor de prin fabrici şi chiar printre soţiile muncitorilor. Aceste fiinţe au fost întotdeauna puternice, obicinuite fiind cu munci grele; dar aceste munci tindeau să le facă greoaie şi stângace.

Pasiunea svelteţei a invadat în Germania odată cu Republica. Tipul de Gretchen, grăsană, cu bustul bogat şi pieptănată lins, a dispărut aproape cu totul, din rândurile tinerei generaţii.

In acelaş timp, ea a câştigat mult în consideraţia bărbatului. Soţii germani înclinau spre despotism, standardul lor de fidelitate era cam scăzut şi obicinuiau să bea, într'o largă măsură. Inainte de răsboiu, toate acestea intrau în obiceiul pământului şi nu rar vedeai o femee conducându-şi soţul ameţit spre casă, în urma unei petreceri, bogat udată cu bere, şi care se prelungise

până'n zori. Nu îndrăznia niciodată să-i ceară socoteală, când se întâmpla să întârzie în oraş mai mlt decât de obiceiu, şi-i primia umilită dojenile, dacă gospodăria nu era tocmai la punct când venia el.

Noua femee germană n'a mai admis această sclavie. Ea a pretins o parte de plăceri egală cu a bărbatului, şi la vremea când altă dată împletia la ciorap sau prepara mâncarea de seară, o vedeai charlestonând într'un dancing...

Acum, Hitler vine să puie capăt acestei binecuvântate libertăţi.

E. A.

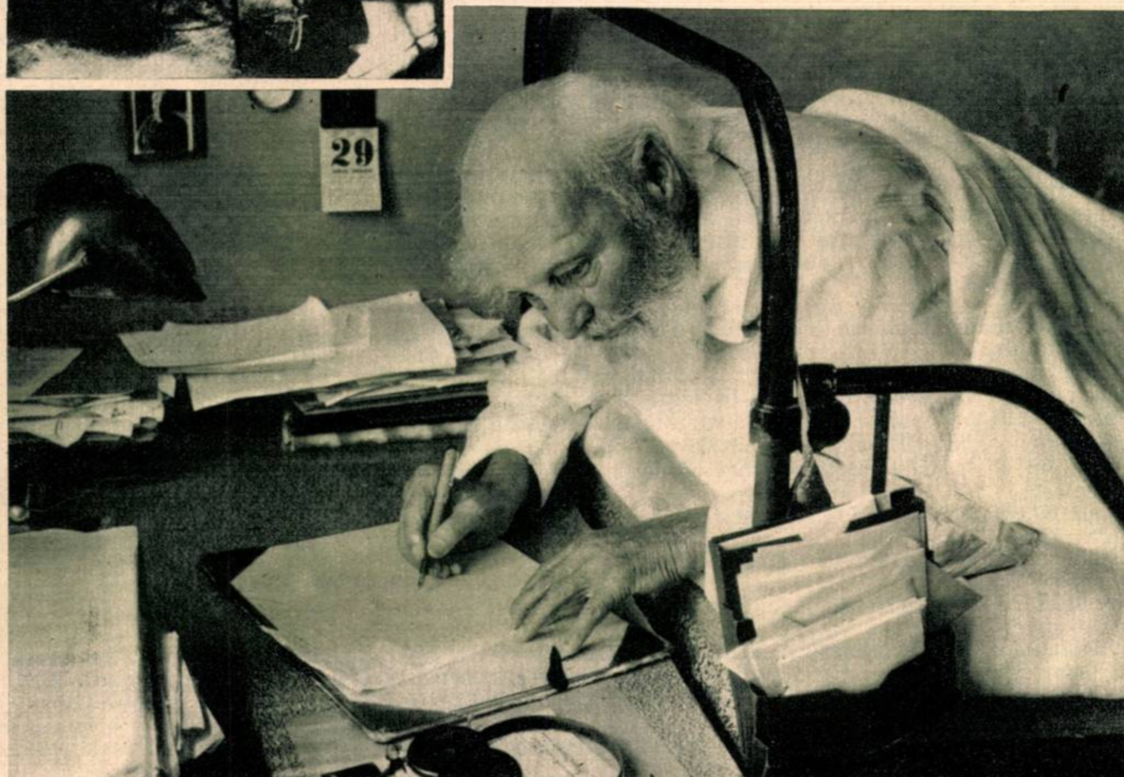

In ziua de 31 Iulie o explozie puternică a distrus hotelul Europa din Brno. Hotelul a fost rupt în două iar casele din jur au fost şi ele avariate. Au căzut multe victime, morţi şi răniţi, în această catastrofă. Explozia e fapta unui nebun, care a voit să-şi ucidă soţia şi copilul.

După cercetări, care-au durat mai bine de un an, inginerii electricieni din America au isbutit să arate că plantele pot creşte foarte bine, la lumina electrică. Ba chiar e nevoie numai de jumătate din timpul obicinuit, spre a le aduce la maturitate.

Deşi în vârstă de 82 de ani, inventatorul stenografiei, Ferdinand Stolze-Schrey lucrează şi azi. Cu vreo patru ani în urmă, bătrânul a găsit un sistem nou, popular, despre care el spune că întrece tot ce s'a făcut în acest domeniu, în privinţa clarităţii şi simplicităţii.

Moda pe ecran

de Principesa Bibescu

DACĂ arta mută şi mişcătoare, cinematograful, s'ar ocupa de cealaltă artă schimbătoare si în fiece an, când revine echinoxul croitoreselor, când colecţia primăverei sau a toamnei trece, cineaşti îndemânateci ar înregistra defilarea manechinelor, moda în câteva decenii şi-ar trăda secretul, care poate nu e decât analog cu acel al vegetaţiei, un secret al biologiei, vechiul secret al vieţei, dilatare şi contracţie, flux şi reflux, înfăşurare şi desfăşurare. Ceeace se numeşte în limbajul modistelor „evoluţia epocei", dac'ar fi prinsă de fiece dată de aparatul cinematografic, prizonieră pe veci a unei raze de lumină, ar face femeile să apară în evoluţia lor, tot atât de minunată ca şi creşterea orchideelor pe ecran.

Eu îl socot un adevărat inspirat pe omul care, primul, s'a gândit să cinematografieze naşterea florilor. Doriam în subconştient să cunosc invenţia lui, când copil fiind rămâneam nemişacată şi ascunsă, în fundul unei grădini bătrâne, spre a surprinde aici, momentul când bujorul alb înfloreşte.

Zadarnic în fiece primăvară schimbam ora de pândă: niciodată n'am văzut ceeace voiam să văd: mişcarea animală prin care, poate ca un sgomot de mătase sfâşiată, bobocelul strâns devenia o floare mare. Pândiam de asemenea, o iarnă întreagă, dinapoia vitrinelor îngheţate, un bulb de floare în sticla, din care trebuia să se avânte ţâşnitura de undă albastră a unei zambile. „Regele Albaştrilor", cum spunea titlul pe ecran.

Imi amintiam de fântâna a cărei ţâşnitură de apă, trufaşă şi guralivă, grădinarul nostru în fiecare seară o suprima, cu o sucitură de chee, în pământ. Iar în fiece dimineaţă el o arunca din nou spre soare. Imi imaginam că zambila se supunea la aceaşi lege. Grădinarul, a închis-o pentru un an în rezervorul cepei, de unde ea ţâşneşte de o dată. Vai! Zadarnic m'am sculat noaptea să văd minunea. Răcii şi mă îmbolnăvii, iar ceapa, de care nu se mai ocupa nimeni, putrezi, fără să mai înflorească. De atunci, ecranul mi-a arătat animată natura care în timpul copilăriei mele, părea nemişcătoare.

Gândurile acestea mi-au venit în minte pe când răsfoiam o colecţie de gravuri de mode, care începea din 1780 şi ajungea până'n zilele noastre. Era un grafic al femeilor ce se asemăna prin curbele sale unui film de flori. Bujorul se deschide cu coşurile Mariei-Antoinette, care îşi pierde frunzele în vârful revoluţiei; şi corola femenină descrescândă se strâmtează în timpul Directoratului şi Imperiului până a nu mai fi decât o teacă, o teacă de sabie, sau o spirală de iris încolăcită în jurul ei. Sub Impărăteasa Marie-Louise, se exagerează mânecile; Restauraţia umflă jupele. Cu Marie-Amélie ele cresc, se înmulţesc şi Impărăteasa Eugenia va resfira aerul, mergând în crinolina sa, tot atât ca şi Marie-Antoinette în coşuleţele sale.

1871 readuce micşorarea, până ce 1900 dilată din nou potirele revărsate ale jupelor şi mâ-

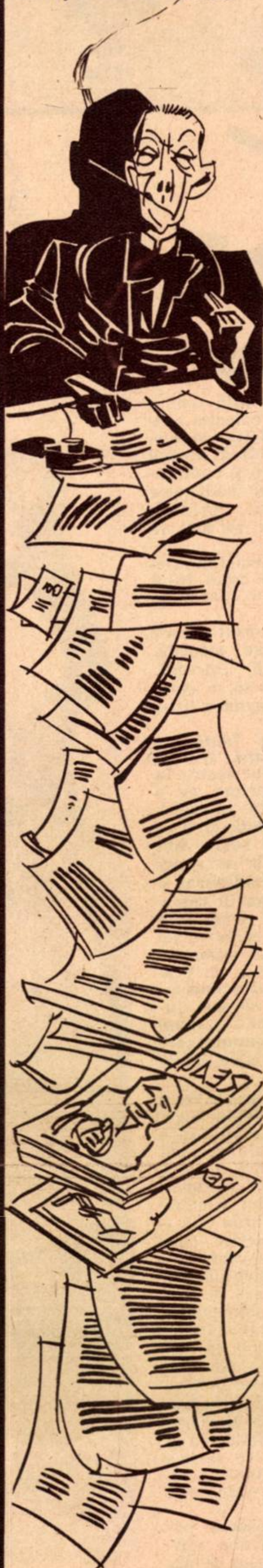
necilor. Acest ritm al creşterei şi descreşterei, are un fel de regulă, ce trebue să corespundă, în altă ordine de idei, revoluţiilor aştrilor, epocilor cereşti, cărora nu li s'a stabilit încă calendarul. Aceasta, poate pentrucă viaţa noastră, de care s'a obişnuit să se spună şi să se audă că e foarte scurtă, se schimbă cu încetul, aşa că noi nu observăm decât sfârşitul ei şi niciodată începutul.

Dacă cineva s'ar gândi să schimbe moda, să creeze arhive mobile din această transfigurare continuă, cine poate spune ce lege nouă s'ar desprinde din aceste imagini schimbătoare, în care s'ar vedea desfăcându-se şi strângându-se pentru a se desfăşura din nou, umbliferele omeneşti? Regula fatală care cârmueşte cele femenine e asemenea regulelor acestor înfloriri succesive, care nu se produc niciodată înainte de vremea lor. Căci dacă o croitoreasă erudită se gândeşte să lanseze rochii largi, pe timpul tecilor strâmte, ea e constrânsă să le numească: *„rochii de styl"*, iar femeile care le poartă au fără voe un aer nenatural. Insă când va reveni timpul înflorirei naturale, rochiile se vor deschide de la sine, fără ca nici o rezistenţă omenească să le poată reţine. în limitele raţiunei, o roză, este prin ea însăşi ceva infinit de neraţional.

In câţiva ani s'ar desăvârşi aceste revoluţii femenine? Cât timp trebue să doarmă o modă şi în ce regiune mohorâtă a uitărei, înainte de-a reveni la lumină? O epocă depinde de o alta şi faptul renaşte misterios. Dacă cineva ar fi turnat filmul modei la Curtea de Valois, două secole mai târziu, în timpul lui Watteau am fi văzut renăscând micul guleraş, frezele şi scufiile din timpul lui Henric III, în „Imbarcarea pentru Cythera" şi în modele Regenţei. „Frumoasa din pădurea adormită" ar deveni într'o zi cea mai frumoasă povestire filosofică. O modă, o femee, o formă particulară a dorinţei, doarme. Şi timp de o sută de ani nimeni nu se gândeşte s'o trezească. Nimeni n'o poate trezi, nimeni nu trebue s'o trezească pentrucă nimeni nu o doreşte... Spinii o împiedică, muşchiul o distruge, toate albeţile mucegaiului şi ale uitărei se înmulţesc pentru a o acoperi. Insă după o sută de ani, un tânăr prinţ îndrăgostit se avântă, înlătură tufişurile haine, străbate pânzele de paianjen şi-şi sărută şi-şi trezeşte logodnica în rochia bunicei sale.

Balada REALITĂŢII

IONIŢĂ DELATEATRU

Duduie, tu, (cred că-mi dai voie
Acum să te tutuesc...
— E o licenţă literară...
Să nu socoţi că te iubesc).

Dudue, tu, ca abonată
— Şi-aici îţi dau toată dreptatea
Ai fost grozav de însetată...
Ca să cunoşti... „Realitatea".

„Realitatea", duduiţă,
E lucru cam ispititor...
Deşi nu-i chiar ca o alviţă
Dar place totuş tuturor!

Mata nu ştii, eşti curioasă,
Să poţi afla, măcar în rate...,
Viaţa asta păcătoasă,
In justa ei realitate!

Realitatea de-ocamdată
O ştii sub chipu'unei gazete,
Anume să aţâţe-odată
Curiozitatea unei fete.

Directorul „Realităţii"...
E un bărbat înalt şi brun,
Lipsit de farmecul mustăţii,
Dar totuş, e un băiat bun.

In mâna lui stă fericirea
Sub forma albă a unui bon
De dorul lui îţi cânt iubirea
In strofe calde de boston.

Realitatea-i grea duduie...
Dac'ai cunoaşte-o puţintel
Peniţa mea de-ar fi să-ţi spuie.
Eu cred c'ai tresări niţel!!

Mi-a ordonat domnul director:
„Să-mi scrii ceva... pentru dudui
Eu mă supun, căci mi-e protector
Deşi prea multe n'am să-ţi spui.

Destul că tu eşti abonată.
Şi pentru asta eu socot
Să-ţi fac hatârul deocamdată
Să-ţi spun ceva... deşi nu tot!!

Realitatea, ştii dudue,...
E cea mai grea melancolie!
Şi mi-se pare chiar că nu e
Dat, unei fete ca s'o ştie!...

Dar totuş, află noutatea...
— Mai rea decât te-ai aştepta,
Eu, bard dela Realitatea
Mănânc, din ce plăteşti-mata!

Votul bărbierilor

CORPORAŢIA frizerilor vienezi e şi ea crunt lovită de criză. Clienţii sunt cu atât mai rari, cu cât toată lumea a adoptat moda englezească a feţei complet rasă şi marea majoritate întrebuinţează maşina de ras, care înlocueşte în mod economic munca profesioniştilor.

Intr'o adunare recentă, membrii corporaţiei au votat în unanimitate un proect de rezoluţie pe care ei o cred în măsură să activeze afacerile. In loc de-a bărbieri clienţii cu comentarii politice, lipsite de orice interes, frizerii vor întrebuinţa de azi încolo tot talentul lor oratoric spre a-i convinge că portul mustăţii, al favoriţilor şi chiar al bărbii asigură fără greş succese, pe lângă sexul slab, căci relevă caracterul viril al bărbatului. Dacă argumentul ultim e discutabil, e neîndoios însă că o schimbare a modei masculine, în acest gen, ar avea de efect însufleţirea afacerilor, în saloanele de coafură.

WEEK-END

IATĂ şi sezonul week-endului, când bucureşteanul fuge de dogoarea oraşului spre a petrece câteva ore la aerul curat şi împrospător al munţilor.

O inovaţie foarte practică pentru aceste scopuri este fusta-pantalon, care n'are însă nimic comun cu „jupe-culotte" purtată acum câteva decenii. Caracteristica ei este, că nu pare pantalon, decât când purtătoarea ei este în mişcare; altfel pare ca orice fustă, puţin mai amplă decât cele dela tailleur. Prima din ilustraţiile noastre înfăţişează o astfel de fustă-pantalon, făcută dintr'o etamină de lână moale şi păroasă, în „grège" deschis. Nasturii închişi se armonizează cu bluza de jersey sau olandă, care la rândul ei aduce aminte de coloarea fustei prin monogramă şi nasturele mare dela gât. Mănuşile lavabile sunt din materialul pălăriei, un pichet rayat în colori vii. Acest costum, în simplicitatea lui, este cât se poate de corect, atât la restaurantul elegant, unde vom poposi la ora mesei, cât şi pentru plimbările în pădure, unde nu ne vor stingheri libertatea mişcărilor.

Pentru ascensiuni mai mari, în inima munţilor, unde drumurile de multe ori sunt destul de anevoioase, vă recomandăm pantalonul knickerbocker, imitat după cel bărbătesc. Se va face larg, comod, recăzând până la mijlocul gambei, după modelul „plus-four"-urilor americane. Se va face dintr'o stofă rezistentă, de coloare neutră, care nu se murdăreşte uşor, pentruca să nu trebue să renunţăm la plăcerea unei sieste pe iarbă, în pajiştele înflorite ale munţilor noştri. Peste pull-overul subţire şi fără mâneci vom putea purta această delicioasă vestă din piele lavabilă, ca acea a mănuşilor, strânsă în cordonul lat care reţine pantalonii. Natural că această vestă se poate face şi din alt material, de pildă olandă sau jersey de angora pentru persoanele mai friguroase. Al treilea costum este compus dintr'o fustă de tweed, cu câteva cute bogate, pentru a da lărgimea necesară la mers. Jacheta este din postav verde émeraude, largă, comodă, înzestrată cu buzunare practice, pentru a înlocui poşeta, de care ne lipsim bucuros la plimbare.

Un capitol foarte important pentru excursionişti este încălţămintea, care trebue să fie cât poate de comodă. Talpa trebue să fie destul de groasă, eventual chiar de cauciuc „crêpe", pentru a feri picioarele sensibile ale citadinelor de contactul cu pietrele ascuţite ale drumurilor muntoase şi de umezeala pădurilor de brad. In aceste ghete, natural mai grele decât pantofiorii delicaţi de oraş, excursionista va purta ciorapi de lână, cari fac mersul şi mai plăcut.

Humor

MILOASĂ

— **„Tubul ăsta de fier, nu e prea tare, ca să te culci pe el?"**

— **„Nuuu... C'am avut eu grijă să-l umplu cu paie!"**

LA ȘCOALĂ

Profesorul: **„Ai o bucată de carne, o tai în două și fiecare jumătate iar în două, ce obții?**

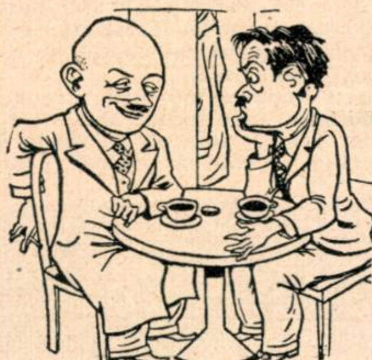
Elevul: **„Patru sferturi..."**

Profesorul: **„Dacă tai fiecare sfert iar în două?"**

Elevul: **„Avem optimi".**

Profesorul: **„Și dacă o mai tai iar în două, și pe urmă iar în două?...**

Elevul: **„Carne tocată".**

LA CAFENEA

Cel din stânga: **„Timpuri grele! Ți se face părul măciucă'n cap!"**

Cel din dreapta: **„Vezi, asta n'aș putea s'o spun!"**

— **Scumpule, pentru plăcerea mea, nu mai fuma!"**

— **„Dar ce crezi, că eu fumez pentru plăcerea ta?"**

ACASĂ, DUPĂ CHEF

— **„Tu ești, Nae?"**

— **„Da, din nenorocire!...**

— **„Mi se pare că se gândește să-mi ceară mâna!"**

— **„Prostii! Cine gândește, nu mai cere mâna nimănui".**

LA CROITOR

— **„Costumul nu-mi place de loc: un umăr e mult mai sus de cât celălalt!"**

— **„Da domnule, dar asta e din cauză că podeaua e povârnită."**

Doctorul: **Nu știu! Sau ceasul mi-a stat, sau pacientul a murit!**

SEZONUL PESCUITULUI

— **„Insfârșit, din toate boarfele astea pe care le-am pescuit, tot cred c'o să strâng atâtea parale ca să pot să-mi cumpăr un pește".**

UN CONCURS DE AFIŞE ILUSTRATE

Conducerea Loteriei de Stat a organizat un concurs de afişe şi placarde ilustrate.

S'au primit în total 129 proecte, foarte multe de reală valoare.

Juriul, compus din d-nii: C. DECULESCU, preşedintele Consiliului de Administraţie al Loteriei de Stat, J. AL. CHIHAIA, membru în Comitetul de Direcţie şi I. ROSETTI-BĂLĂNESCU, director general din partea Loteriei; d-nii JEAN STERIADE şi T. ARGHEZI, artişti; d-nii R. VENTURA şi A. PANIGHIAN, technicieni în grafica publicitară, a decernat, cu unanimitate, următoarele trei premii:

Premiul I: d-lor GH. ŞERBAN şi PETRE GRANT din Bucureşti;

Premiul II: d-lui WERNER HANS BARTMES, str. Dr. Marinescu No. 2, Braşov;

Premiul III: d-lui ALEX. KLAPPER, str. Sfinţilor 43, Bucureşti.

Expoziţia Loteriei de Stat se poate vizita (Bd. Carol No. 4), între orele 9 şi 1 d. a. în ori ce zi de lucru.

Clişeele următoare, reprezintă cele trei modele premiate. Cel din mijloc a obţinut premiul I.

Premiul al 3-lea

Premiul 1-iu

Premiul al 2-lea

Sala de Expoziţie

Rezultatul concursului de siluete

Siluetele publicate de noi, în „Realitatea Ilustrată” No. 335, înfăţişează pe:

Maurice Chevalier (1).
Regina Mary-Victoria a Angliei (2).
Mareşalul Hindenburg (3).
D. ministru Vaida Voevod (4).
Charlie Chaplin (5).
Prof. N. Iorga (6).
Stan şi Bran (7).
Mahatma Ghandi (8).

Au recunoscut aceste siluete şi astfel au dat soluţia exactă a concursului următorii:

Didi Mitev, Constanţa; Natalia Cândescu, str. V. Gherghel, Loco; Stella Maior Manolescu, Giurgiu; Mity Marinovici, Galaţi; A. Petrescu, Loco; Villy Nemecek, Brăila; Constanţa Alexiu, Loco; Elena Domide, Loco; Regine Puittyi, Loco; Maria Alexandrescu, Târgovişte; Mircea Moscovici, Loco; Popescu F. Theodor, Craiova; Ioana Don, Loco; J. Demişcan, Hasan, Cetatea-Albă; V. Ionescu, Iaşi; Mesrop H. Kensséyan, Roman; Yolanda Eminescu, Ismail; Lenuţa Moldoveanu, Loco; Mărgărita C. Dan, Căinţi-Bacău; Niculae Georgescu, Loco; Virginia Turculeţ, Botoşani; C. Schönfeld, Loco; I. Ionescu, Loco; Soimul Patriciu, A. Gabriel, Loco; Ionel I. Andreescu, Feteşti-Ialomiţa; Ileana Teţu, Loco; Elisa Ionescu, Iaşi; M. Duţulescu, Silistra-Durostor; Elena Munteanu, Loco; Constantin Adolf Cantacuzino, Loco; Ana Tănăsescu, Loco; Emanoil Pascu, Loco; A. Engel, Timişoara; Tache Taparu, Loco; Marta D. Rădulescu, Cluj; Oscar eLibovici, Loco; Anie Quinari, Loco; Ionel Ionescu, Loco; M. Schor, Loco; Alexandru şi Constantin Paşcanu, Predeal; Elena Georgescu, Loco; Ionel Dionisie, Loco; Frieda Sussmann, Loco; Ervin Schifter, Loco; Elena Petrov, Loco; Margot Popescu, Loco; Basula Gh. Victor, Loco; Beatrice L. Steiner, Loco; Marioara Bonţescu, Loco; Livezeanu Ion, Loco; Eugenia Beyergheanu, Loco; Sedy Iacoby, Loco; Rose Roth, Sibiu; Marilena Gr. Dumitrescu, Loco; Tudor Negoiţă, Loco; Simona Sănătescu, Loco; Angela Constantinescu, Loco; Cella Cauly, Loco; Dorothea Blauer, Loco; Moni Jouve, Loco; Juliette Lupu, Piatra-Neamţ Alexandru Ionescu, Brăila; Georgescu Beatrice, Loco; Viorica Alexandrescu, Loco; A. Gheorghiu, Loco; G. Popescu Craiova, Loco; Eliza Niculescu, Loco; Natalia I. Secăreanu, Loco; Mimy Confno, Loco; Natalya Alexandrescu, Loco; L. Stuparu, Câmpulung-Muscel; G. Del Debia, Loco; Steffy Feurwerk, Loco; G. M. Nicolescu, Craiova; Horga I. Leon, Loco; Anişoara Nicolau, Loco; Théa Nedelcovici, Loco; Silvia Leonte, Loco; Drăghescu Angela, Loco; I. Constantinescu, Loco; Maior Popovici Pompiliu Anibal, Arad; Judecător M. Stănescu, Dorohoi; Simon Marcovici, Craiova; Ecaterina Davidescu, Loco; I. Maslicov, Ianca-Brăila; Lupu Katz, Loco; Nicu Rosen, Ploeşti; U. Paradaiser, com. Turcoaia-Tulcea; Sabina Bottez Tg. Jiu; Amost Fried, Loco; Aurelia Efstatiade, Suceava-Bucovina; Lotty dr. Rubin, Loco; B. Aladjem, Târgu-Jiu; Gaby Bujorescu, Constanţa; Mara Cionca, Loco; Coca Ionescu, Roman; Ileana Lascarov-Moldovanu, Loco; Chérie Cătunaru, Loco; Marioara Ionescu, Loco; Laurenţia Melchisedec, Loco; Greceanu Eleonora, Loco; Höhn Elisabeth, Carmen-Sylva; Mihăescu N. Petre, Loco; Sica Rădulescu, Bucureştii-Noi; Michi Boldea, Timişoara; Liliana N. Georgescu, Loco; Victoria Iacob, Loco; Peter Victor, Loco; I. Demişcan, Gara-Cetatea-Albă; Witold Bulfinski, Loco; Coca Dăscălescu, Braşov; Oratnsa Toff, Loco; Emilia Constantinescu, Ploeşti; Elisa Ionescu, Loco; Ioan Mincu, Loco; Ticu şi eGorgică Berea, Bacău; Titica Moscovici, Buftea; Eugenia Bălăşoiu, Loco; Mary Stefănescu, Loco; Valentin Fotescu, Loco; Lila Grădinaru, farmacistă, Loco; Lazăr Cohen, Constanţa; Pegulescu Maria, Loco; Samy Herman, Loco; Anton I. Manu, Loco; Jean Cotingaru, Galaţi; G. Rainovici, Câmpina; Magda Antoniu, Braşov; Marcel Dimitrie Unter, Loco; D-na Dorina Roman, Predeal; Horia Vasilescu, Loco; Lily Maria V. Poenaru Căplescu, Loco; Eny Adam, Ocna-Sibiului; Mathilde Kahane, Loco; Jenică Z. Camilescu, Carmen-Sylva-Constanţa; Aneta Verdelanu, Urzicuţa-Dolj; Heinrich Lipcovici, Brăila; M. Mateescu, Loco; Moni Einhorn, Borsec; Vasile Pintilie, Bucureşti; Ivonne Athanasiu, Loco; Nina Niţescu, Loco; Nuţy A. Vasiliu, Loco; Ioan N. Georgescu, Ploeşti; Pandele Ştefania, Loco; D-na dr. Nora Borgovan, Băile Borsec; Mircea Potoceanu, Braşov; George Gheorghiu, Girgiu; Stelorian I. Stănescu, Ploeşti; Theodora Popescu, Loco; Rozsahegyi I., Loco; Steliana Bănaru, Bucureştii-Noi; Ion Manolescu, Loco; Ana Belcea, Târgovişte; Gherş Mosionjnic, Chişinău; Birstein Samy, Loco; Grădinaru Mihail, Chişinău; Lucia Oprea, Caransebeş; Toma Ionescu, Loco; Clara Ghelber, Loco; Mircea G. Rădulescu, Plaineşti-R. Sărat; Tilly Goldschlager, Loco; Alma Lupescu, Loco; L. Schaler, Loco; Alexandrina Stamate farmacistă, Turtucaia; Stella şi Mircea Manolescu, Ploeşti; Scarlat Angheleanu, Câmpulung-Muscel; Stark Augustin, Loco; Marioara Vasilescu, Corabia; Victoria căpitan Cumbari, Loco; Dumitru Kovalsky, Loco; Mircea Lupulescu, Loco; Petrescu Puica, Giurgiu; Stefania Gheorghiu, Loco; Genunea Stoican, Bacău; Elev. Văleanu Constantin, Loco; Simuţ uDmitru Satulung-Braşov; Valentina M. Zaivert, Loco; Gabriela Vilaia, Loco; Maria Bagolly, Loco; Coca Boureanu, Loco; Sylvie Abramovici, Loco; Eliza Lăpuşan, Târgovişte; Elena Geangale, Loco; Celine Ocneanu, Loco; Gilda Müller, Loco; Puiui Iliescu, Tatar-Bunar-Cetatea-Albă; Olga Hurmuz, Loco; Ana Florea, Loco; Mihail Popescu, Bistriţa-Năsăud; Sanda Săvulescu Buşteni; Magda Melania, Dumbrăveni-Târnava-Mică; Felicia Bărbulescu, Loco; Jean Rondu, Loco; Margueritte Giurescu, Loco; Carola Nacht, Loco; Mirea Zotta, Loco; Elvira Furculescu, Loco; eGorgescu Aurelia, Loco; Nicu C. Slavu-Sfinx Câmpina; M. Ştefănescu, Loco; Elvira Stambulescu, Constanţa; Alexandrescu Don, Loco; St. Răbăceanu, Loco; Maria Vlădoiu, Loco; Sanda Băiloiu, Loco; Silvia H. Dima, Constanţa; Werner Höhn, studentă, Carmen-Sylva; Dana Mandarin, Loco; Lilly Cordeanu, Loco; Farmacist D. Vartires Loco; Elena Apostolescu, Cluj; Suliman Duvidsohn, Mărculeşti-Soroca; Matilda Apostolidiš Lucavăţ-Storojineţ; Gheorghe Comaniciu, Sebeş-Alba; Sylvia Antal, Lugoj; D-na Gaby Văsescu, Botoşani; Emanoil Edelstein, Galaţi; D. Bişov Predeal; Felix Zilbermann, Galaţi; Constanţa eGorgescu, Loco; Gh. Papuc, Schitul Goleşti-Muscel; Draghina Andru, Oradea; Alfred Schuller, Loco; Malvina Mendel, Loco; Laurenţia Moldoveanu, Loco; Francisca D. Done, Loco; Tuţy Gütter Loco; Dumitrescu I. Barbu, Loco; Ştefan Gh. Maksay, Loco.

Prin tragere la sorţi premiile s'au repartizat astfel:

Aurelia Efstatiade 1000 lei;
Marcel D. Unter 2 sticle de şampanie.

Premile V şi VI, cărţi în valoare de 100 lei au revenit d-nei Lilly Maria Poenaru Căplescu şi d-lui G. Raimovici-Câmpina.

Pudriera a fost câştigată de d. Mihail Grădinaru din Chişinău. Am socotit just să schimbăm premiul d-sale cu al d-rei Yvonne Athanasiu, care a câştigat premiul IV. Astfel încât d. Grădinaru să aibe dreptul la alegerea de cărţi, în valoare de 150 lei (în loc de 100) din editura „Adeverul”.

P. S. — Câştigătorii sunt rugaţi a-şi da adresele exacte, spre a le putea expedia premiile.

LEGILE DESTINULUI

Incercare de tălmăcire a forţelor oculte

EXISTA o realitate care stă îndărătul lumei vizibile; şi acei cari şi-au deschis spiritul către primirea luminii celei adevărate, ştiu bine că singura realitate este numai aceea de dindărătul materiei. Acolo, în nevăzut, se ţes firele tuturor faptelor ce se petrec în lume — acolo domneşte legea neclintită — şi numai ochiul care vede acolo, vede adevărul limpede şi fără greş.

Este o problemă — deşertăciunea minţei omeneşti şi-a pus întotdeauna „probleme" — care a chinuit vreme de îndelungi milenii cugetele. O problemă de căpetenie pentru orientarea omului faţă de sine însuş şi faţă de viaţă, *problema destinului*. Soluţia acestei probleme există — şi există de demult — păstrată în taină, aşa cum totdeauna ezoterismul şi-a păstrat în taină marile adevăruri. Pentrucă nu oricăror mâini li se pot încredinţa, fără primejdii pentru ins, sau pentru masse, cheile vieţii. Despre această problemă, aşa cum se incadrează ea în sistematica ştiinţei ezoterice, vom spune aci câteva cuvinte.

Desigur, ne vom feri să facem speculaţie, fiindcă socotim că adevărul nu se poate, în nici un fel, surprinde prin jongleria gândului. El poate fi văzut printr'o înaltă intuiţie spirituală, dar nu poate fi rezolvat ca o ecuaţie algebrică. Ocultiştii n'au avut dealtfel niciodată stearpa naivitate de-a crede că echilibristica intelectuală ar putea isbuti vreodată să apropie pe om de cunoaşterea esenţei lumii. Vom încerca deci să lămurim problema destinului, indicând care sunt puterile care-l cârmuiesc şi vom arăta că aceste puteri se manifestă după legi fixe, care pot fi cunoscute şi încadrate în formule precise — nu în formule de tip matematic, desigur — ci în formule magice simbolice, inteligibile cu adevărat numai pentru adepţii înaintaţi ai ştiinţei secrete.

Indeobşte, omul stă în faţa destinului ca în faţa unui hazard; doctrina ezoterică însă, sprijinită pe o înţelegere strict pozitivă a realităţii, în mod firesc n'a conceput niciodată hazardul ca o posibilitate. De fapt, hazardul este — din acest punct de vedere — absolut pozitiv — o etichetă care se substituie — pentru mai multă comoditate — semnului de întrebare, ce intervine cu o extremă frecvenţă, în eforturile de cunoaştere ale intelectului, şi o supapă de siguranţă pentru gândul supus la mare presiune metafizică — un refuz de mărturisire a incapacităţii de înţelegere a „Totului", şi a capitulării orgoliului filosofic. Nu există, în lume, nicăeri hazard, fiindcă pretutindeni există legi.

In primul rând, destinul unui individ e condiţionat de propria lui structură psihologică, iar raportul acesta dintre psihicul insului şi decurgerea evenimentelor vieţii lui nu trebue conceput numai simplist şi exterior, ci acest raport are şi un tâlc mai adânc. E adică firesc ca o mare energie să aducă, cu sine, o mare isbândă; sau ca o totală desorganizare interioară să curme o viaţă, printr'o catastrofă. Dar există şi legături mai profunde între cele ce se frământă înlăuntrul unui om şi întâmplările prin care trece în viaţă — şi aceste legături se fac după normele unei etici particulare, care stă pe temeiuri magice. Există astfel o etică a sângelui, care — în anumite condiţiuni — poate face ca un fiu care-şi loveşte tatăl să dobândească, de pildă, o boală a tatălui, iar tatăl lovit să se lecuiască, în scurtă vreme după aceea, fără vreo pricină sezisabilă prin judecata comună. Sau, există o etică a ataşamentului, care poate face ca distrugerea spre exemplu, a unui obiect sau a unui animal, de care un suflet s'a legat cu tărie, să deslanţuie toată puterea vitală pe care — inconştient — posesorul o concentrase într'însul, astfel, ca această putere, subit descătuşată, să determine înfăptuirea unui ţel, pentru a cărui atingere omul se străduise până atunci, zadarnic. In primul caz, legea ocultă funcţionează ca o lege a compensaţiei — care, compusă mai larg, şi sintetic, devine *Karma* metafizicei indiene; iar în cel de-al doilea caz, legea ocultă se manifestă analog cu legile presiunii şi expansiunii gazelor, în fizică, şi cu aceeaş preciziune. Accentuăm că cele două cazuri expuse nu au decât o valoare exemplificatoare — cu atât mai mult cu cât, din punct de vedere ocult, fiecare ansamblu de circumstanţe reprezintă un fenomen unic, funcţionând după norme particulare. Fără îndoială că, pentru o minte disciplinată numai la şcoala tacită a realităţii de suprafaţă, mecanismul de psihologie ocultă pe care l-am indicat, poate părea cel puţin bizar şi arbitrar. Dar acest bizar, şi acest arbitrar, practicianul ocultist are prilejul să le experimenteze cotidian. Metode de sondare a sufletului omenesc există şi ele sunt recunoscute şi de ştiinţă (asta, e important pentru acei cari mai aşteaptă totuş dela ştiinţă ultimul cuvânt). Analiza caracterului e posibilă prin fiziognomistică, sau prin grafologie, sau prin psihoanaliză — ca să ne referim numai la disciplinele curente. Dacă aceste discipline semiprofane sunt însă utilizate de un ocultist veritabil — există şi din ceilalţi — el poate ajunge, dela cunoaşterea unui complex sufletesc, la stabilirea unui pronostic precis, până în detalii asupra vieţii individului examinat. Şi poate găsi căi oculte, simple şi foarte eficace, pentru disolvarea vre-unui obstacol, sau pentru împlinirea vre-unui scop.

In al doilea rând, destinul (atât individual cât şi colectiv) atârnă de înrâurirea pe care o exercită astrele asupra fiecăruia dintre noi. Şi pentru a face şi aci o concesie celor vizaţi, prin paranteza de mai înainte, vom sublinia faptul că „ştiinţificeşte" influenţa astrală e departe de-a fi inadmisibilă: actuala concepţie a energiei este un pas însemnat către înţelegerea afinităţilor, din totdeauna, ale ocultiştilor. In orice caz, se ştie ce puternică înrâurire are atât soarele, cât şi luna, asupra fenomenelor vieţii pe pământ, şi asupra fenomenelor de ordin fizico-chimic. Cu atât mai mult viaţa sufletească a oamenilor şi implicit comportarea lor faţă de fiecare zi, vor răsfrânge influxul care purcede necontenit dela corpurile cereşti către noi. Cunoscând locul şi momentul precis al naşterii cuiva, se poate stabili o schemă astronomică, corespunzând individului cercetat şi, pe baza acestei scheme, ştiinţa astrologică poate pătrunde toate ascunzişurile sufletului lui şi toate întortochierile soartei ce-i e hărăzită. Fiece fragment de timp, fiece clipă din viaţă, exprimă altă rezultantă a forţelor astrale şi acela care cunoaşte adevăratele legi ale acţiunii oculte a astrelor, ştie dece anumite fapte nu se pot petrece decât în anumite momente, şi ştie ce anume întâmplare de viaţă individuală sau ce prefacere în viaţa socială, trebue să se înfăptuiască, într'un moment dinainte dat. Astrologia este ştiinţa interpretării calitative a timpului.

In al treilea rând, — şi aci ştiinţa oficială e dinainte condamnată să nu mai poată înţelege — destinul omului, depinde de puterile închise, în numele pe care individul îl poartă. Există o forţă magică a sunetului, ale cărei taine, tradiţia izoterică le-a păstrat, ca pe cele mai înalte arcane ale înţelepciunii. In ştiinţa indiană, yoghistică, a mantramurilor; în teoria gnostică a logosului; în doctrina ocultă chaldeo-ebraică a numelor divine (Shemhameforash) — sunt de găsit principiile magiei sunetului. Şi metoda cabalistică este o desăvârşită technică a interpretării şi a potenţării numelor. A cunoaşte numele cuiva, înseamnează, ocult vorbind, a deţine cheia ultimă a destinului său şi a avea asupră-i puterea absolută.

Iar în ultimul rând, vom spune încăodată, că destinul omului depinde de el însuş. Dar acum, spunem aceasta altfel decât am spus-o la început. Spunem aceasta anume, în înţelesul că dacă insul posedă o voinţă desăvârşită, disciplinată şi conştientă, el poate depăşi, printr'un act magic, determinantul pe care tinde să i-l imprime complexul de forţe, ce plămădesc destinele omului. Fatalitatea domină numai capetele plecate. Adevărata forţă spirituală însă, înfrânge fatalitatea şi realizează libertatea absolută, care nu e cu putinţă decât prin această potenţare magică a individului.

A. MARK

Procesul lui Seletzky

Săptămâna trecută a început în fața Consiliului de răsboiu desbaterea procesului lui Bruno Seletzky, acuzat de a fi deținut acte militare și de a fi rupt sigilii judiciare. Rezumat astfel, procesul ar apărea fără nici o importanță, Afacerea Seletzky a făcut însă epocă, sunt 6 luni de atunci, pentrucă a început sub forma unui

proces făcut de opinia publică tuturor factorilor responsabili cari s'ar fi făcut vinovați de acte necinstite. S'au răscolit astfel, multe patimi și au fost și mulți acuzați pe nedrept.

In fotografiile noastre redăm câteva aspecte dela proces.

Sus: Apărarea formată din avocații (dela stânga spre dreapta): Săvescu, Vasiliu-Cluj, Radu Rosetti și Gen. Dabija;

St. mijloc: Bruno Seletzky în fața Consiliului;

Dr. mijloc: D. Col. Pomponiu, comisarul regal;

St. jos: Consiliul format din d-nii: (dela st. la dr.): Căp. Ionescu Ion, Maior Oprescu, Colonel Mihăilescu (președintele Consiliului), Maior Zaharia și Căp. Caliga Daria.

TENEBRO

(18)

DE RUDYARD MULLTON

— Vom face astfel, încât, de data asta, să nu afle că poliția știe locul întâlnirii. Pentru aceasta...

Telefonul sună, întrerupând convorbirea dintre Evans și Rex.

Evans vorbi îndelung în pâlnia aparatului, scoase exclamații, înjură... Cineva, dela capătul celălalt al firului, îi aducea desigur la cunoștință lucruri senzaționale, în legătură cu afacerea Tenebro, deoarece inspectorul rostise de câteva ori numele lui Moro și al Dianei.

Dupăce termină convorbirea la telefon, se adresă lui Rex:

— Agentul pus de mine să urmărească pas cu pas pe Moro, mi-a telefonat că acest individ a cumpărat eri bilete de avion până la Southampton și de transatlantic dela Southampton până la Buenos Aires, pentru două persoane. Apoi, împreună cu Diana și cu mult bagaj, a pornit cu automobilul în direcția aerodromului. Pe drum însă un alt automobil s'a pus de-acurmezișul șoselei, pe care a barat-o astfel iar doui indivizi au atacat pe Moro, ținându-l sub focul revolverelor, ca și pe șoferul lui Moro, în timp ce un al treilea, a răpit pe Diana. Bandiții au fugit luând pe Diana cu ei, în automobilul lor...

— De necrezut!... murmură Rex uimit.

— Atunci, scrisoarea pe care ai primit-o, nu e dela Moro, zise Evans, ci dela adevăratul „T"... Dacă nu cumva ți-ai scris-o singur, ca să obții arestarea lui Moro... Sau ai răpit-o poate acum pe Diana, lui Moro?...

Rex protestă violent...

— In cazul acesta, urmă inspectorul, astă seară vom întinde banditului o cursă, la locul indicat. El o va aduce acolo pe Diana și d-ta vei fi exact la întâlnire, ca să-i predai banii. Restul, mă privește...

Dar dacă „T" va afla că am anunțat poliția, și nu va veni?... Dacă Moro a înscenat raptul, ca să nu-i pot lua înapoi pe Diana și ca să inducă în eroare poliția?...

— Uite ce te rog, zise Evans: dacă vrei să reușim să demascăm pe Moro, sau pe acela care este formidabilul „T", atunci e absolut necesar să nu mai vorbești nimănui despre această scrisoare; nici lui Bill, nici altor polițiști, nimănui...

— Nu cumva?...

Dar inspectorul îl întrerupse:

— Dacă îmi făgăduești asta, îți promit și eu la rândul meu, că în noaptea asta vei fi față în față cu celebrul „T"!...

— Promit... Și dacă, cu toate precauțiile noastre, totuș banditul nu va veni la întâlnire și va ucide pe Diana?...

— Atunci, răspunse Evans, înseamnă că tu ești „T" și că vrei s'o ucizi pe Diana, fiindcă știe prea multe despre agenția ta.

Rex se indignă...

— Nu este însă exclus, urmă Evans, ca Moro să fi înscenat răpirea... Totuș, cred mai degrabă că el voia să fugă în realitate cu Diana la Buenos Aires, întâiu fiindcă se temea de adevăratul „T" — în cazul când nu e el acest T, — și, al douilea, fiindcă acum am reușit să-l demasc: Moro e un traficant de femei, care furnizează fete caselor din Buenos Aires și Rosario... Diana ar fi fost o marfă foarte bună pentru Argentina; Moro ar fi câștigat mult din afacerea asta, și desigur că din această cauză, a fost atât de furios că i-ai luat-o, amestecându-te în afacerile lui...

Rex era uluit de cele ce auzia. Gândul lui era mereu la Diana. Intrebă:

— Dar dacă acum Diana e în mâinele adevăratului „T", atunci îi vor aplica masca aceea groaznică de piele...

— Ascultă Rex, zise Evans. Tu pari foarte îngrijorat, de tot ce i se poate întâmpla Dianei. O iubești?... Ai început lupta cu Moro, din dragoste pentru Diana, sau ca să-l șantajezi, ca să obții dela el o sumă de bani, pentru răscumpărarea fetei?... Uneori, nu știu ce să mai cred... Dar dacă o iubești, atunci, nu înțeleg, dece-ai ținut s'o amesteci într'o afacere atât de suspectă, ca agenția ta?... Care e scopul în care ai înființat această agenție, dece ai numit-o Tenebro, și nu altfel?... Iată, dacă-mi mărturisești sincer, ce planuri aveai de realizat prin agenția ta, și dacă vom dovedi că nu ești tu T, atunci am să închid ochii asupra restului...

Urmă o clipă de tăcere.

— Ei, nu vrei să spui? stărui Evans.

— N'am făcut nimic rău, zise Rex... La ce bun însă să-ți spun dece am înființat agenția, fiindcă n'ai să mă crezi... Un om ca d-ta nu poate să înțeleagă...

Evans ridică din umeri:

— Eu ți-am întins o mână de ajutor... Dacă nu vrei...

*

In după amiaza acelei zile, inspectorul de poliție Robert Evans da târcoale agenției Tenebro. Dar Sambo, cu ochii lui ageri de drac negru, îl zărise pe fereastră și eși la el:

— Tu dacă nu lași Rex pace, Sambo înfige tine în țeapă. Țeapa Sambo 5 metri.

— Ascultă Sambo, nu fi băiat rău... zise Evans. Eu vreau binele stăpânului tău... Du-te și spunei lui Bill Parker să iasă până afară, fără să știe Rex.

— Sambo nu înșală Rex.

— Scoate-l nițel pe Bill afară, stărui inspectorul, și pe urmă n'ai să mă mai vezi pe aici.

— Lași pe urmă pace Rex?

— Il las în pace.

— Juri?

— Jur.

Sambo se duse deci să anunțe pe Bill, că inspectorul îl așteaptă afară.

Bill Parker ieși, iar Evans îi întinse mâna:

— Bună ziua, fugarule!

— Bună ziua, Tenebro! răspunse Bill râzând.

Inspectorul îl conduse într'un bar vecin, unde puteau să stea de vorbă, în liniște.

— Dragă Bill, începu polițistul pe tonul său cel mai afabil, tu ești vechiul meu asociat, tu ești vechiul meu prieten, și nu trebue să fi supărat pe mine, dacă m'am dat în fața ta drept „Tenebro", și am vrut să te iscodesc. Vezi tu, meseria mea de polițist, îmi pretinde uneori să fac lucruri de astea... Imi pare rău că te-am bănuit în afacerea răpirilor de oameni, dar ce puteam să fac?...

— N'am nici o pică pe tine, Evans. De altfel, cu profesorul Tenebro, am câștigat bani buni... Când te vei plictisi de poliție, sunt gata să devin iară impresarul tău, fiindcă ești un prezicător strașnic...

— Aşa dar, nu mai crezi că eu sunt faimosul „T"?... întrebă Evans râzând.

— N'am crezut nici o clipă, dar când mi-am dat seama ce păcăleală mi-ai tras, asociindu-te cu mine şi făcându-mă să crez că eşti un prezicător adevărat, atunci am vrut să mă răzbun puţin pe tine, şi te-am acuzat că tu eşti „T"...

— Dar acum nu mai eşti supărat pe mine?...

— Dimpotrivă... Am avut pentru tine, dela început o slăbiciune...

— Prieteni?

— Prieteni!

Işi strânseră mâna şi goliră câte un pahar.

După câteva pahare şi după ce-şi amintiră, veseli, cum „marele profesor Tenebro", păcălia pe clienţii săi creduli, turnându-le tot felul de gogoşi asupra viitorului, Evans reuşi să îndrepte conversaţia, asupra sentimentelor lui Rex pentru Diana şi asupra scopului înfiinţării misterioasei agenţii Tenebro.

Bill evocă poliţistului, noaptea aceea dela Papagalul Alb, când Rex a reuşit să zmulgă din ghiarele luiMoro, pe Diana...

— Trebue să şti, dragă Evans, că Diana, Rex şi cu mine, am copilărit împreună... Ne leagă o solidaritate oarecum... sentimentală... Când Rex s'a întors dela Paris, unde şi-a risipit moştenirea, mai avea câteva sute de lire, cu care voia să-şi achite vechi datorii. Intr'o noapte, îndată după întoarcerea lui la Londra, l-am chemat la Papagalul Alb. In aceiaş noapte, au venit acolo Diana, Moro şi toată banda acestui bandit roşcat. Rex a fost foarte surprins, văzând-o pe Diana într'un local atât de interlop. Când a aflat că Moro vrea s'o lanseze într'o viaţă de viciu, Rex şi-a pus în cap s'o scape pe Diana cu orice chip, de Moro. In adevăr, în lipsa lui Rex, Diana căzând bolnavă, Moro a ajutat-o cu o sumă importantă de bani; Diana nu putea să se achite de suma asta, în schimbul căreia Moro voia s'o forţeze să devină amanta lui. In aceiaş seară...

— Astea s'au petrecut în seara când colonelul Kingston a tras în Moro? întrebă Evans.

— Exact!... In seara aceea, o convorbire a avut loc între Diana şi Rex. Fata i-a povestit cursa ce i-a întins Moro şi groaza ei de-a fi în ghiarele roşcatului. Rex i-a propus atunci să-i dea el banii, ca să achite pe Moro, şi s'o scape astfel de el. Diana însă nu a acceptat, declarând că dela Rex, pe care-l iubia, nu va primi niciodată bani. L-a întrebat însă, dacă nu poate să-i procure un post de funcţionară, deşi, Diana, crescută în lux odinioară, îşi da seama cât de greu i-ar fi să muncească. Aceasta însă, susţinea fata, ar fi singura soluţie, ca să poată scăpa de Moro: din salariul ei, s'ar fi achitat treptat de datoria ce o apăsa. Dar de unde să-i găsească Rex, un risipitor, un om care n'a muncit niciodată, un post, pe vremurile astea de şomaj?.. Mai mult: în noaptea aceea, trebuia să înceapă banchetul „nupţial", când Diana avea să devină întreţinuta oficială a lui Moro. Şi Diana era hotărîtă să se ducă la acest banchet şi să-şi sacrifice cinstea ei; cum ar fi putut deci Rex să-i găsească o slujbă Dianei, într'o oră, noaptea, în plin cabaret?... Or, Diana condiţiona salvarea cinstei ei de fecioară, de găsirea unei slujbe, în care vedea singura soluţie de a scăpa de Moro.

— Şi atunci? întrebă Evans curios, turnând încă un rând în pahare.

— Ei bine, urmă Bill, atunci i-a venit lui Rex o idee năstruşnică: cum din cauza şomajului, nu există azi nici un birou, nici o întreprindere, care să ofere un post unei fete care nici maşina de scris nu o cunoştea, Rex a inventat, a înfiinţat pe loc, la o masă dela Papagalul Alb, în noaptea aceea, un birou, ogenţie, numai ca să poată oferi Dianei postul de secretară bine retribuit, şi astfel s'o poată scoate din ghiarele lui Moro.

— Dar atunci, observă Evans, Rex o iubia mult pe Diana, ca să facă aceasta pentru ea...

— Da, o iubia, răspunse Bill Parker. Numai unui îndrăgostit, i-ar fi putut veni o asemenea idee. Da altfel, Rex întotdeauna a avut gesturi de acestea uimitoare. Agenţia a înfiinţat-o, numai ca să poată oferi Dianei un post!... O agenţie-fantomă...

— Dar dece i-a pus numele agenţiei tocmai „Tenebro", şi nu altfel?

— Tenebro!... Dar, după cum şti, acesta era numele prezicătorului, pe care l-ai încarnat, şi cu care mă asociasem, răspunse Bill. Ii spusesem lui Rex că din acea afacere, nu-mi mai rămăsese decât mica placă de metal, firma, pe care scria „Tenebro", şi pe care, în amintirea „profesorului" care era „un băiat foarte simpatic", o ţineam acasă, în cutia cu amintiri... In amintirea ta, Evans...

— Serios? zise inspectorul Evans, m'ai regretat dupăce am „dispărut"?

— Nu ne înţelegeam noi de minune? zise Bill.

— Ei, şi ce-aţi făcut cu firma?

— Indată ce i-a venit ideea să înfiinţeze o agenţie ad-hoc, specială pentru Diana, Rex m'a trimis chiar în noaptea aceea, să iau de acasă firma „Tenebro", şi s'o bat pe uşa locuinţei lui. Am adus acolo, tot noaptea, o maşină de scris, clasoare, şi agenţia Tenebro, a fost gata!... Aşa am improvizat acastă faimoasă agenţie, numai ca Diana să poată găsi o slujbă! Agenţie, de formă: nu se ocupă cu nimic!

— Cu alte cuvinte, rezumă Evans, Rex a înfiinţat agenţia Tenebro, numai ca să respecte susceptibilităţile Dianei, şi s'o facă astfel să primească, fără să se simtă jignită, sub formă de salariu banii ce ea datora lui Moro!...

— Evident... Rex plătia salariile din restul de moştenire ce-i rămăsese. Gândeşte-te: la început, el n'a tratat timp de câteva luni, de când îşi improvizase agenţia, nici o afacere, nici o tranzacţie de imobile, deşi pe Diana o convinsese că agenţia Tenebro îşi trage numele dela „tene" şi „bro", prescurtările cuvintelor *tenements-brokers* (curtieri de locuinţe). Nu ştia cum să-şi gonească clienţii, pentrucă habar n'avea cum se face măcar un contract de locaţiune sau de vânzare...

— Şi eu care credeam că e o agenţie de şantaj şi rapturi de oameni! râse Evans din toată inima...

— Rex nu putea să divulge nimănui, scopul adevărat în care înfiinţase agenţia, căci dacă Diana ar fi aflat că numai pentru ea o înfiinţase, s'ar fi indignat şi nu ar mai fi acceptat banii dela Rex.

— Dar acum, replică Evans, agenţia noastră face afaceri imobiliare foarte rentabile...

—Da... Ca s'o convingă pe Diana şi să-i dea iluzia că lucrează la o agenţie reală, Rex a făcut o reclamă în adevăr americană acestei agenţii... Prima afacere în care Rex s'a aventurat, a fost cu vânzarea unei vile din Edonpark, vila Mimoza: dar totul nu era decât o cursă, pe care i-a întins-o Moro. Rex a nimerit drept în ea, fiindcă nu se pricepea la afaceri. Dar se pare că Moro l-a înşelat, până l-a învăţat cum să facă afaceri!... Acum, Diana, din „salariul" ei a achitat tot ce avea să dea lui Moro. Rex a redobândit actele pe care Moro le avea contra sa, iar agenţia nu mai poate fi învinuită că e o agenţie-fantomă, sau că urmăreşte scopuri frauduloase, şantaj, excrocherii, rapturi de oameni, deoarece ea face strălucite afaceri imobiliare, cu o perfectă corectitudine, care îi atrage clienţi din ce în ce mai mulţi... Rex se gândeşte la extinderea afacerei...

— Aşa dar, încheiă Evans, Rex a făcut toată mascarada asta cu agenţia, numai pentru Diana?...

— Da, fiindcă o iubeşte! replică Bill Parker.

— Ei bine, să mai ciocnim un pahar, pentru iubirea lor...

— Dar Diana se află acum în mâinile lui „T"... Rex e foarte neliniştit...

— „T" va fi în noaptea asta în mâinile mele, şi Diana în braţele lui Rex! zise Evans, ciocnind cu fostul său asociat.

— Carevasăzică, iară faci preziceri, Tenebro? îl întrebă Bill, râzând cu poftă, uşor ameţit de considerabila cantitate de alcool ce înghiţise.

*

Cu puţin înainte de miezul nopţii, totul era pregătit pentru ca misteriosul „T" să cadă în cursa întinsă de poliţie.

Inspectorul Evans, cu o echipă de agenţi bine selecţionaţi, sosiseră în două maşini, cu vreo două ore înainte, la Newbury, de unde apoi ascunzându-se pe după copaci, şi după ridicăturile terenului, se strecurară până aproape de fântână de lângă pădure, unde era locul de întâlnire, indicat de „T", în scrisoarea sa către Rex Farwell.

In aceeaş localitate, aşteaptă într'o altă maşină, Rex Farwell singur, cu un pachet de bancnote, ale căror numere fuseseră dinainte notate de poliţie.

Agenţii înconjuraseră de departe fântâna şi cu revolverele scoase, aşteptau. Când sosi ora fixată, un sgomot de motor se auzi dinspre pădure. In acelaş timp, din partea opusă, dinspre Newbury, se zări automobilul în care se afla Rex Farwell. Rex opri ceva mai departe de fântână, cobori şi aşteptă în dreptul fântânii, la marginea şoselii, apropierea celuilalt automobil, în care desigur că se afla misteriosul „T".

Nu fără emoţie, Evans şopti agentului de lângă el:

— „Cursa a reuşit! E cert că banditul n'a putut afla că Rex Farwell a anunţat poliţia de acest şantaj. Afară de Farwell şi de mine, nimeni nu ştie că banditul a pregătit această nouă lovitură. E cert că el are în poliţie complici, care-l înştiinţau de câte ori victimele anunţau poliţia, despre tentativele lor de şantaj".

In acest timp, automobilul care venia dinspre pădure, stopă în faţa fântânii. Rex Farwell zări în maşină două siluete. La volan, se afla un individ a cărei faţă nu se vedea, din cauza întunericului şi a căştii de automobilist, dar un instinct îl făcu să ghicească în persoana de lângă şofeur, profilul Dianei. Rex întinse pachetul cu bancnote şi în acelaş timp, uşa din partea opusă şoferului se deschise şi Diana cobori pe şosea.

Intre timp însă, conform planului dinainte stabilit, unul din agenţi se urcase tiptil în automobilul lui Farwel, făcu să funcţioneze pornirea automată şi aşeză maşina deacurmezişul drumului, aşa că trecerea spre Newbury era barată. De partea cealaltă a fântânei spre pădure, alţi agenţi plasară motociclete deacurmezişul şoselei, în timp ce cercul celor ce pândeau după copaci, se strânse în jurul fântânei şi al misteriosului automobil, în care fusese adusă Diana. Rex, protejând cu trupul său pe Diana, scosese un revolver, dar şoferul, care nici nu coborîse din maşină, înţelegând îndată că i s'a întins o cursă, apăsă pe pornirea automată, şi începu să tragă focuri cu revolverul spre grupul de agenţi care răsăriseră din şanţul şoselei şi se apropiau de el. Automobilul său se isbi de maşina lui Farwell, cu care fusese barată şoseaua. Agenţii săriră în jurul şoferului, care trăgea mereu focuri de armă, se aruncară asupra automobilului şi dezarmară pe şofeur. La lumina lămpilor electrice, când Evans îi smulse casca de automobilist, un murmur de uimire se produse, deoarece era o femee!

— „Lola Sanders!"

— „M'ai învins Evans — zise Lola Sanders.

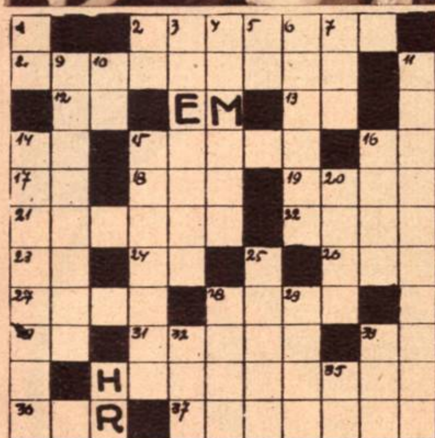
I se puse îndată cătuşele, şi şoseaua fu deblocată. Intr'unul din automobilele poliţiei, Evans conducea acum, cu o escortă de agenţi, pe faimoasa „T", care terorizase atâta timp întreaga Londră; „T" nu era altcineva, decât secretara lui Sir Lavington, care, în această calitate, ştia tot ce se petrecea la Scotland Yard, şi care încercase de atâtea ori, să îndrumeze pe Evans, pe piste greşite...

— SFARŞIT —

Rubrica JOCURILOR

Problema I-a: (Veniţi cu noi, Duminecă!...)

ORIZONTAL: 2) In acea zi vă ridicaţi carnetul de călătorie. Să vă înscrieţi însă dinainte! 8) Cu 295 lei o excursie admirabilă. 12) Mergi... mare? 13) Realitatea Ilustrată. 14) Vorba pe care diplomatul şi femeia nu o spun niciodată. 15) Acolo valurile sunt potolite şi razele soarelui sunt arzătoare. 16) Conjuncţie. 17) Singur. 18) Alaiu, căruia nu i se vede începutul. 19) Pahar sfânt, fără conţinut. 21) Compozitorul Smetana şi-a pierdut capul! 22) Vânt (plur.). 23) Sunt. 24) ... faci Duminică? Mergi în excursie? 26) Un udat, neudat!... 27) Tren deraiat. In nici un caz nu al nostru! 28) „Mărimea" (!) sumei plătită pentru excursie. 30) Se găseşte la pântecele fiecăruia. 31) Plimbare, la repezeală. 34) Şi acolo puteţi face o excursie frumoasă de două zile. 36) Fiecare e dornic să ia o cantitate cât mai mare pentru săptămâna ce vine. 37) O plimbare în munţi numai cu..

VERTICAL: 1) Dialect francez. 2) Subsemnatul, merge şi el în excursie. 3) Farse la vechii greci. 4) Cea mai frumoasă plajă din România, va fi vizitată de noi. 5) Bine — mut! 6) Nu vă... excursia noastră? 7) Despic. 9) Doriţi vilegiatură? Pe două săptămâni sau pe o lună? Nimic mai simplu! 10) Poftim! 11) Iată cine organizează toate acestea. 14) Aveţi grijă să nu pierdeţi trenul. Azi e plecarea. 15) Satisfacţie pe care v'o procură aceste escapade. 16) Fiindcă e... facem noi excursiile. 20) Picuri de apă. 25) Materie minerală inflamabilă. 26) Samuil... adept al şcolii latiniste. 29) Monedă falsă. 32) Arma lui Cupidon. 33) Afluent al Rinului. 35) Apă franţuzească.

T. U. RIST

ENIGMĂ

Schimbaţi capul unui animal acuatic şi-l veţi transforma într'un mamifer carnivor.

IONEL A. IACOB

Problema II-a:

JOC IN SPIRALĂ

ORIZONTAL:

1. Ea moare dar nu se predă! (5).

2. Conj. preţioasă pentru Tristan Bernard (2). — Sanielevici îl numeşte maimuţă perfecţionată (2). — Vocală care există într'adevăr (1).

3. Verbul revistei „Je sait tout" (3). — Monograma lui *Pastorel* (2).

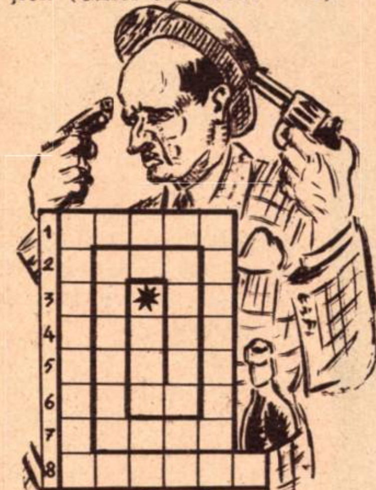
4. Ţine fără coadă (4). — Avatarul lui N în rotacism (1).

5. Dă-mi-i mie ochii negri, Nu privi cu... în lături. (Eminescu — 2). Cea albă nu se asortează cu minciuna! (3).

6. Un ardelean îl vede chiorâş de pe portativ! (2). — Tatăl ei a fondat *Teba*, nu *noi*! (3).

7. Dosar (mold. 4). — Pentru Romani avea valoarea unei hârtii albastre (1).

8. E la începutul semnificaţiei. (Ghici ciuperca! — 1). — Scurt interval între naştere şi moarte (4).

Pornind dela pătrăţelul însemnat cu o steluţă şi citind literele obţinute în spirală se va găsi un vers de Vlahuţă.

Liniile nu contează decât la cititul în spirală.

SOLLO

POŞTA JOCURILOR

I. D. Bucur. Jocul dumitale, în afară de mici greşeli, inerente începutului, e destul de bine construit. Mai trimiteţi!

In ziua de Joi 3 August, la orele cinci după amiază, la redacţia revistei noastre, a avut loc tragerea la sorţi a câştigătorilor dintre participanţii la concursul de jocuri din R. I. No. 337.

Sorţii au desemnat pentru premiul I pe d-ra Tantzi Giurgescu-Loco, care va avea vilegiatură gratuită la Tuşnad, timp de 15 zile, dela 15 August la 1 Sept, în pensiunea Sebö.

Premiul al doilea a revenit d-lui Max Cerbeanu care va participa la excursia la Rusciuc a „Realităţii Ilustrate" de Duminică 13 August.

Direcţiunea revistei noastre, a hotărît să acorde premii în fiece săptămână deslegătorilor de jocuri.

Pentru numărul **341** acordăm următoarele 12 premii:

500 lei în numerar.

Un loc gratuit la una din excursiile de Duminică organizate de revista noastră.

Zece premii câte o carte din editura „Adeverul" în valoare de 500 lei.

Deslegările se vor trimite cel mai târziu până Joi 17 August cu indicaţia pentru jocuri. Ele trebuesc să fie însoţite de bonul din pag. 32.

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevĕrul" S. A.

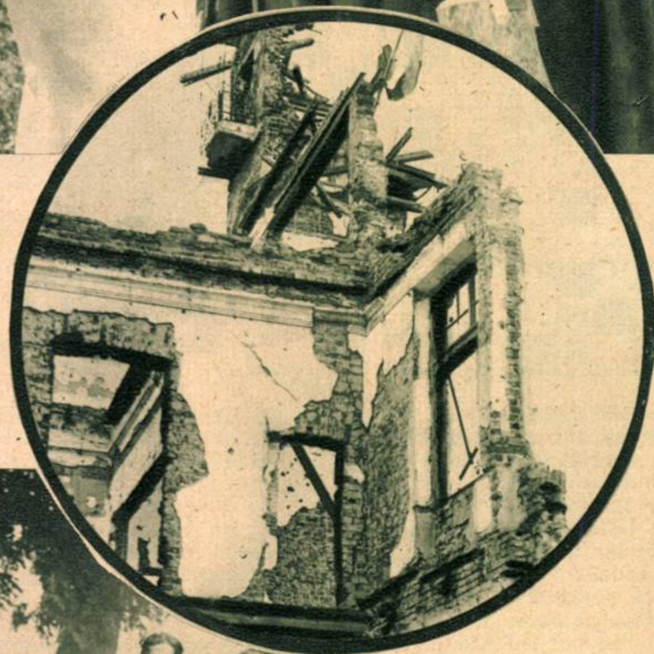

Cu prilejul celei de a 16-a aniversare a victoriei de la Mărăşeşti a avut loc pe câmpul de luptă de odinioară o festivitate pioasă, în prezența Suveranului.

Fotografiile noastre luate la Mărăşeşti nu pot exprima decât palid mişcătoarele momente de impresionantă aducere aminte a luptelor din 1917.

120.000 de oameni — dintr'o parte şi dintr'alta — au căzut în 6 August 1917, pe câmpia dela Mărăşeşti, în iadul care a fost lupta de atunci. După cum a accentuat Suveranul în discursul său noi putem avea inima uşoară căn această luptă n'am făcut decât să răspundem loviturilor celorlalți. Păcatul rămâne asupra celor cari au lovit.

Comemorarea luptei de la Mărăşeşti

Infăţişăm în această pagină: defilarea foştilor luptători; trecerea în revistă a veteranilor şi a invalizilor; urme ale răsboiului ce se văd şi astăzi. Impărţirea pomenii pentru sufletele celor căzuţi.

CUPON DE JOCURI
No. 341
Numele şi pronumele ....

„Realitatea Ilustrată"
No. 341
Cupon de excursii

REALITATEA

Realitatea Ilustrată alege pe „Cea mai frumoasă de pe plajă“

(Jean Bennett dela Fox)

ILUSTRATĂ

ANUL VII. No. 342
17 AUGUST 1933

10 LEI

Jamboreea internațională

dela Gödölö-Budapesta

Cercetașii din toate unghiurile pământului se întrunesc anual într'o mare jamboree, care are loc totdeauna în altă țară.

Anul acesta jamboreea are loc lângă Budapesta, în ținutul numit Gödölö. Este un loc propice pentru o tabără în aer liber. Poziția este rustică. Pădurile dimprejur îngăduie participanților să trăiască câteva săptămâni în deplină libertate. Cu asentimentul statului ungar, care a acordat un sprijin nelimitat jamboreei internaționale, s'a format un mic oraș, alcătuit numai din corturi, care adăpostesc 30.000 de cercetași, din 52 țări participante.

Cercetașii unguri seniori fac poliția taberei dela Gödölö

Defilarea cercetașilor americani

Grupul de cercetași japonezi, prezintă steagurile

Expoziția cercetașilor polonezi

Diversitatea corturilor atrage atențiunea vizitatorului. In flagrant contrast cu cortul de deșert al sirienilor, stă cortul de pădure al cercetașului cow-boy din Texas. Lângă tabăra modern organizată a yankeului, unde nu lipsește nici electricitatea care satisface cerințele cercetașului modern, este tabăra niponilor, cu cortul in cel mai caracteristic stil japonez.

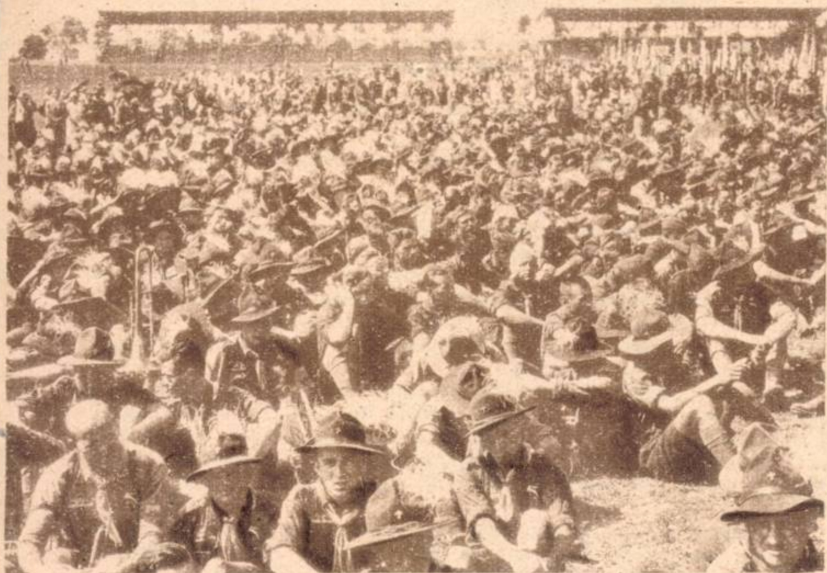
In acest babilon al tineretului cercetășesc, există însă o regulă desăvârșită, imprimată de legile sportive. Deși cei 30.000 de tineri se întâlnesc poate pentru prima dată, în cadrul unei manifestațiuni comune, o înțelegere perfectă domnește între ei.

Când lordul Baden Powell, acest gârbov cercetaș, a ținut cuvântul de închidere, având alături pe regentul Horthy, el a cerut cercetașilor desăvârșită supunere principiilor care fac din cercetășie un drum către unirea spirituală a tuturor popoarelor.

Uralele, care-au acoperit ecoul ultimelor cuvinte, au demonstrat solidaritatea tinerilor, cari s'au strâns pe câmpia dela Gödölö.

Un dans — imitat după cel al Pieilor Roșii — executat de cercetașii din Statele Unite

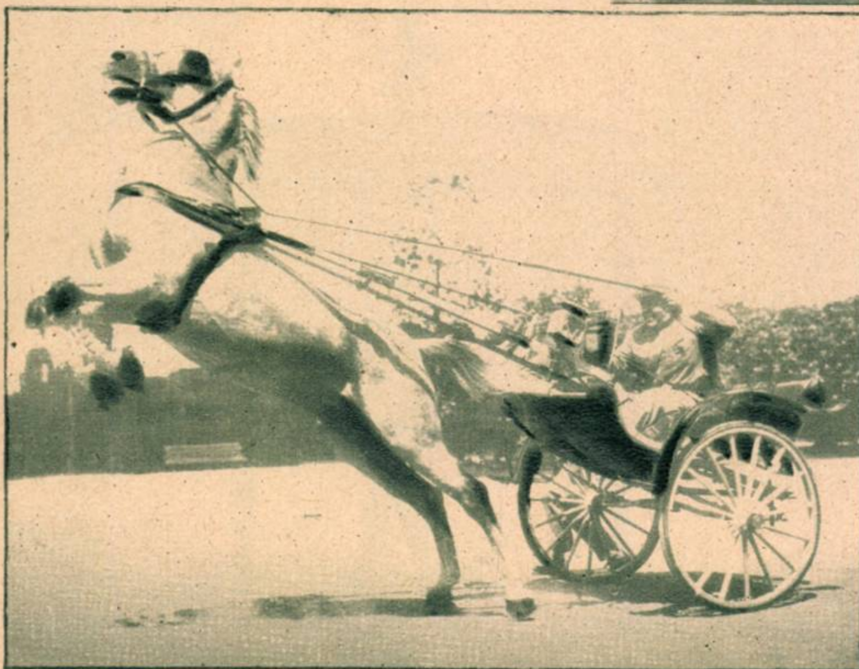
Cercetașii în repaos, în arena sportivă

O poartă originală a unui grup de cercetași unguri

Origina animalelor domestice

Caracteristica lebedelor — dupăcum știm cu toții — este albeața lor. Vă prezentăm — ca o întărire a adagiului „nici o regulă fără excepție" — lebede cu pene negre

Calul e unul dintre ultimele animale domesticite. In fotografie revolta admirabilă a unui cal rusesc, neobicinuit la ham

O CHESTIUNE biologică din cele mai importante este aceea a animalelor domestice. Când, cum și pentru ce a îmblânzit omul pe strămoșii sălbatici ai tovarășilor săi inferiori de astăzi?

Chestiunea nu este — cum s'ar putea crede — de ordin pur zoologic; ca depășește cadrul acestei științe și pătrunde într'o mare măsură și în domeniul sociologiei.

Intr'adevăr, în anumite stadii primitive ale civilizației, domesticirea animalelor a influențat și influențează încă într'un chip hotăritor asupra formelor societății omenești.

Raporturile între om și animal n'au fost întotdeauna exclusiv utilitare, ca în epoca noastră.

La început, aceste raporturi îmbrăcau un caracter religios, și putem chiar afirma, în această ordine de idei, că faza religioasă a precedat pe aceea a exploatării pure și simple, după cum roata a fost la început un simbol al soarelui, înainte de-a ajunge obiectul banal de folosință practică, pe care îl cunoaștem.

In ferme se pot întâlni cele mai curioase prietenii, între animale: un cocoș japonenz își găsește locul cel mai plăcut de stat, pe spinarea unui epuraș de casă

Totemisme, mituri, complexe sexuale, sau nevoile de stăpânire, au condus societăţile primitive omeneşti la rituri de adoraţie, care aveau ca obiect, din cea mai îndepărtată antichitate, cea mai mare parte din animalele domestice, pe care le cunoaşte astăzi.

Numărul acestora din urmă a rămas de-altfel infim, (abia câteva zeci de specii), în comparaţie cu nenumăratele varietăţi de animale, care populează pământul.

Acest număr restrâns se explică în mare parte prin imposibilitatea de a determina cele mai multe specii să se reproducă, în captivitate.

A fost nevoie fără îndoială de sforţări de o îndărătnicie neînchipuită, care urmau după nenumărate eşecuri, până când, în cele din urmă, omul a reuşit să crească boi, cai şi câini şi să-i menţină într'o stare de complectă domesticire.

După toate probabilităţile, animalul, domesticit cel dintâi, a fost câinele. Totuş, e foarte greu să-i determinăm într'un chip precis ascendenţa.

Considerând anatomia sa, speciile sălbatice cele mai apropiate de acest tovarăş credincios al omului, sunt şacalul şi lupul. Deosebirile însă, care îi despart, din punct de vedere anatomic şi fiziologic, ne împiedică, pe de altă parte, să considerăm aceste animale ca strămoşii direcţi al câinelui domestic.

Greutăţile, pe care le întâmpinăm, pentru a stabili ascendenţa precisă a animalelor domestice, decurg nu numai din factori de ordin geografic şi paleontologic. Ele sunt datorate în parte şi transformărilor anatomice şi fiziologice suferite de aceste animale, tocmai din pricina noilor condiţii de viaţă, pe care omul le-a impus în cursul peregrinărilor şi în urma necesităţilor economice, la care el însuş era supus, în permanenţă.

Dacă pisica de casă poate fi apropiată, fără prea multă greutate, de „felis maniculată" din Africa (specie domesticită de Egipteni), nu acelaş lucru se întâmplă cu porcul şi calul. Acesta din urmă este unul din animalele cele mai recent domesticite. Faptul nu are nimic surprinzător, pentru cei care cunosc influenţa covârşitoare a activităţii motrice şi a felului de hrană asupra desvoltării fiinţelor.

E lesne de înţeles că ierbivore, cum ar fi de ex. caii şi boii, hrăniţi în Laponia şi Islanda, într'o mare parte a anului numai cu peşti, ajung în cele din urmă să dobândească însuşiri, care îi deosebesc mai mult sau mai puţin de semenii lor din ţinuturile mai temperate.

Gâsca domestică, de exemplu, abia posedă puterea să-şi mişte aripile. In schimb labele ei sunt incomparabil mai desvoltate decât acele ale gâştei sălbatice.

Pe de altă parte, animalul pe care-l numim astăzi cu un termen oarecum vag „vacă" purcede din specii sălbatice extrem de variate, cărora însă domesticirea le-a conferit caractere atât de asemănătoare, încât în cele din urmă au ajuns să dobândească forme şi idiosincrazii identice.

O dovadă de importanţa instinctului de domesticire, pe care omenirea l-a exploatat cu succes în cursul numeroaselor generaţii succesive.

R. M.

In munţii stâncoşi, din America de Nord, sute de măgăruşi au fost lăsaţi în părăsire şi hergheliile lor se vor întoarce desigur la sălbăticie

Nu se ştie cari sunt adevăraţii strămoşi sălbatici ai câinelui

INTERVIEWUL REGINEI *Maria*

Aventurile celui mai mare impostor din America

Sterling Wyman, cel mai mare impostor cunoscut, a izbutit să mistifice pe mulţi oameni celebri

BINE îmbrăcat, într'o haină impecabilă, cu dunga pantalonului perfectă, cu jobenul în cap, uşor înclinat pe frunte, mergând cu paşi siguri, Sterling Wymann, trebuie socotit drept cel mai mare impostor al secolului, un fel de Arsène Lupin, în carne şi oase, nu creaţia imaginaţiunei unui scriitor.

Wymann, în dimineaţa aceasta de August 1926, intră grăbit în hotelul Ambasador şi cere să fie condus în apartamentele Majestăţii Sale Regina României, care tocmai sosise la New-York. Pe coridorul care duce la apartamentele regale şi la cele ale Alteţii sale Principesa Ileana, mişunau detectivi, însărcinaţi să vegheze la viaţa înaltelor oaspete. Dacă aceşti detectivi ar fi avut o mai bună memorie a fizionomiilor, ar fi arestat imediat pe acest gentleman elegant, care nu era altul decât impostorul, care petrecuse trei ierni şi trei veri la Atlanta, cu vina de-a fi fost fals musafir al preşedintelui Harding, pe care deasemenea îl înşelase, în ceace priveşte adevărata lui personalitate. Dar nu, nimeni n'a recunoscut în acest gentilom perfect, sigur de dânsul, pe aventurierul Wymann. La intrarea în apartamentele regale îi ese înainte un agent al siguranţei, care pare că nu prea vrea să lase cale liberă vizitatorului.

— Permiteţi-mi, domnule, îi spune Wymann cu un ton atât de imperativ, încât celălalt impresionat, şi temându-se să nu comită o gafă, neacordând respectul cuvenit vreunei personalităţi importante, se dă deoparte şi-l lasă să treacă.

Wyman a reuşit să obţie, din partea Reginei Maria a României, interview-ul pe care-l refuzase tuturor reporterilor din New-York

Regina Maria se găsia în salonul său particular, discutând cu prieteni americani.

— Majestatea Voastră îmi dă voie să intru? — întrebă bărbatul, după ce-şi depuse pălăria şi mănuşile.

— Desigur, spuse Regina, care socotia că cineva care a isbutit să treacă prin şirul de agenţi secreţi, are de bună seamă o funcţiune importantă.

— Rog pe Majestatea Voastră să binevoiască să spună dacă e mulţumită de apartamentele pe care le are, dacă nu aveţi de formulat vreo dorinţă, pe care am fi fericiţi s'o putem realiza la moment. Majestatea Voastră trebue să plece din ţara noastră, cu amintirile cele mai bune.

— Dar nu, totul e perfect — răspunse regina, şi întrucât domnul acesta îi părea că este cineva de seamă, îl roagă să ia loc.

Urmează o conversaţie de 15 minute şi Wymann ştie să facă pe regina să vorbească despre toate, despre clima din America, despre prohibiţie, despre girls etc... Regina emite opinii foarte interesante, apoi Wymann se ridică, se înclină cu o reverenţă princiară, sărută mâna Reginei şi plecând îi spune:

— Din nou rog pe Majestatea Voastră să-şi amintească — dacă are nevoe de cel mai mic serviciu — că sunt la ordinele Majestăţii Voastre. N'aveţi de cât să întrebaţi de Wymann: toată lumea mă cunoaşte.

Afară, cere unui agent să-i aducă ascensorul şi pleacă cu aceeaş autoritate.

De data aceasta nu a comis nici o crimă, s'a mulţumit cu un interview exclusiv pentru un ziar din New-York, căci Regina refuzase să primească pe ziarişti, personal. Dar un mare cotidian voia să aibă un interview special şi s'a gândit la Wyman, care a izbutit în această afacere dibace.

Aceasta nu era decât o distracţie pentru el, un fleac, faţă de isprăvile lui din trecut, care l-au consacrat ca pe cel mai mare impostor al Americii. Totuş, deşi în mai multe rânduri Sterling Wymann a fost în închisoare, el n'a fost nici când un hoţ, în adevăratul sens al cuvântului, sau un excroc veritabil. Plăcerea lui cea mai mare era să frecventeze personagiile de seamă şi să-şi satisfacă vanitatea, în tovărăşia lor. Acesta era sportul său favorit, mai totdeauna inofensiv.

FACTOTUM-UL PRINCIPESEI DIN AFGAN

Altădată, tocmai când părăsise închisoarea, deoarece se dăduse drept ofiţer naval, citi în ziare că principesa Fatma, sultana de Cabul, din Afganistan, era aşteptată la New-York, de unde avea să plece în Anglia, ca să-şi înscrie la liceu pe cei trei fii, principii Hachem, Aziz şi Akbar. Când familia princiară sosi la hotelul Astoria, Wyman se găsia şi el acolo, cu cilindru pe cap, mănuşi şi monoclu. Când reporterii lăsară un moment răgaz principesei, Wyman se prezentă ca ofiţerul de vas Wyman, ataşat la departamentul de stat, reprezentând „Trade Company Of United States" şi amicul personal al lui J. Pierpont Morgan.

— E vorba numai de interesul Alteţei Voastre; Dv. nu cunoaşteţi obiceiurile americane şi aş dori să vă evit erori. Aş ruga bunăoară pe Alteţa Voastră să nu primească pe ziarişti decât în prezenţa mea, căci ei totdeauna schimbă cele spuse şi provoacă tot felul de incidente diplomatice.

Principesa fu convinsă; un ceas mai târziu e chemată la telefon:

— Allo, allo, aici şeful poliţiei din New-York; nădăjduim că Alteţa Voastră e satisfăcută şi n'are nici o reclamaţie de făcut.

— Mulţumesc.

— Incă un lucru, aflăm că locotenentul Wyman a acceptat să fie la ordinele dv., pe tot timpul cât veţi sta în America; suntem fericiţi de aceasta, căci e un om de seamă, în America...

Şi astfel Wyman deveni factotum-ul principesei. Agenţi de publicitate, directori de hotel, ziarişti, solicitatori, etc., nu se puteau apropia de sultana din Afganistan, fără să treacă pe la Wyman. Acestuia îi plăcea să exagereze importanţa principesei şi n'a lipsit mult să facă din ea animatoarea politicei mondiale, în Asia. Sugeră principesei ideea de-a cere o audienţă la preşedintele Harding şi-şi luă asupră-şi sarcina de-a o obţine. Cu multă pompă, principesa, fiii săi şi locotenentul Wyman plecară la Washington,

coborîră la New-Willard, se fotografiară, dădură interview-uri și în cele din urmă merseră în audiență la președintele republicei.

In ziua aceea, Wyman își îmbrăcă o uniformă nouă de locotenent de vas, cu decorații strălucitoare și întovărăși pe principesă până la Casa Albă. Salută pe ofițerii casei militare a președintelui, se amestecă în conversație cu mult spirit, și-și câștigă simpatiile președintelui și ale doamnei Harding. După audiență, d-na Harding invită pe locotenentul Wyman la dejun, la președenție, pentru săptămâna viitoare.

Dar nenorocirile începură: Wyman plecă la New-York și nu răspunse la invitația președintelui. Imprumutase sume mari de bani dela principesă, cumpărase nenumărate lucruri pe credit, vânduse darurile trimise de către principesă la personalități americane și-și spuse că e mai bine să dispară. Principesa însăși se găsia foarte strîmtorată, într'o situație delicată, dorind să vândă un diamant prețios ca să-și plătească cheltuelile și datoriile. Fu acuzată că nu e de sânge regal, ci doar o simplă principesă: dânsa protestă, și după ce își amanetă diamantul, principesa de Afganistan părăsi New-Yorkul, plecând cu mult mai puțină pompă de cât sosise, în zarva unor polemici nu tocmai plăcute. In prealabil, ea informă poliția că datora toate neplăcerile locotenentului Wyman, care dispăruse brusc.

Poliția cercetă: nu exista nici un locotenent de vas, cu numele de Wyman. Ințelegând că avusese de-aface cu faimosul impostor, începu să-l caute.

Poliția federală căuta pe omul care-și bătuse joc de președintele Harding... dar lui Wyman puțin îi păsa.

UN MEDIC RENUMIT

In vreme ce goana urmăririi era la culme, omul nostru chipeș, ca scos din cutie, cu țigara în gură, se plimba pe puntea vaporului „Paris", după ce ochise pe un pasager de seamă, pe doctorul Adolf Lorenz, celebrul chirurg vienez, ale cărui lucrări au a reputație mondială. De îndatăce Doctorul Lorenz apăru, impostorul își făcu loc printre reporteri și fotografi, se apropie de eminentul practician și i se prezentă lui, vorbind germana cu o ușurință perfectă.

„In numele doctorului S. Copeland, comisar al serviciilor sanitare, al orașului New-York, vă urez bun venit. Doctorul reținut de o ședință a comitetului vă roagă să-l scuzați și m'a delegat în numele său. Sunt la ordinele D-v."

Prilejul de-a face un serviciu profesorului, se oferi curând.

Reporterii americani îl hărțuiau cu tot felul de întrebări la care nu putea să răspundă, întrucât nu cunoștea limba engleză. Wyman se înfățișă imediat și declară ziaristului:

— Mă prezint doctor Cliford Wyman, amic personal al doctorului Lorenz; am lucrat alături, în Europa. Doctorul vorbește foarte puțin englezește și m'a însărcinat să traduc întrebările dv. și răspunsurile. Vă rog să vă grăbiți, căci doctorul și cu mine avem un consult, într'un caz foarte grav."

Dupăce-i făcu acest serviciu, doctorul Lorenz recompensă amabilitatea lui Wyman, și-l numi secretarul său american. Ba mai mult, deveni asistentul său și nimeni nu putea să obție o consultație a marelui medic, fără să treacă mai înainte pe la doctorul Clifford.

Impostorul asista la operațiile aproape miraculoase, pe care doctorul Lorenz le făcea cu o măestrie uimitoare. Wyman exprima părerile sale admirative și făcea o publicitate sgomotoasă doctorului: a avut chiar curajul să publice în presă un comunicat, pretinzând c'ar fi convins pe medicul austriac să rămâie pentru totdeauna în America. Indrăsneala lui creștea, odată cu succesul, și nu se sfii să înceapă chiar să examineze el însuși bolnavii, mai înainte de a-i introduce la marele chirurg.

Dar un medic de spital, doctorul Fruenthal îl urmăria: îi părea suspect, dar deocamdată tăcea, dată fiind încrederea mare pe care o manifesta față de el doctorul Lorenz. Insă îndată ce constată ignoranța totală a lui Wyman în chirurgie, îi veni în gând să telefoneze d-rului Copeland, spre a-l întreba dacă cu adevărat delegase pe Wyman, pe lângă chirurgul Lorenz.

— „Nu cunosc pe acest domn", răspunse Copeland.

Poliția a fost anunțată și doi detectivi s'au prezentat în fastuosul hotel, unde Wyman avea un apartament, lângă acela al lui Lorenz. Recunoscură pe Wyman, care — fără greutate — mărturisi adevărata sa identitate. Fu chemat la parchet și justiția îl condamnă la 3 ani închisoare, în Atlanta, fiindcă înșelase pe președintele Statelor Unite.

AFACEREA VALENTINO

Trei ani trecură repede și eroul nostru fu pus în libertate. Se arătă foarte fericit la început, dar pasiunea lui pentru mistificări nu-l lăsa să stea liniștit.

Incepu să publice într'un ziar, că are nevoie de un șofeur și mai multe zile ținu la ușa apartamentului său vreo 40 de șofeuri veniți pentru locul acesta. Aștepta ocazia să-și arate dibăcia. Prilejul se oferi, tragic.

Rudolf Valentino, artistul de cinema, iubit de toate femeile, căzu bolnav. Starea lui era gravă și a fost nevoie de operație.

Wyman cumpăra toate ziarele și urmăria mersul boalei. Adulmeca el că în această afacere o să fie de lucru și pentru dânsul. Valentino, nu se mai însănătoși și muri.

Rămășițele lui Valentino fură duse la capela Campbell și timp de mai multe zile a fost acolo o năvală isterică a tuturor femeilor și a tuturor fetelor tinere, doritoare să vadă pe catafalc pe acela care întrupa pentru ele logodnicul sau amantul ideal.

Wyman păși în scenă; dânsul telefonă prietenului lui Valentino, George Weman, și îi spuse c'a fost însărcinat de direcțiunea spitalului să-i vină în ajutor. De aci încolo se legă de el ca umbra de om. Weman mărturisi mai târziu, că de fapt falsul doctor i-a făcut servicii mari. Când îmbrăcat în costum de doliu, când purtând halatul alb de medic, dânsul umbla încoace și încolo, îngrijind femeile care leșinau, între altele pe Joan Acker, prima femee a lui Valentino; iar când Pola Negri, logodnica lui Valentino sosi, se intitulă „medicul privat" al Polei Negri, așa încât nimeni nu-i mai spunea alt nume. Presa aduse omagii devotamentului și activității sale. Intovărăși pe Pola Negri până'n California, în vagonul mortuar și artista îl însărcină să răspundă, în locul ei, reporterilor.

Câteva zile în urmă, vorbindu-se despre cauza misterioasă a morții lui Rudi, dânsul dădu un interview lui „Times", publicând o scrisoare a medicului care operase pe Valentino și termină, spunând următoarele: „dacă l-aș fi îngrijit eu însumi, n'aș fi putut face nimic mai mult ca doctorul Meker", plasându-se astfel cu dibăcie, în rândul întâi, printre oamenii de știință. Un reporter mirosi bluff-ul, dar Wyman nu putu fu urmărit de justiție, deoarece nu comisese nici o faptă infamantă.

AVIONUL BREMEN

In Aprilie 1928 cei trei aviatori germani: Von Hünnefeld, Fitzmaurice și Koehl, străbătură Atlanticul, pentru prima dată dela Est la Vest, pe bordul avionului Bremen. Aterisând la Curtiss-Field găsiră în fața lor pe Wyman, în ținută de aviator, prezentându-se din partea lui „Jimmy Walker", primarul New-York-ului, spre a organiza recepția. Dânșii mulțumiră, urmându-l. Wyman a fost genial în noul său rol, dând ordine hotărîte, făcându-se ascultat de mii de persoane, printre care și poliția, organizând totul la perfecție.

ALTE ISPRĂVI DE-ALE LUI STERLING WYMAN

Mai înainte, din 1913 Sterling Wyman reușise să facă astfel încât să i se ofere un banchet, ca salvator al Marocului.

Sub numele de locotenent colonel E. A. Weinben, consul general al României, a vizitat în mod oficial flota americană, care i-a dat onorurile.

Mai târziu s'a dat drept căpitanul Royle, dela Saint-Cyr, însărcinat să facă o inspecție și toată lumea l-a sărbătorit.

La înmormântarea generalului Dervey, vărsă lacrimi din belșug pe mormânt, spunând că defunctul îi fusese rudă, spre a primi astfel condoleanțele personalităților de marcă.

La un congres de alieniști luă cuvântul, în calitate de medic, și pronunță un discurs violent, în care ataca pe toți alieniștii.

Dar când altădată avu îndrăsneala să se dea drept avocat și să ia în mâini o chestiune foarte importantă a Companiei Gilbert Elliot, a fost demascat și condamnat la trei ani închisoare.

Astăzi, din nou liber, trăește în apropiere de New-York, ducând o viață de om respectabil, ocupându-se cu chestiuni religioase și dând fiecăruia sfatul să fie un cetățean onest. RP.

Jimmy Walker, primarul New-York-ului, în numele căruia Wyman a primit pe aviatorii Fitzmaurice, von Hünnefeld și Koehl, la New-York

TURNUL DIN PISA VA FI STABILIZAT. — Ministrul italian de lucrări publice s'a ocupat în ultimul timp de problema întăririi turnului din Pisa, care dupăcum se știe e aplecat și amenință să cadă. In fotografia noastră lucrătorii ocupați cu întărirea turnului.

ANGLIA CAȘTIGĂ CUPA DAVIS. — In stadionul Roland Gorros din Paris a avut loc finala campionatului de tenis, pentru cupa Davis. De data aceasta englezii au isbutit cu 3 : 2 să ia cupa pe care Franța a deținut-o ani dearândul.

In fotografia noastră: momentul predării cupei învingătorilor englezi.

Dela stânga la dreapta: Bornett, căpitanul echipei, ținând cupa; apoi jucătorii: Hughes, Lee, Austin (ținând farfuria cupei) și ministrul plenipotențiar englez la Paris, lordul Tyrrell.

MUSSOLINI INTEMEIAZĂ UN ORAȘ. — Dupăce — cu multă osteneală — mlaștinele Pontinice au fost secate, ducele pune piatra fundamentală a noului oraș Sabaudio, ce se va ridica în locul lor, ca o dovadă a voinței și puterei poporului italian.

